

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briseļē, 2008. gada 18. jūnijā
(OR. en)**

**8216/2/08
REV 2**

LIMITE

**COPEN 70
EJN 26
EUROJUST 31**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Prezidentvalsts
Saņēmējs:	Delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	8216/1/08 REV 1 COPEN 70 EJN 26 EUROJUST 31
Temats:	Eiropas Savienības rokasgrāmata par to, kā izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi - galīgā redakcija

Ar sadarbību krimināllietās saistītu jautājumu darba grupa (Eiropas apcietināšanas ordera eksperti) 2007. gada 17. jūlijā ¹ apmainījās viedokļiem par praktiskām problēmām, kas saistītas ar Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanu un izpildi. Lai risinātu šos jautājumus, delegācijas apsvēra prezidentvalsts ieteikumu izstrādāt kopējas pamatnorādes par to, kā aizpildīt EAO veidlapu.

Prezidentvalsts secināja, ka delegācijas visnotaļ atbalsta rokasgrāmatas izstrādi.

Turklāt izskanēja ierosinājums Ar sadarbību krimināllietās saistītu jautājumu darba grupai (Eiropas apcietināšanas ordera eksperti) priekšlikuma projektu pārrunāt vēlreiz Portugāles prezidentūras laikā.

Pienākumu izstrādāt rokasgrāmatu uzlika prezidentvalstij; Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātam bija uzdots tai palīdzēt. Izstrādājot ierosināto dokumentu, ņēma par pamatu spēkā esošās dalībvalstu izstrādātās rokasgrāmatas un Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklā un *Eurojust* iesaistīto lietpratēju pieredzi.

¹ Sk. Darba rezultātus, 12053/07 JAI 407 COPEN 115 EJN 43 EUROJUST 23

Minēto ierosmi apsprieda Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla sanāksmē 2008. gada februārī. Bez tam tīkla 2008. gada 30. aprīļa sanāksmē Eiropas apcietināšanas ordera eksperti (Ar sadarbību krimināllietās saistītu jautājumu darba grupa) apsprieda šo ierosmi izvērstāk. 36. panta komiteja 2008. gada 14. un 15. maija sanāksmē apstiprināja šo rokasgrāmatu, vienojoties, ka pēc 18 mēnešiem būtu jāveic tās izmantošanas novērtēšana.

Pielikumā pievienota Eiropas Savienības rokasgrāmata par to, kā izsniedz Eiropas apcietināšanas orderi.

PIELIKUMS

EIROPAS SAVIENĪBAS ROKASGRĀMATA PAR TO, KĀ IZSNIEGT EIROPAS APCIETINĀŠANAS ORDERI¹

¹ Šajā dokumentā ietvertās piebildes neuzliek juridiskas saistības un neskar dalībvalstu tiesību aktus, ar ko īsteno pamatlēmumu. Piebildes der tikai kā ieteikumi. Jāatgādina, ka tiesu iestādēm tomēr ir pienākums interpretēt attiecīgu valstu tiesību aktus saskaņā ar pamatlēmumu (sk. Eiropas Kopienų Tiesas lietu *Pupino* C-105/03).

IEVADS

- Šajā publikācijā ir doti norādījumi par to, kā ieviest paraugpraksi, ņemot vērā gūto pieredzi, un sniegta konkrēta informācija tiesnešiem un prokuroriem par to, kā EAO veidlapas būtu jāaizpilda vispareizāk. Tālāb dokumentā ir ietverti konkrēti piemēri par to, kā aizpildīt EAO.
- Eiropas apcietināšanas orderis ir pirmais juridiskais instruments, kas balstās uz krimināllietās pieņemtu lēmumu savstarpēju atzīšanu. Tas prasa radikālas pārmaiņas iepriekšējā izdošanas sistēmā, to pārvēršot par nodošanas sistēmu, ko īsteno Brīvības, drošības un tiesiskuma telpā; tas jo īpaši skar procedūras, termiņus un iemeslus, kas attiecas uz atteikšanos personu nodot. EAO tādēļ ir cieši saistīts ar Līguma par Eiropas Savienību 29. pantā izvirzīto mērķi.
- EAO būtu jāizmanto efektīvi, lietišķi un samērīgi, lai novērstu noziegumus un mazinātu to skaitu, reizē ievērojot aizdomās turētu un notiesātu personu cilvēktiesības. Šo instrumentu, kas saistīts ar brīvības atņemšanu, ir paredzēts izmantot, lai sekmētu kriminālvajāšanu par nopietniem noziegumiem, kas rada lielus postījumus un visnotaļ attaisno tā lietošanu, vai arī lai izpildītu spriedumus. To ir paredzēts izmantot tikai tad, ja apcietināšanas orderis vai jebkāds cits izpildāms tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku ir izdots attiecīgā valstī.

- "Paredzams, ka Eiropas apcietināšanas orderim būs vienāda iedarbība visā Eiropas Savienībā. Ar to ir paredzēts nodrošināt ātru un operatīvu personas nodošanu. Arī ir jāņem vērā, ka acīmredzamu praktisku iemeslu dēļ liels skaits Eiropas apcietināšanas orderu neattiecas tikai uz vienu dalībvalsti vien: sk. *House of Lords European Union Committee Report, "European Arrest Warrant - Recent Developments"* (HL Paper 156) (Lorda Palātas Eiropas Savienības jautājumu komitejas ziņojums "Eiropas apcietināšanas orderis – jaunākā attīstība" (Lordu Palātas raksts Nr. 156)) 21. punktu. Pamatlēmuma pielikumā pievienotā veidlapa ir izstrādāta, balstoties uz minēto pieņēmumu. Personai, kas izsniedz Eiropas apcietināšanas orderi, tas nav jāattiecina uz konkrētu dalībvalsti. Tiklīdz tas ir izsniegts, to var izmantot jebkādā vietā, kur meklētā persona atrodas, kad orderi izpilda"¹
- Rokasgrāmatu izstrādāja Portugāles prezidentūras un Slovēnijas prezidentūras laikā; izstrādē bija iesaistīti vairāki lietpratēji, kas strādā ar EAO visā Eiropā, kā arī Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, *Eurojust*, ES Padomes Ģenerālsēkretariāts un Eiropas Komisija. Rokasgrāmatu apstiprināja 36. panta komiteja 2008. gada 14. un 15. maija sanāksmē. Minētā komiteja apsprieda ar EAO saistītā pamatlēmuma noteikumus 2001. gadā, Beļģijas prezidentūras laikā.
- Vajadzības gadījumā šo rokasgrāmatu var atjaunināt, ņemot vērā gūto pieredzi, pamatlēmuma grozījumus vai tiesas lēmumus.
- Ierosinājumus par šīs rokasgrāmatas saturu būtu jāsūta uz *Council of the EU, General Secretariat, Unit for Judicial Cooperation in Criminal Matters, Rue de la Loi 175, B-1040 Brussels* (e-pasts: eaw@consilium.europa.eu) vai uz *European Commission, DG JLS, Unit for Judicial Cooperation in Criminal Matters, European Commission, B - 1049 Brussels*.

¹ *Lord Hope of Craighead viedoklis lietā Dabas pret The High Court of Justice, Madrid [House of Lords, 2007 UK HL 6]*

SATURS

1.	Pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi.....	9
1.1.	EAO definīcija un galvenie aspekti.....	10
1.2.	EAO veidlapa	11
2.	Eiropas apcietināšanas ordera īstenošana ES dalībvalstīs	12
2.1.	Dalībvalstu deklarācijas par īpašo režīmu, kas attiecas uz datumu, kad noziegums pastrādāts.....	12
2.2.	Valstspiederīgo nodošana.....	13
3.	Kritēriji, kas jāievēro, izsniedzot EAO – proporcionalitātes princips.....	14
4.	EAO tulkošana.....	15
4.1.	Valodas, kādās ES dalībvalstīs pieņem EAO	16
5.	Terminš, kādā izpildes iestādei ir jāsaņem EAO pēc tam, kad persona ir aizturēta,.....	16
6.	Kā aizpildīt EAO veidlapu	16
7.	Kā sūtīt EAO	18
7.1.	ja persona, ko paredzēts arestēt, ir atrasta	18
7.2.	ja meklētās personas atrašanās vieta nav zināma	19

7.3.	Šengenas Informācijas sistēma <i>SIS</i>	19
7.4.	Eiropas apcietināšanas orderis <i>SISone4all</i> sistēmā	19
7.5.	Ordera pārsūtīšana ar Interpola starpniecību.....	21
8.	<i>Eurojust</i> nozīme.....	21
9.	Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls	22
10.	<i>Fiches Françaises</i> - pamatnorādes katrā dalībvalstī.....	22
11.	Nolīgums starp Norvēģiju un Islandi un Eiropas Savienību	23
12.	Attiecīgi Eiropas Kopienu tiesas lēmumi	23
13.	Dažu augstāko tiesu lēmumi (kopsavilkums).....	23
14.	Saites uz papildinformāciju par EAO	23
15.	Paraugs, kā aizpildīt EAO veidlapu.....	24

PIELIKUMI

I pielikums	Pamatlēmums (2002/584/TI) (2002. gada 13. jūnijs) par EAO un nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm.....	25
II pielikums	Eiropas apcietināšanas ordera veidlapa	49
III pielikums	Pamatnorādes par to, kā aizpildīt EAO veidlapu.....	55
IV pielikums	Valodas, kādās dalībvalstis pieņem EAO	76
V pielikums	Termiņi, kādos ir jāsaņem EAO pēc meklētās personas aresta	78
VI pielikums	Tiesas spriedums (C 105/03) <i>Pupino</i> lieta.....	80
	Tiesas spriedums (C 303/05) <i>Advokaten voor de Wereld</i> lieta.....	99
VII pielikums	Dažu augstāko tiesu lēmumi (kopsavilkums).....	119
VIII pielikums	Kontaktpunktu saraksts un EAO ekspertu kontaktinformācija	125

1. Pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi

Padome 2002. gada 13. jūnijā pieņēma Pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi ¹

Saskaņā ar pamatlēmuma 34. panta 1. punktu dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai līdz 2003. gada 31. decembrim panāktu atbilstību šim pamatlēmumam. Kopš 2004. gada 1. janvāra izdošanas režīmi ar dažiem izņēmumiem ir nomainīti ar jauno nodošanas režīmu. Ciktāl ir runa par personu nodošanu no vienas dalībvalsts uz citu, ir aizstāti šo konvenciju attiecīgie noteikumi:

- 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, tās 1975. gada 15. oktobra papildu protokols, tās 1978. gada 17. marta otrais papildu protokols un 1977. gada 27. janvāra Eiropas Konvencija par terorisma apkarošanu, ciktāl tā attiecas uz izdošanu;
- 1989. gada 26. maija Nolīgums starp 12 Eiropas Kopienų dalībvalstīm par izdošanas pieprasījumu nodošanas metožu vienkāršošanu un modernizāciju;
- 1995. gada 10. marta Konvencija par vienkāršotu izdošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm;
- 1996. gada 27. septembra Konvencija par izdošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm;
- III sadaļas 4. nodaļa 1990. gada 19. jūnija Šengenas nolīguma (1985. gada 14. jūnijs) īstenošanas Konvencijā par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām.

Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, kas jāizpilda Eiropas Savienībā; to izsniedz kādā dalībvalstī un izpilda citā, balstoties uz savstarpējas atzīšanas principu.

¹ OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.

1.1. EAO definīcija un galvenie aspekti

Ieviešot Eiropas apcietināšanas orderi, parastā izdošanas sistēma ir nomainīta ar vienkāršāku un operatīvāku mehānismu, ar ko meklētās personas nodod, lai veiktu kriminālvajāšanu, izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli. Orderi var izsniegt, lai veiktu kriminālvajāšanu saistībā ar darbībām, par ko saskaņā ar attiecīgas valsts tiesībām soda, piespriežot brīvības atņemšanu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli uz laiku, kas *maksimāli pieļaujamā gadījumā ilgst vismaz 12 mēnešus* ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli

Centrālās iestādes, kam izdošanā kādreiz bija svarīga nozīme, tagad parasti EAO procesā nav iesaistītas, lai gan tās joprojām var pildīt atbalsta, pārsūtīšanas un informēšanas funkcijas. Lai padarītu lūgumus vienkāršākus un vieglāk izpildāmus, tos tagad izsniedz vienādā formā, *aizpildot EAO veidlapu*.

Pamatlēmums pauž ideju – integrācija vienotā tiesiskuma telpā – un tās īstenošanā izmanto jaunu sadarbības modeli, kas balstās uz dalībvalstu uzticību. Valstspiederīgo nodošana tagad ir kļuvusi par principu un vispārpieņemtu paņēmieni, izņemot dažus gadījumus. Šie izņēmumi ir saistīti ar laika ierobežojumiem un ar izpildi saistītām prasībām ². Prakse rāda, ka aptuveni vienā piektdaļā visu nodošanas gadījumu Eiropas Savienībā nodod valstu pašu valstspiederīgos, kaut arī izpildot nodošanu atpakaļnogādāšanai vai soda izpildei saskaņā ar pamatlēmumu nereti tiek piemēroti nosacījumi.

¹ Jāpiemin, ka "*maksimālais laikposms vismaz 12 mēneši*", kā minēts pamatlēmuma 2. panta 1. punktā, būtu jāinterpretē saskaņā ar iepriekšējo izdošanas režīmu (proti, to, kas paredzēts 1957. gada Eiropas Konvencijā par izdošanu un 1995. gada ES Konvencijā par izdošanu). Tādēļ tiesību aktos, ar ko īsteno pamatlēmuma 2. panta 1. punktu, būtu jānorāda, ka EAO var izdot gadījumos, ja noziegumam piemērojamais sods ir 12 vai vairāk mēneši.

² Sk. 2.2. nodaļu par pašas valsts valstspiederīgo nodošanu.

Ir paredzēts mazāk iemeslu, kādēļ sadarbību var atteikt. Pamatlēmumā ir uzskaitītas 32 izsniegšanas valsts definētas nodarījumu kategorijas, attiecībā uz kurām dubultas sodāmības pārbaudi vairs neuzskata par iemeslu sodu neizpildīt un personu neizdot, ja izdevējvalstī šos nodarījumus soda ar brīvības atņemšanu vai aizturēšanu uz laiku, kas maksimāli pieļaujamā gadījumā nav īsāks par 3 gadiem. Ja par attiecīgo nodarījumu var sodīt, piespriežot sodu, kura termiņš ir īsāks par 3 gadiem, vai ja nodarījums nav uzskaitīts sarakstā, dubulto sodāmību vēl joprojām varētu paredzēt.

Tādēļ, ja konkrētā gadījumā izmeklētais nodarījums vai piespriestais sods atbilst to parastajam izsniegšanas valsts tiesībās ietvertajam aprakstam, izpildes tiesu iestāde nevar kontrolēt minētā nodarījuma dubulto sodāmību.

1.2. EAO veidlapa

EAO ir juridisks lēmums, ko pasludina pamatlēmumā paredzētajā formā. EAO veidlapa ir EAO pamatlēmuma pielikums. Veidlapa ir jāizmanto, kaut arī dažu dalībvalstu tiesību aktos tas ne vienmēr ir skaidri teikts. Padome ir iecerējusi to izmantot kā darba instrumentu, ko izsniegšanas tiesu iestādes varētu viegli aizpildīt un izpildes tiesu iestādes varētu viegli pazīt. Ar šo veidlapu cita starpā ir paredzēts izvairīties no laikietilpīgiem un dārgiem tulkojumiem un darīt tajā ietverto informāciju pieejamāku. Būtu jāizmanto tikai šī veidlapa; tajā nedrīkst izdarīt grozījumus. Tā kā šī veidlapa būs vienīgais pamats arestam un vēlākai meklētās personas nodošanai, tā būtu jāaizpilda ļoti uzmanīgi, lai izvairītos no nevajadzīgiem lūgumiem pēc papildu informācijas. Veidlapu var aizpildīt un izdrukāt Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla (*EJN*) interneta vietnē <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/documents.aspx>.

2. Eiropas apcietināšanas ordera īstenošana ES dalībvalstīs

2.1. Dalībvalstu deklarācijas par īpašo režīmu, kas attiecas uz datumu, kad darbība pastrādāta

Saskaņā ar EAO pamatlēmuma 32. panta 1. punktu jebkura dalībvalsts pamatlēmuma pieņemšanas laikā var nākt klajā ar deklarāciju, minot, ka tā piemēros EAO pamatlēmumu kā izpildes dalībvalsts tikai darbībām, kas pastrādātas pēc noteikta, vēl precizējama datuma, kas nedrīkst būt vēlāk par 2002. gada 7. augustu. Ja darbība ir pastrādāta pirms kāda no zemāk minētajiem datumiem, jāiesniedz parasts izdošanas lūgums, lai meklēto personu nodotu.

Ar tādu deklarāciju ir nākušas klajā šīs dalībvalstis:

- Austrija: par darbības, kas pastrādātas pēc 2002. gada 7. augusta
- Čehijas Republika: par darbībām, ko pastrādājuši Čehijas valstspiederīgie pēc 2004. gada 1. novembra ¹.
- Francijā: par darbībām, kas pastrādātas pēc 1993. gada 1. novembra
- Itālija: par darbībām, kas pastrādātas pēc 2002. gada 7. augusta.
Saskaņā ar Itālijas tiesību aktiem, Itālija nevar izpildīt EAO, kas pasludināti pirms 2005. gada 14. maija.
- Luksemburga: darbības, kas pastrādātas pēc 2002. gada 7. augusta
(likumprojektu izskatīs parlamentā)

Tikai Austrija, Francija un Itālija ir iesniegušas paziņojumu Padomē saskaņā ar pamatlēmumu. Itālijas tiesību akti nesaskan ar deklarāciju.

Ja darbības ir pastrādātas pirms iepriekš minētajiem datumiem, procedūru, kas jāīsteno, lai meklēto personu varētu nodot, īstenos, iesniedzot parastu izdošanas lūgumu, nevis EAO veidlapu.

¹ 10750/06 COPEN 69 EJA 17 EUROJUST 31.

2.2. Valstspiederīgo nodošana

Izmantojot Eiropas apcietināšanas orderi, vairs nevar atteikties personu nodot meklētās personas valstspiederības dēļ, kā tas bija pieļauts iepriekšējā izdošanas sistēmā. Tas, ka valstspiederīgo nodošana ir kļuvusi par vispārēju parādību, ir viena no pamatlēmuma nozīmīgākajiem sasniegumiem. Tas tomēr ir izraisījis konstitucionālus sarežģījumus dažās dalībvalstīs.

Vācijā transponēšanas likumu atcēla ar Federālas Konstitucionālās tiesas 2005. gada 18. jūlijā pieņemto lēmumu; ar šo lēmumu aizliedza nodot Vācijas pilsoņus, toties ļāva izdot ārvalstu valstspiederīgos, līdz jaunā 2006. gada 20. jūlija likuma stāšanās spēkā 2006. gada 2. augustā.

Polijā Konstitucionālā tiesa ar 2005. gada 27. aprīļa lēmumu atlika daļējo transponēšanas likuma atcelšanu līdz 2006. gada 6. novembrim. Grozījumus īstenoja laicīgi un kopš 2006. gada 7. novembra Polija savus valstspiederīgos ir nodevusi ar nosacījumu, ka nodarījums, kā dēļ personu lūdz nodot, ir pastrādāts ārpus Polijas un ir nodarījums Polijas tiesību izpratnē.

Kiprā Augstākā tiesa ar 2005. gada 7. novembra lēmumu pasludināja, ka EAO transponēšanas likums ir pretrunā Kipras Konstitūcijai. Pārskatīta likuma versija stājās spēkā 2006. gada 28. jūlijā, tomēr ar jauno grozīto 11. pantu termiņš, kādā valstspiederīgos var nodot, ir ierobežots tiktāl, ciktāl iespējams, tikai attiecībā uz nodarījumiem, kas pastrādāti pēc dienas, kad Kipra pievienojās Eiropas Savienībai, proti, 2004. gada 1. maija.

Saskaņā ar pamatlēmuma 33. pantu Austrija – ja vien tā nav grozījusi savus tiesību aktus un vēlākais līdz 2008. gada 31. decembrim – drīkst atteikties izpildīt orderi, kas attiecas uz Austrijas valstspiederīgajiem, ja Austrijas tiesībās par attiecīgajām darbībām nav paredzēts sods.

Attiecībā uz darbībām, ko izdarījuši Čehijas valstspiederīgie pēc 2004. gada 1. novembra, Čehijas Republika lūgumus arī turpmāk izskatīs saskaņā ar izdošanas sistēmu, kas bija spēkā pirms Čehijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai, t.i., saskaņā ar 1957. gada 12. decembra Eiropas Konvenciju par izdošanu, tās 1975. gada 15. oktobra un 1978. gada 17. marta protokoliem, ar ko groza šo konvenciju, Šengenas Līguma īstenošanas konvenciju un attiecīgiem divpusējiem nolīgumiem. Saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 403. iedaļas 2. punktu (akts Nr.141/1961 Coll., ar grozījumiem) Čehijas Republika var nodot savus valstspiederīgos citām ES dalībvalstīm tikai ievērojot savastarpējības nosacījumu.

3. Kritēriji, kas jāievēro, izsniedzot EAO – proporcionalitātes princips

Ir skaidrs, ka EAO pamatlēmums neuzliek pienākumu izsniegšanas dalībvalstij veikt proporcionalitātes pārbaudi. Beigu beigās dalībvalstu tiesību aktiem un tiesu praksei būs izšķirīga nozīme šā jautājuma risināšanā. Tomēr skatīt lietu *Advocaten voor de Wereld VI* pielikumā un ES Pamattiesību hartas 49. pantu.

Ņemot vērā, cik nopietni EAO izpilde ierobežo meklētās personas fizisko brīvību un brīvu pārvietošanos, kompetentajām iestādēm – pirms tās pieņem lēmumu izsniegt orderi – būtu jāapsver, vai to iecerētā rīcība ir saskaņā ar **proporcionalitātes** principu, salīdzinot EAO lietderīgumu konkrētajā gadījumā ar pasākumu, ko paredzēts piemērot, un tā sekām. Tādēļ nevajadzētu izvēlēties EAO, ja attiecīgajā gadījumā preventīva aizturēšana nav tāds piespiedu pasākums, kas šķiet samērīgs, pietiekams un piemērojams.

Piemēram, orderi nevajadzētu izsniegt, ja – kaut arī preventīva aizturēšana būtu pieļaujama – var izvēlēties citu ar brīvības atņemšanu nesaistītu piespiedu pasākumu, piemēram, sniegt identitātes un dzīvesvietas deklarāciju, vai tādu, kas nozīmētu tūlītēju attiecīgās personas atbrīvošanu pēc lietas pirmās izskatīšanas tiesā.

Šāda interpretācija saskan ar EAO pamatlēmumu un tā vispārējo īstenošanas filozofiju; lai izveidotu EAO par iedarbīgu instrumentu, ar ko īpaši apkarot smagu un organizētu noziedzību.

Izsniežot EAO, katrā gadījumā būtu jāveic novērtējums, ņemot vērā visus dažādos elementus, tostarp nodarījuma smagumu, pasākumu un līdzekļus, ko paredzēts piemērot izpildes valstī, kā arī un jo īpaši to, ka pasākums ietver atņemt kāda indivīda brīvību.

4. EAO tulkošana

EAO būtu jādeponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātā kopā ar tulkojumu izpildes valsts valodā vai citā oficiālā tai valstij pieņemamā Eiropas Savienības iestāžu valodā (sk. IV pielikumu).

Tā kā Eiropas apcietināšanas ordera izpildes termiņi ir īsi, ja meklētās personas atrašanās vieta ir zināma, būtu vēlams attiecīgo orderi iepriekš pārtulkot tās valsts valodā, kurā attiecīgā persona atrodas. Ja EAO nosūta izpildes tiesu iestādei vai centrālajai iestādei tieši, tam jāpievieno tulkojums.

Citos gadījumos orderis būtu steidzami jāpārtulko valodā, kas ir pieņemama izpildes dalībvalstij, kurā attiecīgā persona ir arestēta, dalībvalsts paredzētā termiņā, ko tā nosaka EAO saņemšanas brīdī.

Vairumā dalībvalstīs, kas izmanto Šengenas Informācijas sistēmu, ir īpašas kārtības. Kopš 2007. gada 1. septembra sistēma *SIS one4all* būtībā darbojas vairākās dalībvalstīs, izņemot Bulgāriju, Kipru, Rumāniju, Īriju un Apvienoto Karalisti. Tas nozīmē, ka tā sauktajās "SIRENE" "A" un "M" veidlapās pamatā būs viena un tā pati informācija, kas ir EAO, un attiecīgie dokumenti būs provizoriski pārtulkoti angļu valodā. Sistēma darbojas no 2007. gada septembra.

Kad otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēma (*SIS II*) sāks darboties – paredzams, 2009. gadā – EAO oriģinālu ieskanēs sistēmā, un tas būs pieejams tūlīt. Tas neietekmē saistības, kas noteiktas pamatlēmuma 8. panta 2. punktā.

4.1. Valodas, kādās ES dalībvalstīs pieņem EAO

Skatīt IV pielikumu.

5. Termiņš, kādā izpildes iestādei ir jāsaņem EAO pēc tam, kad persona ir aizturēta

Kad persona ir arestēta, izpildes iestādei noteiktā termiņā ir jāsaņem Eiropas apcietināšanas orderis kopā ar tulkojumu vienā no attiecīgajai valstij pieņemamām valodām, lai veiktu nodošanu un/vai aizturēto personu paturētu apcietinājumā. Dalībvalstīm pieņemami termiņi un valodas atšķiras atkarībā no konkrētās valsts tiesību aktiem. Termiņu un valodu režīmu neievērošanai var būt dažādas sekas, piemēram, arestētās personas atbrīvošana, atkarībā no konkrētiem tiesību aktiem vai tiesu praksi.

Attiecīgie termiņi ir uzskaitīti V pielikumā.

6. Kā aizpildīt EAO veidlapu

Sīki izstrādātas pamatnorādes ir dotas III pielikumā.

Aizpildot EAO, jo īpaši būtu jāuzmanās ar nozieguma apstākļu aprakstu (aile (e)), jo tiesai, kas izpilda Eiropas apcietināšanas orderi, nav atļauts pārbaudīt, vai par noziegumu, kas ir ietverts trīsdesmit divu dažādu kategoriju noziegumu sarakstā, drīkst divkārt sodīt, ja par to var sodīt, apcietinot uz laiku, kas maksimāli pieļaujamā gadījumā ir vismaz trīs gadi.

Saraksts, kas ir ņemts no pamatlēmuma 2. panta 2. punkta, daļēji balstās uz noziegumu kategorijām, kas ir saskaņotas, izmantojot dokumentus, kas ir pieņemti vai ko pašlaik pieņem atbilstīgi ES tiesībām. Lielākā daļa minēto kategoriju atbilst noziegumiem, kas ir viegli konstatējami ES dalībvalstu tiesībās, un tādēļ tās nav īpaši jāskaidro. Tomēr būtu jāuzsver, ka noziegumu definē tā, kā to dara izsniegšanas dalībvalsts. Nedrīkstētu uzskatīt, ka šajā sarakstā minētie noziegumi ir precīzi definēti; ir runa par sarakstā minēto noziegumu kategorijām.

Ja dubultā sodāmība ir atcelta, piemēro izsniegšanas dalībvalsts (vispārējā vai īpašajā) kriminālkodeksā ietverto nozieguma definīciju. Pamatlēmuma autoru sākotnējā iecere paredzēja, ka kodeksa teksts nebūtu jāiekļauj EAO (vai tas nav jāpievieno tam, kā to dara dažas tiesu iestādes), tādā veidā izvairoties no nevajadzīgas juridisku dokumentu tulkošanas. Lietas apstākļiem vienmēr jābūt aprakstītiem visā pilnībā, tā, lai varētu izvērtēt specialitātes, *ne bis in idem* un preskriptivitātes principu piemērošanu. Vienmēr ir jānorāda nodarījuma (-u) laiks, vieta un pieprasītās personas līdzdalības pakāpe nodarījumā (-os). Ja nodarījums nav iekļauts sarakstā, nodarījuma aprakstam būtu jābūt tādā, lai izpildes tiesu iestāde spētu noteikt dubultu sodāmību.

Nodošana par saistītu noziedzīgu nodarījumu nozīmē personu nodošanu par vienu vai vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, par ko piemēro sodu, kurš ir mazāks par pamatlēmuma 2. panta 1. punktā minēto robežlielumu. Pamatlēmumā nav skaidri paredzēts, kā risināt nodošanas jautājumu saistībā ar saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem. Vairākas dalībvalstis, to atļauj, bet citas nē. Pirms EAO izsniegšanas būtu jāņem vērā, ka šādā situācijā EAO var kļūt nederīgs, jo īpaši tad, ja ar EAO ir paredzēts panākt kumulatīva cietumsoda uzlikšanu un uz nodarījuma daļām robežlielums neattiecas.

Veidlapu var izdrukāt un aizpildīt, bet nav atļauts mainīt, ne arī svītrot kādu no tās tabulām. Ja uz konkrētu lietu kāds jautājums neattiecas, attiecīgajā ailē vienmēr ir jāieraksta "Nav", bet pašu aili nedrīkst svītrot. EAO veidlapu var izdrukāt un aizpildīt pēc tam, kad tas ir lejupielādēts no šādas interneta vietnes:

<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/forms.aspx> => Form

Attiecīgā veidlapā nesen ir ieviestas dažas maiņas (2007. gada novembrī) – tagad ailes palielinās, ja tajās ieraksta daudz informācijas.

Ir ieteicams veidlapu lejuplādēt no interneta un to saglabāt personīgā failā vai kompaktdiskā, ja vajadzības gadījumā ir grūti piekļūt interneta vietnei.

Ja EAO veidlapa ir pareizi aizpildīta, nekādi papilddokumenti nav vajadzīgi. Vajadzības gadījumā attiecīgie identifikācijas dati tomēr būtu jāpārsūta Interpolam vai *SIRENE*, kā minēts veidlapas ailes (a) beigās.

Ir svarīgi norādīt, ja pastāv meklētās personas fotoattēli un pirkstu nospiedumi. Turklāt vienmēr būtu jānorāda dežūrējošā biroja un atbildīgās personas kontaktinformācija un mobilā tālruņa numurs, lai tiem varētu tūlīt nodot ziņu, kad meklētā persona ir atrasta.

III un IV pielikumā ir dotas sīki izstrādātas pamatnorādes par to, kā rīkoties ar konkrētām ailēm. Šīs pamatnorādes neuzliek saistības dalībvalstu tiesu iestādēm, bet tās ir autoritatīvas, jo tās ir izstrādājuši speciālisti un citas EAO pamatlēmuma izstrādē iesaistītas personas.

7. Kā sūtīt EAO

7.1. Ja persona, ko paredzēts arestēt, ir atrasta

Ja persona, ko paredzēts arestēt, ir atrasta, EAO būtu jāpārsūta tieši kompetentajai iestādei valstī, kur attiecīgā persona ir atrasta, lai tā to varētu izpildīt. Informāciju par dalībvalstu izsniegšanas un izpildes iestādēm var viegli atrast Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla interneta vietnē:
<http://www.ejn-crimjust.europa.eu> => meklēt EAW Atlas => izvēlēties attiecīgo valsti.

Lai liegtu attiecīgai personai pārvietoties, izsniegšanas iestāde parasti nosūta EAO tieši arī attiecīgajā valstī dislocētam *SIRENE* birojam, lai izplatītu Šengenas Informācijas sistēmā iesaistītām ES dalībvalstīm. Tas ļaus dalībvalstu policijas iestādēm identificēt arestējamo personu. EAO nosūta attiecīgās valsts Interpola birojam, lai to izplatītu ES dalībvalstīm, kas pašreiz nav iesaistītas *SIS*: Bulgārija, Kipra, Īrija, Rumānija un Apvienotā Karaliste. Būtu tomēr jāpiemin, ka dažās dalībvalstīs no Interpola saņemtu brīdinājumu neuzskata par iemeslu kādu arestēt. Tādos gadījumos ir svarīgi īpaši pieminēt, ka EAO pastāv; tas varētu būt vajadzīgs, lai atņemtu personas brīvību.

7.2. Ja meklētās personas atrašanās vieta nav zināma

Ja meklētās personas atrašanās vieta nav zināma, EAO būtu jānosūta *SIRENE* birojam attiecīgajā valstī, lai to izplatītu *SIS* iesaistītām ES dalībvalstīm. Interpola kanālus izmanto, lai izplatītu tām ES dalībvalstīm, kas *SIS* pašreiz nav iesaistītas: Bulgārija, Kipra, Īrija, Rumānija un Apvienotā Karaliste.

7.3. Šengenas informācijas sistēma – *SIS*

Pamatlēmuma 9. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Eiropas apcietināšanas orderi var nosūtīt izpildes iestādei tieši, ja meklētās personas atrašanās vieta ir zināma. Pamatlēmuma 9. panta 2. punktā ir paredzēts, ka izsniegšanas tiesu iestāde var nolemt par meklēto personu ievietot brīdinājumu Šengenas Informācijas sistēmā (*SIS*).

Brīdinājums Šengenas Informācijas sistēmā būs līdzvērtīgs Eiropas apcietināšanas orderim, kam pievienota 8. panta 1. punktā izklāstītā informācija. Pārejas laikā – tikmēr, kamēr no *SIS* nevar pārsūtīt visu 8. pantā aprakstīto informāciju un izpildes tiesu iestāde nav saņēmusi oriģinālu saskaņā ar formas prasībām – brīdinājums būs līdzvērtīgs Eiropas apcietināšanas orderim.

7.4. Eiropas apcietināšanas orderis *SISone4all* kontekstā

Padome 2006. gada 4. un 5. decembra TI padomes sanāksmē nolēma ¹ īstenot Portugāles priekšlikumu par *SISone4ALL* projektu, paredzot tādējādi uz laiku darīt galu kavējumiem un atrisināt citas problēmas, ar ko nācies sastapties, īstenojot *SIS II* projektu. Bija paredzēts spēkā esošajai *SIS I+* sistēmai pievienot dalībvalstis, kas ES pievienojās 2004. gada maijā. Piekļuve *SIS I+* ļautu likvidēt kontroli pie iekšējām robežām. Visas attiecīgās dalībvalstis, izņemot Kipru, pieņēma lēmumu iesaistīties projektā (kopā 9 valstis).

¹ Padomes secinājumi par *SIS II*, *SIS I+* un Šengenas zonas paplašināšanu, 16391/1/06.

Veicot tehniskus priekšdarbus un izvērtējot datu aizsardzību attiecīgajās dalībvalstīs, ir notikusi "A" un "M" veidlapu apmaiņa, saistībā ar dažādu dalībvalstu lūgumiem pievienot „Šengenas norādi” 95. pantā paredzētajiem brīdinājumiem. Darbu sāka 2007. gada 21. maijā, un tas strauji virzās uz priekšu.

Juridiskajā jomā Padome ir pieņēmusi divus lēmumus:

- 2007/471/EK: Padomes Lēmums (2007. gada 12. jūnijs), par to Šengenas *acquis* noteikumu, kas attiecas uz Šengenas Informācijas sistēmu, piemērošanu Čehijas Republikā, Igaunijas Republikā, Latvijas Republikā, Lietuvas Republikā, Ungārijas Republikā, Maltas Republikā, Polijas Republikā, Slovēnijas Republikā un Slovākijas Republikā ¹
- 2007/472/EK: Padomes Lēmums (2007. gada 25. jūnijs), ar ko groza Izpildu komitejas, kura izveidota ar 1990. gada Šengenas Konvenciju, lēmumu, ar ko groza Finanšu regulu par Šengenas Informācijas sistēmas (C.SIS) tehniskā atbalsta funkcijas ierīkošanas un darbības izmaksām ²

Pirmajā lēmumā paredzēts, ka

- reālus *SIS* datus uz attiecīgajām dalībvalstīm var pārsūtīt no 2007. gada 7. jūlija.

Pirmais noteikums nozīmē, ka dalībvalstu *SIS* kopijas var ielādēt datorā, ja sistēmu neizmanto. Noteikums ir visnotaļ paredzēts tehniskiem nolūkiem.

- *attiecīgās dalībvalsts no 2007. gada 1. septembra var ievadīt datus SIS un SIS datus izmantot, ja vien ir ievēroti daži nosacījumi. Nosacījumos paredzēts, ka tikmēr, kamēr robežkontrole nav atcelta, noteikumus par ieceļošanas atteikumu nedrīkst izpildīt. Ar otro noteikumu attiecīgām 9 dalībvalstīm ir dota atļauja izmantot SIS tāpat kā pārējām valstīm, kas to jau lieto.*

¹ OV L 179, 07.07.2007., 46. lpp.

² OV L 179, 07.07.2007., 50. lpp.

7.5. Pārsūtīšana ar Interpola starpniecību

Ar pamatlēmuma 10. panta 3. punktu ir izveidots juridisks pamats, uz ko var atsaukties, lūdzot Interpolu pārsūtīt Eiropas apcietināšanas orderi, ja to nav iespējams pārsūtīt ar Šengenas Informācijas sistēmas starpniecību.

Izmantot Interpola tīklu ir viens paņēmieni, kā pārsūtīt Eiropas apcietināšanas orderus, kas attiecas uz dalībvalstīm, kuras pašreiz nepiedalās *SIS* (Bulgārija, Kipra, Īrija, Rumānija un Apvienotā Karaliste).

8. *Eurojust* nozīme

Saskaņā ar Padomes Lēmuma (2002/187/TI) (2002. gada februāris) ¹ 3. pantu viens no *Eurojust* mērķiem ir uzlabot dalībvalstu kompetento iestāžu sadarbību, jo īpaši veicinot starptautiskas juridiskas palīdzības sniegšanu un izdošanas lūgumu īstenošanu. Ar EAO, kā arī ar izdošanu saistītās lietās *Eurojust* var būt darba veicinātājs un koordinators.

EAO pamatlēmuma 16. pantā teikts: ja divas vai vairāk dalībvalstu ir izsniegušas EAO, kas attiecas uz vienu un to pašu personu, lēmums par to, kuru EAO izpildīt, jāpieņem izpildes tiesu iestādei, pienācīgi ņemot vērā visus apstākļus un jo īpaši nodarījumu relatīvo smagumu un izdarīšanas vietu, katra EAO datumu un to, vai orderis izsniegts kriminālvajāšanas nolūkos vai brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa izpildei. Ja ir saņemti vairāki lūgumi, izpildes iestāde var lūgt *Eurojust* padomu, pieņemot lēmumu.

Pamatlēmuma 17. pantā noteikti termiņi, kādā jāpieņem EAO izpildes lēmums, kā arī attiecīgās procedūras. Ja izņēmuma gadījumos dalībvalsts nevar ievērot šajā pantā paredzētos termiņus, tā informē *Eurojust* par kavējuma iemesliem.

¹ OV L 63, 6.3.2002., 1. lpp.

9. Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls

Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls (*EJN*) ir izveidojis informācijas tehnoloģiju instrumentu (Eiropas tiesu atlantu), kas ļauj apzināt izpildes tiesu iestādi, uz kuru EAO būtu jāpārsūta (http://www.ejn-crimjust.europa.eu/eaw_atlas.aspx). Instruments ietver šādu informāciju:

- izpildes iestāžu kontaktinformācija;
- valoda, kādā orderis būtu jāizsniedz;
- termiņš, kādā ir jāsaņem ordera oriģināleksemplārs pēc tam, kad persona, ko paredzēts nodot, ir arestēta, ja arests ir noticis pēc brīdinājuma *SIS*;
- izsniegšanas iestāžu kontaktinformācija;
- centrālo iestāžu kontaktinformācija un kompetence (proti, saņemt un pārsūtīt EAO); palīdzības sniegšana kompetentām iestādēm; tranzīta lūgumi; steidzami gadījumi).

Eiropas apcietināšanas ordera atlants ir pieejams Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla interneta vietnē <http://www.ejn-crimjust.europa.eu>. No EAO atlanta var saņemt pieprasīto informāciju, ja tajā ievada datus par vietu, uz ko EAO jāpārsūta (valsti, apgabalu, reģionu, apakšreģionu, apvidu, pasta indeksu). Var arī sazināties ar Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpersonām.

10. "*Fiches Françaises*" - pamatnorādes katrā dalībvalstī

Pašlaik papildinformāciju par EAO, piemēram, dalībvalstu deklarācijas par pamatlēmuma piemērošanas jomu; informāciju par juridiskām procedūrām un citiem praktiskiem sākumiem – t.s. "*Fiches Française*", EAO veidlapas visās oficiālajās ES valodās un attiecīgu valstu tiesību aktus var atrast šajās interneta vietnēs:

Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla interneta vietne – dokumentu datubāze

- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/documents.aspx> (lietotājvārds: rje; parole: dgsi)
(Uzklikšķināt uz "*Document by category*" (dokumenti pēc kategorijas) un izvēlēties "*EAW notifications*" (paziņojumi par EAO) un "*EAW reports and documents*" (pārskati un dokumenti par EAO).)

Padomes Ģenerālsekretariāta interneta vietne

- http://www.consilium.europa.eu/cms3_Applications/applications/PolJu/details.asp?lang=LV&cmsid=545&id=66

Vispārīga informācija Eiropas Komisijas interneta vietnē

- http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/criminal/extradition/fsj_criminal_extradition_en.htm

11. Norvēģijas un Islandes un Eiropas Savienības nolīgums

2006. gada 28. jūnijā starp Norvēģiju, Islandi un Eiropas Savienību parakstīja nolīgumu par nodošanu. Ar nolīgumu, izdarot tajā dažus grozījumus, paplašina mehānismu, ko izmanto, lai nodotu personas Norvēģijai un Islandei. Nolīgums vēl nav stājies spēkā.

12. Attiecīgi Eiropas Kopienu tiesas lēmumi

Divi Eiropas Kopienas spriedumi, kas varētu izraisīt dalībvalstu tiesu iestāžu ieinteresētību, proti, spriedums *Pupino* lietā (C-105/03) un *Advocaten voor de Wereld* lietā (C-303/05), ir ietverti VI pielikumā.

13. Dažu augstāko tiesu lēmumi (kopsavilkums)

Dažu dalībvalstu augstāko tiesu lēmumi ir apkopoti VII pielikumā.

14. Saites uz papildinformāciju par EAO

Papildu informāciju par to, kā piemērot pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi, kā arī par tiesu praksi, var atrast šajās interneta vietnēs:

- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>
Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla interneta vietne

- http://www.ejn-crimjust.europa.eu/eaw_atlas.aspx

EAO atlants Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla interneta vietnē

- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/european-arrest-warrant.aspx>

Informācija par EAO, kas pieejama Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla interneta vietnē

15. Paraugs, kā aizpildīt EAO veidlapu

III pielikumā ir dots paraugs, kā aizpildīt EAO veidlapu. Paraugs ir iedalīts divās kategorijās attiecībā uz gadījumiem, kad EAO izsniedz, lai veiktu kriminālvajāšanu/izmeklēšanu (pirmstiesas stadijā); tad, kad izpilda sodu; un tad, kad nolēmums ir pieņemts aizmuguriski.

I PIELIKUMS

Padomes pamatlēmums (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (2002/584/TI) ¹

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību, un jo īpaši tā 31. panta a) un b) apakšpunktu un
34. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar 1999. gada 15. un 16. oktobra Eiropadomes Tamperes sanāksmes secinājumiem, un jo īpaši to 35. punktu, starp dalībvalstīm ir jāatceļ formālā izdošanas procedūra attiecībā uz personām, kas mēģina izvairīties no soda izciešanas pēc tam, kad attiecībā uz tām pieņemts galīgs spriedums, un ir jāpaātrina izdošanas procedūras attiecībā uz personām, kuras tur aizdomās par nodarījuma izdarīšanu.
- (2) Pasākumu programmā, kuras mērķis ir īstenot principu par nolēmumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās, ko paredz Eiropadomes Tamperes sanāksmes secinājumu 37. punkts un kas pieņemta Padomē 2000. gada 30. novembrī, ir pieminēts jautājums par apcietināšanas orderu savstarpēju izpildi.
- (3) Visas vai dažas dalībvalstis ir vairāku konvenciju izdošanas jomā dalībvalstis, ieskaitot 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvenciju par izdošanu un 1977. gada 27. janvāra Eiropas Konvenciju par terorisma apkarošanu. Ziemeļvalstu izdošanas likumu saturs ir identisks.

¹ OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.

- (4) Dalībvalstis turklāt ir apstiprinājušas trīs šādas konvencijas, kas pilnībā vai daļēji attiecas uz izdošanu un kas ir daļa no Savienības *acquis*: 1990. gada 19. jūnija Šengenas līguma (1985. gada 14. jūnijs) īstenošanas Konvencija par kontroles pakāpenisku atcelšanu pie kopīgajām robežām (attiecībās starp minētās konvencijas dalībvalstīm), 1995. gada 10. marta Konvencija par vienkāršotu izdošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un 1996. gada 27. septembra Konvencija par izdošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm.
- (5) Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriti krimināllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem.
- (6) Eiropas apcietināšanas orderis, kuru paredz šis pamatlēmums, ir pirmais konkrētais pasākums, ar kuru krimināltiesību jomā īsteno savstarpējas atzīšanas principu, kuru Eiropadome raksturojusi kā tiesu iestāžu sadarbības "stūrakmeni".
- (7) Tā kā, darbojoties vienpusēji, dalībvalstis nespēj pilnībā sasniegt mērķi aizvietot daudzpusējo izdošanas sistēmu, kuras pamatā ir 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, un šis mērķis tā apjoma un rezultātu dēļ ir vieglāk sasniedzams Savienības līmenī, tad Padome var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts 2. pantā Līgumā par Eiropas Savienību un 5. pantā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šis pamatlēmums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai.
- (8) Nolēmumiem par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi ir jābūt pakļautiem pietiekamai kontrolei, kas nozīmē, ka dalībvalsts tiesas iestādei, kurā pieprasītā persona ir apcietināta, būs jāpieņem lēmums par tās nodošanu.
- (9) Centrālo iestāžu loma Eiropas apcietināšanas ordera izpildē nepārsniedz praktisku un administratīvu atbalstu.

- (10) Eiropas apcietināšanas ordera mehānisms pamatā ir augsta dalībvalstu savstarpēja uzticība. Tā īstenošanu var apturēt tikai gadījumā, ja viena no dalībvalstīm nopietni un vairākkārt pārkāpj principus, kas paredzēti 6. panta 1. punktā Līgumā par Eiropas Savienību, ko konstatē Padome, ievērojot minētā līguma 7. panta 1. punktu, ar sekām, kas izklāstītas attiecīgā līguma 7. panta 2. punktā.
- (11) Attiecībās starp dalībvalstīm Eiropas apcietināšanas orderim ir jāaizstāj visi iepriekšējie dokumenti, kas attiecās uz izdošanu, tai skaitā noteikumi par izdošanu, kas iekļauti Šengenas līguma izpildes konvencijas III sadaļā.
- (12) Šajā pamatlēmumā ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, īpaši tās VI nodaļā. Neko šajā pamatlēmumā nevar interpretēt kā aizliegumu atteikt tādas personas nodošanu, par kuru izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ja, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem, ir iemesls domāt, ka minētais apcietināšanas orderis ir izsniegts, lai veiktu personas vajāšanu vai sodīšanu tās dzimuma, rases, reliģijas, nacionālās izcelsmes, valstiskās piederības, valodas, politisko uzskatu vai seksuālās orientācijas dēļ, vai ka šīs personas stāvokli varētu pasliktināt kāda no šiem iemesliem dēļ. Šis pamatlēmums dalībvalstīm neliedz piemērot to konstitucionālos noteikumus attiecībā uz taisnīgu tiesu, biedrošanās tiesībām, preses brīvību un vārda brīvību citos masu informācijas līdzekļos.
- (13) Nevienai personai nevar likt izbraukt vai to izraidīt uz valsti vai izdot valstij, ja pastāv nopietns risks, ka tā tur varētu būt pakļauta nāves sodam, spīdzināšanai vai citādi necilvēcīgai vai degradējošai attieksmei vai sodam.
- (14) Tā kā visas dalībvalstis ir ratificējušas 1981. gada 28. janvāra Eiropas Padomes Konvenciju par personu aizsardzību attiecībā uz automātisku personas datu apstrādi, tad personas datus, ko apstrādā, īstenojot šo pamatlēmumu, ir jāaizsargā saskaņā ar minētās konvencijas principiem,

IR PIENĒMUSI ŠO PAMATLĒMUMU.

1. NODAĻA VISPĀRĪGI PRINCIPI

1. pants Eiropas apcietināšanas ordera definīcija un pienākums to izpildīt

1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.
2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.
3. Šis pamatlēmums groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.

2. pants Eiropas apcietināšanas ordera piemērošanas joma

1. Eiropas apcietināšanas orderi var izsniegt par darbībām, par kurām izsniegšanas dalībvalsts tiesībās paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz 12 mēneši vai par jau piespriestu sodu vai jau piemērotu drošības līdzekli, kuru ilgums ir vismaz četri mēneši.
2. Šādi nodarījumi, ja par tiem izsniegšanas dalībvalstī var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, un tādi, kā tie definēti izsniegšanas dalībvalsts tiesībās, saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem un nepārbaudot darbības abpusējo sodāmību ir pamats nodošanai, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi:
 - dalība noziedzīgā organizācijā,
 - terorisms,
 - cilvēku tirdzniecība,
 - bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija,
 - narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība,
 - ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība,
 - korupcija,

- krāpšana, ieskaitot krāpšanu, kas apdraud Eiropas Kopienas finanšu intereses 1995. gada 26. jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību nozīmē,
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana,
- naudas, tostarp eiro, viltošana,
- datornoziegumi,
- noziegumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku un augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība,
- palīdzība nelikumīgi iebraukt un uzturēties,
- slepkavība, smagi miesas bojājumi,
- cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība,
- personas nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana,
- rasisms un ksenofobija,
- organizēta vai bruņota laupīšana,
- kultūras preču, tostarp mākslasdarbu un senlietu, nelikumīga tirdzniecība,
- krāpšana,
- rekets un izspiešana,
- izstrādājumu viltošana un pirātisms,
- administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība,
- maksāšanas līdzekļu viltošana,
- hormonu un citu augšanas veicinātāju nelikumīga tirdzniecība,
- kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība,
- zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība,
- izvarošana,
- dedzināšana,
- noziegumi, kuri ir Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā,
- kuģa vai gaisa kuģa sagrābšana,
- sabotāža.

3. Apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ievērojot Līguma par Eiropas Savienību 39. panta 1. punkta noteikumus, Padome vienprātīgi jebkurā brīdī var nolemt 2. punkta sarakstam pievienot citas noziegumu kategorijas. Ievērojot ziņojumu, ko saskaņā ar 34. panta 3. punktu iesniedz Komisija, Padome izvērtē to, vai saraksts būtu jāpaplašina vai jāgroza.

4. Tādu nodarījumu gadījumā, uz ko neattiecas 2. punkts, nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka darbības, par kurām izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, uzskata par nodarījumu saskaņā ar izpildes valsts tiesībām neatkarīgi no tā sastāva elementiem vai kvalifikācijas.

3. pants Eiropas apcietināšanas ordera obligātas neizpildīšanas pamats

Izpildes dalībvalsts tiesas iestāde (šeit turpmāk – "izpildes tiesas iestāde") atsaka Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu šādos gadījumos:

1. Uz nodarījumu, kas ir par iemeslu apcietināšanas orderim, attiecas amnestija izpildes dalībvalstī, ja šīs valsts jurisdikcijā bija kriminālvajāšanas uzsākšana par attiecīgo nodarījumu saskaņā ar tās krimināllikumu;
2. Ja izpildes tiesas iestāde ir informēta par to, ka par pieprasīto personu dalībvalstī pieņemts galīgs spriedums attiecībā uz tādām pašām darbībām, ar nosacījumu, ka, ja ir piespriests sods, tad tas ir izciests vai to pašlaik izcieš, vai to vairs nevar izpildīt saskaņā ar notiesāšanas dalībvalsts tiesībām;
3. Ja personai, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ņemot vērā tās vecumu, nevar iestāties kriminālatbildība par darbībām, kas ir apcietināšanas ordera pamatā, saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām.

4. pants Eiropas apcietināšanas ordera fakultatīvas neizpildīšanas pamats

Izpildes tiesu iestāde var atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu:

1. Ja vienā no gadījumiem, kas minēti 2. panta 4. punktā, darbību, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā, neuzskata par noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām; tomēr attiecībā uz nodokļiem un nodevām, muitas nodokļiem un maiņas nodevām Eiropas apcietināšanas ordera izpildi nevar atteikt, pamatojoties uz to, ka izpildes dalībvalsts normatīvajos aktos nav noteikti tāda paša veida nodokļi vai nodevas vai arī tajos nav tāda paša nodokļu, nodevu, muitas nodokļu vai maiņas nodevu regulējuma kā izsniegšanas dalībvalsts normatīvajos aktos;
2. Ja izpildes dalībvalstī veic personas, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, kriminālvajāšanu par to pašu darbību, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā;

3. Ja izpildes dalībvalsts tiesu iestādes ir nolēmušas vai nu neveikt kriminālvajāšanu attiecībā uz nodarījumu, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā, vai procesu apturēt vai ja dalībvalstī attiecībā uz pieprasīto personu par tām pašām darbībām ir pieņemts galīgs spriedums, kas liedz procesu turpināt;
4. Ja ir iestājies noilgums saukšanai pie kriminālatbildības vai sodīšanai saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām un uz darbībām attiecas šīs dalībvalsts jurisdikcija saskaņā ar tās krimināllikumu;
5. Ja izpildes tiesas iestāde ir informēta par to, ka trešajā valstī par pieprasīto personu pieņemts galīgs spriedums attiecībā uz tām pašām darbībām, ar nosacījumu, ka, ja ir piespriests sods, tad tas ir izciests vai to pašlaik izcieš, vai to vairs nevar izpildīt saskaņā ar notiesāšanas valsts tiesībām;
6. Ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, ja pieprasītā persona paliek izpildes dalībvalstī, ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents un šī valsts apņemas izpildīt spriedumu vai piespiedu līdzekli saskaņā ar tās tiesību aktiem;
7. Ja Eiropas apcietināšanas orderis attiecas uz nodarījumiem:
 - a) kurus saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām uzskata par pilnīgi vai daļēji veiktiem izpildes dalībvalsts teritorijā vai vietā, ko par tādu uzskata;
 - b) kuri veikti ārpus izsniegšanas dalībvalsts teritorijas un izpildes dalībvalsts tiesības neļauj veikt kriminālvajāšanu par tādiem pašiem nodarījumiem, ja tie veikti ārpus tās teritorijas.

5. pants Garantijas, kas izsniegšanas dalībvalstij jāsniedz īpašos gadījumos

Izpildes dalībvalsts tiesībās var noteikt, ka izpildes tiesu iestāde izpilda Eiropas apcietināšanas orderi ar šādiem nosacījumiem:

1. Ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts, lai izpildītu sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas piespriests aizmuguriski, un ja pavēste nav tikusi tieši izsniegta attiecīgajai personai vai ja tā citādi nav informēta par tiesas sēdes vietu un laiku un tāpēc nolēmums pieņemts aizmuguriski, tad nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka izsniegšanas tiesu iestāde sniedz garantijas, ko uzskata par pietiekamām, lai garantētu personai, par kuru izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ka tai būs iespēja lūgt lietas atkārtotu iztiesāšanu izsniegšanas dalībvalstī un ka tā tiks tiesāta klātienē;
2. Ja par nodarījumu, uz kura pamata Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts, ir paredzēts brīvības atņemšanas sods vai piespiedu līdzeklis uz mūžu, tad minētā apcietināšanas ordera izpildi var pakļaut nosacījumam, ka izsniegšanas dalībvalsts tiesību sistēma paredz noteikumus, kas ļauj pārskatīt noteikto sodu vai līdzekli pēc pieprasījuma vai vēlākais pēc 20 gadiem, vai kas ļauj piemērot apžēlošanas pasākumus, ko saskaņā ar izsniegšanas dalībvalsts tiesībām vai praksi personai ir tiesības lūgt ar mērķi neizpildīt šādu sodu vai līdzekli;
3. Ja persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis tās kriminālvajāšanai, ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, tad nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka personu, pēc tās nopratināšanas, nogādā atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī.

6. pants Kompetento tiesu iestāžu noteikšana

1. Izsniegšanas tiesu iestāde ir izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.
2. Izpildes tiesu iestāde ir izpildes dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.
3. Katra dalībvalsts informē Padomes ģenerālsekretariātu par kompetento iestādi saskaņā ar tās tiesību aktiem.

7. pants Centrālās iestādes iesaistīšana

1. Katra dalībvalsts var izraudzīties centrālo iestādi vai, ja tās tiesību sistēma to pieļauj, vairākas centrālās iestādes, kas palīdz kompetentajām tiesu iestādēm.
2. Dalībvalsts var, ja tas ir vajadzīgs tās tiesu sistēmas organizācijas dēļ, paredzēt centrālajai iestādei (centrālajām iestādēm) atbildību par Eiropas apcietināšanas orderu administratīvu pārsūtīšanu un saņemšanu, kā arī par citu oficiālu saraksti, kas uz to (tām) attiecas.
Dalībvalsts, kas vēlas izmantot šajā pantā minētās iespējas, Padomes ģenerālsekretariātam paziņo informāciju, kas attiecas uz izraudzīto centrālo iestādi vai centrālajām iestādēm. Šīs norādes ir saistošas visām izsniegšanas dalībvalsts iestādēm.

8. pants Eiropas apcietināšanas ordera saturs un forma

1. Eiropas apcietināšanas orderis ietver šādu informāciju, kas izkārtota formā, kas norādīta pielikumā:
 - a) pieprasītās personas identitāte un nacionālā piederība;
 - b) izsniegšanas tiesu iestādes nosaukums, adrese, telefona un faksa numurs un e-pasta adrese;
 - c) pierādījums tam, ka pastāv izpildāms spriedums, lēmums par apcietinājuma piemērošanu vai jebkurš cits izpildāms tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku, kas ietilpst 1. un 2. panta piemērošanas jomā;
 - d) nodarījuma veids un juridiskā kvalifikācija, jo īpaši attiecībā uz 2. pantu;
 - e) to apstākļu apraksts, kādos tika veikts nodarījums, ieskaitot laiku, vietu un pieprasītās personas līdzdalības veidu nodarījumā;
 - f) piespriestais sods, ja spriedums ir galīgs, vai sodu robežas, ko par nodarījumu paredz izsniegšanas dalībvalsts tiesības;
 - g) ja iespējams, citas nodarījuma sekas.
2. Eiropas apcietināšanas orderis ir jāiztulko izpildes dalībvalsts valsts valodā vai vienā no tās valsts valodām. Šī pamatlēmuma pieņemšanas brīdī vai vēlāk ikviena dalībvalsts var noteikt deklarācijā, ko tā iesniedz Padomes ģenerālsekretariātam, ka tā pieņems tulkojumu vienā vai vairākās Eiropas Kopienų iestāžu oficiālajās valodās.

9. pants Eiropas apcietināšanas ordera pārsūtīšana

1. Ja ir zināma pieprasītās personas atrašanās vieta, izsniegšanas tiesas iestāde var pārsūtīt Eiropas apcietināšanas orderi tieši izpildes tiesu iestādei.
2. Izsniegšanas tiesu iestāde var jebkurā gadījumā nolemt par pieprasīto personu ievietot paziņojumu Šengenas Informācijas sistēmā (SIS).
3. Šādu paziņojumu veic saskaņā ar noteikumiem 95. pantā 1990. gada 19. jūnija Šengenas līguma (1985. gada 14. jūnijs) īstenošanas Konvencijā par kontroles pakāpenisku atcelšanu pie kopīgajām robežām (Šengenas konvencija). Paziņojums Šengenas Informācijas sistēmā ir līdzvērtīgs Eiropas apcietināšanas orderim kopā ar informāciju, kas paredzēta 8. panta 1. punktā. Pārejas periodā, līdz SIS var pārsūtīt visu 8. pantā aprakstīto informāciju, paziņojums ir līdzvērtīgs Eiropas apcietināšanas orderim, kamēr izpildes iestāde saņem oriģinālu saskaņā ar formas prasībām.

10. pants Eiropas apcietināšanas ordera pārsūtīšanas kārtība

1. Ja izsniegšanas tiesas iestāde nezina, kas kompetentā izpildes iestāde, tā veic vajadzīgos pieprasījumus, tai skaitā, caur Eiropas Juridiskā tīkla [8] kontaktpunktiem, lai iegūtu šo informāciju no izpildes dalībvalsts.
2. Ja izsniegšanas tiesu iestāde vēlas, tad pārsūtīšanu var veikt caur Eiropas Juridiskā tīkla nodrošināto telekomunikāciju sistēmu.
3. Ja nav iespējams izmantot SIS pakalpojumus, izsniegšanas tiesu iestāde var lūgt Interpol pakalpojumus, lai pārsūtītu Eiropas apcietināšanas orderi.
4. Izsniegšanas tiesu iestāde var Eiropas apcietināšanas orderi pārsūtīt tālāk ar ikvienu drošu līdzekli, ar kuru var iegūt rakstisku dokumentu apstākļos, kas ļauj izpildes dalībvalstij noteikt tā autentiskumu.
5. Visas grūtības, kas saistītas ar ikviena Eiropas apcietināšanas ordera izpildei vajadzīga dokumenta pārsūtīšanu vai autentiskumu, risina tiešos sakaros starp iesaistītajām tiesu iestādēm vai attiecīgos gadījumos piedaloties dalībvalstu centrālajām iestādēm.

6. Ja iestāde, kas saņem Eiropas apcietināšanas orderi, nav kompetenta ar to rīkoties, tā automātiski Eiropas apcietināšanas orderi pārsūta tālāk kompetentajai iestādei tās dalībvalstī un par to informē izsniegšanas tiesu iestādi.

11. pants Pieprasītās personas tiesības

1. Kad pieprasīto personu apcietina, kompetentā izpildes tiesu iestāde saskaņā ar savas valsts tiesībām informē personu par Eiropas apcietināšanas orderi un par tā saturu, un arī par iespēju piekrist nodošanai izsniegšanas tiesu iestādei.
2. Pieprasītajai personai, kuru apcietina Eiropas apcietināšanas ordera izpildei, ir tiesības saņemt juridiska padomdevēja un tulka palīdzību saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām.

12. pants Personas turēšana apcietinājumā

Ja personu apcietina, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, izpildes tiesu iestāde lemj par to, vai pieprasītajai personai ir jāpaliek apcietinājumā saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām. Personu var provizoriski atbrīvot ikvienā brīdī saskaņā ar izpildes dalībvalsts iekšējām tiesībām ar noteikumu, ka minētās dalībvalsts kompetentā iestāde veic visus pasākumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai novērstu personas bēgšanu.

13. pants Piekrišana nodošanai

1. Ja apcietinātā persona norāda, ka tā piekrīt nodošanai, šo piekrišanu un attiecīgā gadījumā noteiktu atteikšanos no tiesībām, ko paredz "specialitātes princips", kas minēts 27. panta 2. punktā, dod izpildes tiesu iestādē saskaņā ar izpildes dalībvalsts iekšējām tiesībām.
2. Katra dalībvalsts pieņem pasākumus, lai nodrošinātu to, ka 1. punktā minēto piekrišanu un attiecīgā gadījumā atteikšanos konstatē tādā veidā, kas liecina par to, ka attiecīgā persona tos ir izteikusi brīvprātīgi un pilnībā apzinoties sekas. Šajā sakarā pieprasītajai personai ir tiesības uz juridiska padomdevēja palīdzību.
3. Piekrišanu un attiecīgā gadījumā atteikšanos, kas minēta 1. punktā, reģistrē protokolā saskaņā ar procedūru, kas paredzēta izpildes dalībvalsts tiesību aktos.

4. Piekrišanu principā nevar atsaukt. Katra dalībvalsts var paredzēt, ka piekrišanu un attiecīgā gadījumā atteikšanos var atsaukt saskaņā ar tās tiesību aktu piemērojamiem noteikumiem. Šajā gadījumā laika posmu starp piekrišanu un tās atsaukšanu neņem vērā, nosakot termiņus, kas paredzēti 17. pantā. Dalībvalsts, kas vēlas izmantot šo iespēju, par to informē Padomes ģenerālsekretariātu, pieņemot šo pamatlēmumu, un norāda kārtību, kādā iespējama piekrišanas atsaukšana, kā arī ikvienu tās grozījumu.

14. pants Pieprasītās personas uzklauššana

Ja apcietinātā persona nepiekrīt tās nodošanai, kā paredzēts 13. pantā, viņai ir tiesības, ka to uzklausa izpildes tiesu iestāde saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām.

15. pants Lēmums par nodošanu

1. Izpildes tiesu iestāde termiņos un saskaņā ar šajā pamatlēmumā noteiktajiem nosacījumiem pieņem lēmumu par to, vai persona ir jānodod.
2. Ja izpildes tiesu iestāde uzskata, ka informācija, ko paziņojusi izsniegšanas dalībvalsts, ir nepietiekama, lai ļautu pieņemt lēmumu par nodošanu, tā lūdz, lai steidzami piegādā vajadzīgo papildu informāciju, konkrēti to, kas attiecas uz 3. līdz 5. pantu un 8. pantu, un tā var noteikt termiņu tās saņemšanai, ņemot vērā to, ka ir vajadzīgs ievērot termiņus, kas noteikti 17. pantā.
3. Izsniegšanas tiesu iestāde var ikvienā brīdī pārsūtīt ikvienu papildu derīgu informāciju izpildes tiesu iestādei.

16. pants Lēmums vairāku pieprasījumu gadījumā

1. Ja divas vai vairākas dalībvalstis ir izsniegušas Eiropas apcietināšanas orderi, kas attiecas uz vienu un to pašu personu, lēmumu par to, kuru Eiropas apcietināšanas orderi izpildīt, pieņem izpildu tiesu iestāde, pienācīgi ņemot vērā visus apstākļus un īpaši nodarījumu relatīvo smagumu un izdarīšanas vietu, katra Eiropas apcietināšanas ordera datumu un to, vai orderis izsniegts kriminālvajāšanas nolūkos vai brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa izpildei.
2. Izpildes tiesu iestāde var lūgt Eurojust [9] padomu, kad tā izdara izvēli, kas paredzēta 1. punktā.
3. Konflikta gadījumā starp Eiropas apcietināšanas orderi un izdošanas lūgumu, ko iesniegusi trešā valsts, lēmumu par to, vai priekšroka dodama Eiropas apcietināšanas orderim vai izdošanas lūgumam, pieņem izpildes dalībvalsts kompetentā iestāde, pienācīgi ņemot vērā visus apstākļus, īpaši tos, kas minēti 1. punktā, un tos, kas minēti piemērojamajā konvencijā.
4. Šis pants neskar dalībvalstu pienākumus, ko paredz Starptautiskās Krimināltiesas statūti.

17. pants Termiņi un kārtība, kādos pieņem lēmumu izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi

1. Eiropas apcietināšanas orderi izskata un izpilda steidzamības kārtā.
2. Gadījumos, kad pieprasītā persona piekrīt tās nodošanai, galīgais lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi būtu jāpieņem 10 dienu laikā pēc piekrišanas sniegšanas.
3. Pārējos gadījumos galīgais lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi būtu jāpieņem 60 dienu laikā pēc pieprasītās personas apcietināšanas.
4. Īpašos gadījumos, kad Eiropas apcietināšanas orderi nevar izpildīt termiņos, kas paredzēti 2. vai 3. punktā, izpildes tiesu iestāde nekavējoties par to informē izsniegšanas tiesu iestādi, norādot kavēšanās iemeslus. Šādos gadījumos šos termiņus var pagarināt par 30 dienām.
5. Kamēr izpildes tiesu iestāde nav pieņēmusi galīgo lēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi, tā nodrošina to, ka materiālie nosacījumi, kas nepieciešami faktiskai personas nodošanai, būtu ievēroti arī turpmāk.
6. Ikviens atteikšanās izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi ir jāpamato.

7. Ja izņēmuma gadījumos dalībvalsts nevar ievērot šajā pantā paredzētos termiņus, tā informē Eurojust, norādot kavēšanās iemeslus. Turklāt dalībvalsts, kas vairākkārt saskārusies ar kavējumiem no citas dalībvalsts puses Eiropas apcietināšanas ordera izpildē, par to informē Padomi, lai dalībvalstu līmenī izvērtētu šī pamatlēmuma ieviešanu.

18. pants Stāvoklis līdz lēmuma pieņemšanai

1. Ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts kriminālvajāšanas nolūkos, izpildes tiesu iestādei ir:
 - a) vai nu jāpiekrīt, ka pieprasīto personu uzklausa saskaņā ar 19. pantu;
 - b) vai jāpiekrīt pieprasītās personas pagaidu pārvietošanai.
2. Pagaidu pārvietošanas nosacījumus un termiņu nosaka izsniegšanas un izpildes iestādēm savstarpēji vienojoties.
3. Pagaidu pārvietošanas gadījumā personai ir jābūt iespējai atgriezties izpildes dalībvalstī, lai piedalītos sēdēs, kas ir nodošanas procedūras daļa un kas uz to attiecas.

19. pants Personas noklausīšanās līdz lēmuma pieņemšanai

1. Pieprasīto personu uzklausa tiesu iestāde, piedaloties vienai citai personai, kuru izraugās saskaņā pieprasītājas tiesas dalībvalsts tiesībām.
2. Pieprasīto personu noklausās saskaņā ar izpildu dalībvalsts tiesībām un saskaņā ar nosacījumiem, ko nosaka, izsniegšanas un izpildes iestādēm savstarpēji vienojoties.
3. Kompetentā izpildes iestāde var uzdot citai savas dalībvalsts tiesu iestādei piedalīties pieprasītās personas uzklaušanās, lai nodrošinātu šā panta un izklāstīto nosacījumu pienācīgu piemērošanu.

20. pants Privilēģijas un neaizskaramība

1. Ja pieprasītajai personai noteiktas privilēģijas vai neaizskaramība attiecībā uz izpildes dalībvalsts jurisdikciju vai izpildi, tad 17. pantā paredzēto termiņu tecējums sākas tikai ar to dienu, kad izpildes tiesu iestādi informē par to, ka privilēģijas un neaizskaramība ir atcelta. Izpildes dalībvalsts nodrošina, ka materiālie nosacījumi, kas vajadzīgi faktiskai personas nodošanai, turpina būt ievēroti tad, kad persona vairs nebauda šādas privilēģijas vai neaizskaramību.
2. Ja tiesības atcelt privilēģijas vai neaizskaramību ir izpildes dalībvalstij, tad izpildes tiesu iestāde to lūdz darīt nekavējoties. Ja tiesības atcelt privilēģijas vai neaizskaramību ir citas valsts vai starptautiskas organizācijas iestādei, tad īstenot šīs tiesības ir jālūdz izsniegšanas tiesu iestādei.

21. pants Starptautisko saistību konkurence

Šis pamatlēmums neietekmē izpildes dalībvalsts saistības, ja pieprasīto personu šai dalībvalstij ir izdevusi trešā valsts un ja šo personu aizsargā tā nolīguma noteikumi, saskaņā ar kuru tā izdota, attiecībā uz specialitātes principu. Izpildes dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nekavējoties pieprasītu tās valsts piekrišanu, kura pieprasīto personu izdevusi, tā, lai to varētu nodot dalībvalstij, kas izsniegusi Eiropas apcietināšanas orderi. 17. pantā minēto termiņu tecējums sākas tikai no dienas, no kuras beidz piemērot specialitātes principu. Līdz valsts, kas personu izdevusi, pieņem lēmumu, izpildes dalībvalsts nodrošina, ka materiālie nosacījumi, kas vajadzīgi faktiskai personas nodošanai, būt ievēroti arī turpmāk.

22. pants Lēmuma paziņošana

Izpildes tiesu iestāde nekavējoties paziņo izsniegšanas tiesu iestādei lēmumu par rīcību Eiropas apcietināšanas ordera sakarā.

23. pants Personas nodošanas termiņi

1. Pieprasīto personu nodod iespējami ātri dienā, par kuru vienojas iesaistītās iestādes.
2. To nodod ne vēlāk kā 10 dienas pēc galīgā lēmuma pieņemšanas par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.
3. Ja pieprasītās personas nodošanu 2. punktā minētajā termiņā traucē apstākļi, ko nekontrolē neviena dalībvalsts, tad izpildes un izsniegšanas tiesu iestādes nekavējoties savstarpēji sazinās un vienojas par jaunu nodošanas dienu. Šajā gadījumā nodošana notiek 10 dienu laikā no dienas, par kuru panākta jaunā vienošanās.
4. Nodošanu izņēmuma gadījumā var uz laiku atlikt nopietnu humānu iemeslu dēļ, piemēram, ja ir pamatoti iemesli domāt, ka tas acīmredzami apdraudētu pieprasītās personas dzīvību vai veselību. Eiropas apcietināšanas ordera izpilde notiek iespējami drīz pēc tam, kad šie iemesli beidz pastāvēt. Izpildes tiesu iestāde par to nekavējoties informē izsniegšanas tiesu iestādi un vienojas par jaunu nodošanas dienu. Šajā gadījumā nodošana notiek 10 dienu laikā no dienas, par kuru panākta jaunā vienošanās.
5. Beidzoties termiņiem 2. līdz 4. punktā minētajiem termiņiem, ja persona joprojām atrodas apcietinājumā, to atbrīvo.

24. pants Nodošanas atlikšana vai pakļaušana nosacījumiem

1. Izpildes tiesu iestāde pēc lēmuma izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi atliek pieprasītās personas nodošanu tā, lai varētu veikt tās kriminālvajāšanu izpildes dalībvalstī vai, ja tā jau notiesāta, lai viņa tās teritorijā varētu izciest sodu par darbību, kas nav darbība, kas minēta Eiropas apcietināšanas orderī.
2. Tā vietā, lai atliktu nodošanu, izpildes tiesu iestāde var uz laiku nodot pieprasīto personu izsniegšanas dalībvalstij saskaņā ar nosacījumiem, ko nosaka izpildes un izsniegšanas tiesu iestādes savstarpēji vienojoties. Vienošanos izdara rakstiski, un nosacījumi ir saistoši visām izsniegšanas dalībvalsts iestādēm.

25. pants Tranzīts

1. Ikviens dalībvalsts atļauj pieprasītās personas, kuru nodod, tranzītu cauri tās teritorijai, izņemot gadījumus, kad tā izmanto iespēju atteikt, ja pieprasa tās valsts piederīgā vai pilsoņa tranzītu, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli un ar nosacījumu, ka tai ir sniegta informācija par:
 - a) personas, par kuru izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, identitāti un nacionālo piederību;
 - b) Eiropas apcietināšanas ordera esamību;
 - c) nodarījuma veidu un juridisko kvalifikāciju;
 - d) to apstākļu aprakstu, kādos tika izdarīts nodarījums, arī laiku un vietu.Ja persona, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis tās kriminālvajāšanai, ir tranzīta dalībvalsts valsts piederīgā vai iedzīvotāja, tad tranzītu var pakļaut nosacījumam, ka personu pēc tās uzklaušanās nogādā atpakaļ tranzīta dalībvalstī, lai izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī.
2. Katra dalībvalsts izraugās iestādi, kas ir atbildīga par tranzīta pieprasījumu un vajadzīgo dokumentu saņemšanu, kā arī par ikvienas oficiālas sarakstes, kas attiecas uz tranzīta pieprasījumiem, saņemšanu. Dalībvalstis paziņo šo izraudzīto iestādi Padomes ģenerālsekretariātam.
3. Tranzīta pieprasījumu un informāciju, kas izklāstīta 1. punktā, var adresēt iestādei, kuru izraugās saskaņā ar 2. punktu, ar ikvienu līdzekli, ar kuru var iegūt rakstisku dokumentu. Tranzīta dalībvalsts savu lēmumu paziņo tādā pašā veidā.
4. Šo pamatlēmumu nepiemēro gaisa pārvadājumiem bez paredzētām pieturām. Tomēr, ja notiek neparedzēta nolaišanās, izsniegšanas dalībvalsts sniedz saskaņā ar 2. punktu izraudzītajai iestādei informāciju, kas paredzēta 1. punktā.
5. Ja tranzīts attiecas uz personu, kas ir jāizdod no trešās valsts dalībvalstij, mutatis mutandis piemēro šo pantu. Konkrēti, izteicienu "Eiropas apcietināšanas orderis" uzskata par aizvietotu ar "izdošanas lūgums".

26. pants Laikposma, kas pavadīts apcietinājumā izpildes dalībvalstī, ieskaitīšana

1. Izsniegšanas dalībvalsts ieskaita visus apcietinājuma termiņus, kas izciesti Eiropas apcietināšanas ordera izpildes rezultātā, kopējā brīvības atņemšanas laikā, kas būtu jāizcieš izsniegšanas dalībvalstī brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa piespriešanas rezultātā.
2. Šādos nolūkos visu informāciju par laikposmu, kādu persona, kas pieprasīta, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, atradusies apcietinājumā, izpildes tiesu iestāde vai centrālā iestāde, kas izraudzīta saskaņā ar 7. pantu, iesniedz izsniegšanas tiesu iestādei nodošanas brīdī.

27. pants Iespējamā kriminālvajāšana par citiem nodarījumiem

1. Katra dalībvalsts var paziņot Padomes ģenerālsekretariātam, ka tās attiecībās ar citām dalībvalstīm, kas veikušas tādu pašu paziņojumu, uzskata, ka ir dota piekrišana personas kriminālvajāšanai, notiesāšanai vai apcietināšanai brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa izpildei par nodarījumu, kas izdarīts pirms tās nodošanas un kas nav nodarījums, par kuru tā nodota, ja vien īpašā gadījumā izpildes tiesu iestāde neparedz citādi tās lēmumā par nodošanu.
2. Izņemot gadījumus, kas paredzēti 1. un 3. punktā, nevar veikt nodotās personas kriminālvajāšanu, to notiesāt vai tai atņemt brīvību par nodarījumu, kas veikts pirms tās nodošanas un kas nav nodarījums, par kuru tā nodota.
3. Šā panta 2. punktu nepiemēro šādos gadījumos:
 - a) ja persona, kurai ir bijusi iespēja atstāt tās dalībvalsts teritoriju, kurai tā nodota, nav to izdarījusi 45 dienu laikā no tās galīgās atbrīvošanas, vai ir atgriezies tās teritorijā pēc tās atstāšanas;
 - b) nodarījums nav sodāms ar brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli;
 - c) kriminālprocess neļauj piemērot pasākumus, kas ierobežotu personas brīvību;
 - d) ja personu var pakļaut sodam vai pasākumam, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, ieskaitot naudassodu, vai kādu pasākumu, kas to aizstāj, pat ja tas varētu ierobežot personas brīvību;

- e) ja persona piekritusi, ka to nodod, attiecīgos gadījumos vienlaikus atteikdamās no specialitātes principa saskaņā ar 13. pantu;
 - f) ja persona pēc tās nodošanas ir noteikti atteikusies no tiesībām piemērot specialitātes principu attiecībā uz noteiktiem nodarījumiem pirms tās nodošanas. Atteikšanos izdara izsniegšanas dalībvalsts kompetentā tiesu iestādē un reģistrē protokolā saskaņā ar tās tiesībām. Atteikšanos sastāda tādā veidā, kas liecina par to, ka persona to ir izdarījusi brīvprātīgi un pilnībā apzinoties sekas. Šajā sakarā personai ir tiesības uz juridiska padomdevēja palīdzību;
 - g) ja izpildes tiesu iestāde, kas nodevusi personu, dod savu piekrišanu saskaņā ar 4. punktu.
4. Piekrišanas pieprasījumu iesniedz izpildes tiesu iestādei kopā ar informāciju, kas minēta 8. panta 1. punktā, un tulkojumu, kas minēts 8. panta 2. punktā. Piekrišanu sniedz tad, kad nodarījums, attiecībā uz kuru to prasa, pats ir pakļauts nodošanai saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem. Piekrišanu atsaka 3. pantā minēto iemeslu dēļ, un citādi to var atteikt tikai 4. pantā minēto iemeslu dēļ. Lēmumu pieņem ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Situācijās, kas minētas 5. pantā, izsniegšanas dalībvalstij ir jāsniedz garantijas, kas tajā minētas.

28. pants Nodošana vai vēlāka izdošana

1. Katra dalībvalsts var paziņot Padomes ģenerālsekretariātam, ka tās attiecībās ar citām dalībvalstīm, kas veikušas tādu pašu paziņojumu, uzskata, ka ir dota piekrišana personas nodošanai dalībvalstij, kas nav izpildes dalībvalsts, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, kas izsniegts par nodarījumu, kas izdarīts pirms tās nodošanas, ja vien īpašā gadījumā izpildes tiesu iestāde neparedz citādi tās lēmumā par nodošanu.
2. Katrā gadījumā personu, kas nodota izsniegšanas dalībvalstij, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas ordera, var bez izpildes dalībvalsts piekrišanas nodot dalībvalstij, kas nav izpildes dalībvalsts, uz Eiropas apcietināšanas ordera pamata, kas izsniegts par nodarījumu, kas izdarīts pirms tās nodošanas, šādos gadījumos:

- a) ja pieprasītā persona, kurai ir bijusi iespēja atstāt tās dalībvalsts teritoriju, kurai tā nodota, nav to izdarījusi 45 dienu laikā no tās galīgās atbrīvošanas vai ir atgriezies tās teritorijā pēc tās atstāšanas;
 - b) ja pieprasītā persona piekrīt, ka to nodod dalībvalstij, kas nav izpildes dalībvalsts, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi. Piekrišanu izdara izsniegšanas dalībvalsts kompetentajās tiesu iestādēs un reģistrē protokolā saskaņā ar attiecīgās valsts tiesībām. To sastāda tādā veidā, kas liecina par to, ka attiecīgā persona to ir izdarījusi brīvprātīgi un pilnībā apzinoties sekas. Šajā sakarā pieprasītajai personai ir tiesības uz juridiska padomdevēja palīdzību;
 - c) ja uz pieprasīto personu neattiecas specialitātes princips saskaņā ar 27. panta 3. punkta a), e), f) un g) apakšpunktu.
3. Izpildes tiesu iestāde piekrīt nodošanai citai dalībvalstij saskaņā ar šādiem noteikumiem:
- a) piekrišanas pieprasījumu iesniedz saskaņā ar 9. pantu kopā ar informāciju, kas minēta 8. panta 1. punktā, un tulkojumu, kas minēts 8. panta 2. punktā;
 - b) piekrišanu sniedz, ja uz nodarījumu, par kuru to prasa, attiecas nodošana saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem;
 - c) lēmumu pieņem ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas;
 - d) piekrišanu atsaka tādu iemeslu dēļ, kas minēti 3. pantā, un citādi to var atteikt tikai tādu iemeslu dēļ, kas minēti 4. pantā. Situācijās, kas minētas 5. pantā, izsniegšanas dalībvalstij ir jāsniedz garantijas, kas tajā noteiktas.
4. Neatkarīgi no 1. punkta personu, kas nodota uz Eiropas apcietināšanas ordera pamata, neizdod trešajai valstij bez tās dalībvalsts, kas nodevusi personu, kompetentās iestādes piekrišanas. Šādu piekrišanu sniedz saskaņā ar konvencijām, kas ir saistošas dalībvalstīm, kā arī ar to tiesībām.

29. pants Priekšmetu nodošana

1. Pēc izsniegšanas tiesu iestādes pieprasījuma vai pēc tās pašas iniciatīvas, izpildu tiesu iestāde saskaņā ar tās iekšējām tiesībām, apķīlā un nodod priekšmetus:
- a) kas var kalpot par pierādījumiem;
 - b) ko pieprasītā persona ieguvusi nodarījuma rezultātā.

2. Priekšmetus, kas minēti 1. punktā, nodod pat tad, ja Eiropas apcietināšanas orderi nevar izpildīt pieprasītās personas nāves vai bēgšanas dēļ.
3. Ja priekšmetus, kas minēti 1. punktā, var apķīlāt vai konfiscēt izpildu dalībvalsts teritorijā, tad izpildu dalībvalsts var, ja priekšmeti ir vajadzīgi iesāktā kriminālprocesā, uz laiku tos paturēt vai nodot tālāk izsniegšanas dalībvalstij ar noteikumu, ka tos atdos atpakaļ.
4. Saglabājas izpildu dalībvalsts vai trešo personu iegūtas tiesības uz priekšmetiem, kas minēti 1. punktā. Ja pastāv šādas tiesības, izsniegšanas dalībvalsts priekšmetus bez maksas nosūta atpakaļ izpildu dalībvalstij tūlīt pēc tam, kad kriminālprocess ir pabeigts.

30. pants Izdevumi

1. Izdevumus, kas izpildu dalībvalsts teritorijā radušies, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, uzņemas segt šī dalībvalsts.
2. Citus izdevumus uzņemas segt izsniegšanas dalībvalsts.

4. NODAĻA VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

31. pants Attiecības ar citiem juridiskajiem aktiem

1. Neietekmējot to piemērošanu attiecībās starp dalībvalstīm un trešajām valstīm, šis pamatlēmums no 2004. gada 1. janvāra aizstāj attiecīgās normas šādās konvencijās, ko attiecībā uz izdošanu piemēro attiecībās starp dalībvalstīm:
 - a) 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, tās 1975. gada 15. oktobra papildu protokols, tās 1978. gada 17. marta otrais papildu protokols un 1977. gada 27. janvāra Eiropas konvencija par terorisma apkarošanu, ciktāl tā attiecas uz izdošanu;
 - b) 1989. gada 26. maija Nolīgums starp 12 Eiropas Kopienu dalībvalstīm par izdošanas pieprasījumu nodošanas metožu vienkāršošanu un modernizāciju;

- c) 1995. gada 10. marta Konvencija par vienkāršotu izdošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm;
 - d) 1996. gada 27. septembra Konvencija par izdošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm;
 - e) III sadaļas 4. nodaļa 1990. gada 19. jūnija Šengenas līguma (1985. gada 14. jūnijs) īstenošanas Konvencijā par kontroles pakāpenisku atcelšanu pie kopīgajām robežām.
2. Dalībvalstis var turpināt piemērot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai režīmus, kas ir spēkā šī pamatlēmuma pieņemšanas brīdī, ciktāl šādi nolīgumi vai režīmi ļauj padziļināt vai paplašināt šī pamatlēmuma mērķus un palīdz vienkāršot vai vēl vairāk atvieglot procedūras to personu nodošanai, par kurām ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis.
- Dalībvalstis var noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai režīmus pēc tam, kad šis pamatlēmums ir stājies spēkā, ciktāl šādi nolīgumi vai režīmi ļauj paplašināt vai padziļināt šī pamatlēmuma noteikumus par tādu personu nodošanu, uz kurām attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, konkrēti, nosakot īsākus termiņus par 17. pantā paredzētajiem, paplašinot 2. panta 2. punktā paredzēto nodarījumu sarakstu, paredzot citus ierobežojumus atteikuma iemesliem, kas minēti 3. un 4. pantā, vai samazinot robežas, kas paredzētas 2. panta 1. vai 2. punktā.
- Nolīgumi un režīmi, kas minēti punkta otrajā daļā, nekādā gadījumā nevar ietekmēt attiecības ar dalībvalstīm, kas nav to puses. Trīs mēnešu laikā no šī pamatlēmuma stāšanās spēkā dalībvalstis paziņo Padomei un Komisijai par tiem pastāvošiem nolīgumiem un režīmiem, kas minēti pirmajā daļā, kurus tās vēlas turpināt piemērot. Dalībvalstis paziņo Padomei un Komisijai arī par ikvienu jaunu nolēmumu vai režīmu kā minēts punkta otrajā daļā trīs mēnešu laikā pēc to parakstīšanas.
3. Ja konvencijas vai nolīgumus, kas minēti 1. punktā, piemēro tādām dalībvalstu teritorijām vai tādām teritorijām, par kuru ārlietām dalībvalstis ir atbildīgas, kurām šo pamatlēmumu nepiemēro, šie tiesību akti turpina regulēt attiecības starp šīm teritorijām un citām dalībvalstīm.

32. pants Pārejas noteikums

1. Uz izdošanas lūgumiem, kas saņemti līdz 2004. gada 1. janvārim, attiecas pastāvošie tiesību akti par izdošanu. Uz lūgumiem, kas saņemti pēc šīs dienas, attiecas noteikumi, ko dalībvalstis pieņēmušas uz šī pamatlēmuma pamata. Tomēr šī pamatlēmuma pieņemšanas brīdī Padomē ikviena dalībvalsts var izdarīt deklarāciju, kurā tā norāda, ka tā kā izpildu dalībvalsts saskaņā ar izdošanas mehānismu, kas piemērojams pirms 2004. gada 1. janvāra, turpinās izskatīt lūgumus, kas attiecas uz darbībām, kas izdarītas pirms tās norādīta datuma. Attiecīgais datums nevar būt vēlāks par 2002. gada 7. augustu. Minēto deklarāciju publicē Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī. To var atsaukt jebkurā brīdī.

33. pants Noteikumi, kas attiecas uz Austriju un Gibraltāru

1. Tikmēr, kamēr Austrija nav grozījusi 12. panta 1. punktu "Auslieferungs- und Rechtshilfegesetz" un vēlākais līdz 2008. gada 31. decembrim, tā var ļaut tās izpildu tiesas iestādēm atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, ja pieprasītā persona ir Austrijas pilsonis un ja par darbību, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, saskaņā ar Austrijas tiesībām sodu piemērot nevar.
2. Šo pamatlēmumu piemēro attiecībā uz Gibraltāru.

34. pants Īstenošana

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai līdz 2003. gada 31. decembrim panāktu atbilstību šā pamatlēmuma noteikumiem.
2. Dalībvalstis nosūta Padomes ģenerālsekretariātam un Komisijai to noteikumu tekstu, ar kuriem to tiesībās transponē saistības, kuras tām uzliek šis pamatlēmums. Kad valstis to veic, katra dalībvalsts var norādīt, ka tā nekavējoties piemēros šo pamatlēmumu tās attiecībās ar tām dalībvalstīm, kas ir sniegušas tādu pašu paziņojumu. Padomes ģenerālsekretariāts paziņo dalībvalstīm un Komisijai informāciju, kas saņemta, pamatojoties uz 7. panta 2. punktu, 8. panta 2. punktu, 13. panta 4. punktu un 25. panta 2. punktu. Tā nodrošina tās publikāciju arī Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī.

3. Pamatojoties uz informāciju, ko paziņojis Padomes ģenerālsekretariāts, Komisija vēlākais līdz 2004. gada 31. decembrim iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šā pamatlēmuma darbību, vajadzības gadījumā kopā ar attiecīgiem tiesību aktu projektiem.
4. Padome 2003. gada otrajā semestrī veic izvērtēšanu, jo īpaši attiecībā uz šā pamatlēmuma noteikumu praktisku piemērošanu dalībvalstīs, kā arī Šengenas Informācijas sistēmas darbību.

35. pants Stāšanās spēkā

Šis pamatlēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

II PIELIKUMS

EIROPAS APCIETINĀŠANAS ORDERA VEIDLAPA

**EIROPAS APCIETINĀŠANAS
ORDERIS ¹⁾**

Šo orderi izsniegusi kompetenta tiesu iestāde. Es pieprasu
zemāk minētās personas apcietināšanu un nodošanu ar mērķi
veikt kriminālvajāšanu vai izpildīt brīvības atņemšanas sodu
vai piespiedu līdzekli.

¹⁾ Šim orderim ir jābūt rakstītam vai tulkotam vienā no izpildu dalībvalsts valsts valodām, ja šī
valsts ir zināma, vai jebkurā valodā, ko pieņem tā valsts.

(a) Informācija par pieprasītās personas identitāti:

Uzvārds:

Vārds(-i):

Meitas uzvārds, attiecīgā gadījumā:

Pseidonīms, attiecīgā gadījumā:

Dzimums:

Valsts piederība:

Dzimšanas datums:

Dzimšanas vieta:

Dzīvesvieta un/vai zināmā adrese:

Valoda(-as), kuras pieprasītā persona saprot (ja zināmas):

Pieprasītās personas īpašas pazīmes/apraksts:

Pieprasītās personas fotogrāfija un pirkstu nospiedumi, ja tie ir pieejami un tos var nosūtīt, vai tās personas kontaktinformācija, ar kuru jāsazinās, lai šādu informāciju saņemtu vai lai saņemtu DNS profilu (ja šādus pierādījumus var piegādāt, bet tie nav iekļauti)

(b) Nolēmums, uz kura pamata izsniegts apcietināšanas orderis:

1. Apcietināšanas orderis vai tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku:

Veids:

2. Izpildāms spriedums:

Atsauce:

(c) Norādes par soda ilgumu:

1. Brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa maksimālais ilgums, ko var piespriest par nodarījumu(nodarījumiem):

2. Piespriestā brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa ilgums:

Atlikušais izciešamais soda laiks:

(d) Nolēmums pieņemts aizmuguriski un:

– attiecīgā persona personiski saņēmusi pavēsti vai citādi informēta par dienu un vietu, kurā notika tiesas sēde, kurā nolēmumu pieņēma aizmuguriski,

vai

– attiecīgā persona nav personiski saņēmusi pavēsti vai citādi informēta par dienu un vietu, kurā notika tiesas sēde, kurā nolēmumu pieņēma aizmuguriski, bet tai ir šādas tiesiskās garantijas pēc tās nodošanas (šādas garantijas var sniegt iepriekš)
Norādīt tiesiskās garantijas

(e) Nodarījumi:

Šis orderis kopā attiecas uz: Nodarījumu/nodarījumiem.

To apstākļu apraksts, kādos nodarījums(-i) veikts(-i), ieskaitot laiku, vietu un pieprasītās personas līdzdalības pakāpi nodarījumā (nodarījumos):

Nodarījuma (-u) veids un juridiskā kvalifikācija un piemērojamā tiesību norma/kodekss:

- I. Attiecīgā gadījumā atzīmē vienu vai vairākus no šiem nodarījumiem, kas izsniegšanas dalībvalstī sodāmi ar brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz 3 gadi, kā noteikts izsniegšanas dalībvalsts tiesībās:
- 0 dalība kriminālā organizācijā;
 - 0 terorisms;
 - 0 cilvēku tirdzniecība;
 - 0 bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija;
 - 0 narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība;
 - 0 ieroču, munīcijas un sprāgstoslu vielu nelikumīga tirdzniecība;
 - 0 korupcija;

- 0 krāpšana, tostarp krāpšana, kas apdraud Kopienas finanšu intereses 1995. gada 26. jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību nozīmē;
- 0 noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija;
- 0 naudas, tostarp eiro, viltošana;
- 0 datornoziedzīgi;
- 0 noziedzīgi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku un augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība;
- 0 palīdzība nelikumīgi iebraukt un uzturēties;
- 0 slepkavība, smagi miesas bojājumi;
- 0 cilvēku orgānu un asins nelikumīga tirdzniecība;
- 0 personas nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana;
- 0 rasisms un ksenofobija;
- 0 organizēta vai bruņota laupīšana;
- 0 kultūras preču, tostarp senlietu un mākslasdarbu, nelikumīga tirdzniecība;
- 0 krāpšana;
- 0 rekets un izspiešana;
- 0 viltošana un pirātiska ražošana;
- 0 administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība;
- 0 maksāšanas līdzekļu viltošana;
- 0 hormonu un citu augšanas veicinātāju nelikumīga tirdzniecība;
- 0 kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība;
- 0 zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība;

- 0 izvarošana;
- 0 dedzināšana;
- 0 noziegumi, uz kuriem attiecas Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcija;
- 0 kuģa vai gaisa kuģa sagrābšana;
- 0 sabotāža.

II. Nodarījuma(-u) pilns apraksts, uz ko neattiecas I iedaļa:

(f) Citi lietā būtiski apstākļi (fakultatīva informācija):

(NB: Tās var būt piezīmes par ekstrateritorialitāti, noilguma pārtraukumiem un citām nodarījuma sekām)

(g) Šis orderis attiecas arī uz tādu priekšmetu apķīlāšanu un nodošanu, kas var būt vajadzīgi kā pierādījumi:

Šis orderis attiecas arī uz tādu priekšmetu apķīlāšanu un nodošanu, ko pierasītā persona ieguvusi nodarījuma rezultātā:

Priekšmetu apraksts (un atrašanās vieta) (ja zināma):

(h) Nodarījums(-i), uz kura(-u) pamata šis orderis ir izsniegts, ir sodāms(-i)/ir sodīts(-i) ar brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli uz mūžu:

– izsniegšanas dalībvalsts tiesību sistēma ļauj pārskatīt noteikto sodu vai līdzekli pēc pieprasījuma vai vēlākais pēc 20 gadiem mērķi neizpildīt šādu sodu vai līdzekli,

un/vai

– izsniegšanas dalībvalsts tiesību sistēma ļauj piemērot apžēlošanas pasākumus, uz kuriem saskaņā ar izsniegšanas dalībvalsts tiesībām vai praksi personai ir tiesības, ar nolūku neizpildīt šādu sodu vai līdzekli.

(i) Tiesu iestāde, kas izsniegusi orderi:
Oficiāls nosaukums:

Tās pārstāvja uzvārds ¹⁾ :

Amats (statuss/pakāpe):

Lietas atsauce:
Adrese:

Tālr.: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) (...)
Fakss: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) (...)
E-pasts:
Tās personas kontaktinformācija, ar kuru jāsaazinās, lai vienotos par praktisko
nodošanas kārtību:

¹⁾ Dažādās valodu versijās iekļaus atsauci uz tiesu varas "nesēju" (*holder*).

Ja par Eiropas apcietinājuma orderu nosūtīšanu un administratīvu saņemšanu ir atbildīga
centrālā iestāde:

Centrālās iestādes nosaukums:

Kontaktpersona, attiecīgā gadījumā (statuss/pakāpe un uzvārds):

Adrese:

Tālr.: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) (...)
Fakss: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) (...)
E-pasts:

Izsniegšanas tiesu iestādes amatpersonas un/vai tās pārstāvja paraksts:

Uzvārds:
Amats (statuss/pakāpe):
Datums:
Oficiālais zīmogs (ja tāds ir)

III PIELIKUMS

PAMATNORĀDES PAR TO, KĀ AIZPILDĪT EIROPAS APCIETINĀŠANAS ORDERA VEIDLAPU

Šo orderi izsniegusi kompetenta tiesu iestāde. Es pieprasu zemāk minētās personas apcietināšanu un nodošanu ar mērķi veikt kriminālvajāšanu vai izpildīt brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli.

Komentārs¹

- *Ir ieteicams veidlapu lejupielādēt no EJN interneta vietnes un saglabāt to savā datorā, lai vajadzības gadījumā tā būtu pieejama pat tad, ja nevar piekļūt interneta vietnei.*
- *Aizpildiet veidlapu, izmantojot datoru.*
- *Ja kāda aile nav piemērojama, ierakstiet tajā "nav piemērojams" vai kā citādi skaidri norādiet, piemēram, ar īpašu zīmi (piem., –), ka tā nav piemērojama.*
- *Ja EAO attiecas uz vairākiem nodarījumiem, lūdzu, numurējiet tos šādi: "1. nodarījums, 2. nodarījums, 3. nodarījums utt.", un saglabājiēt šādu numerāciju visā EAO, īpaši ailē (b).*

¹ Šeit pievienotie komentāri neuzliek saistības. Jāatgādina, ka tiesu iestādēm tomēr ir pienākums interpretēt attiecīgu valstu tiesību aktus saskaņā ar pamatlēmumu (sk. lietu *Pupino C-105/03*).

Aile (a)

Informācija, kas vajadzīga, lai identificētu pieprasīto personu

Komentārs:

Lūdzu, ja iespējams, aizpildiet visus laukus.

(a) Informācija par pieprasītās personas identitāti:

Uzvārds: *Komentārs: obligāti aizpildāms lauks. Iekļaujiet iepriekšējo oficiālo uzvārdu, ja zināms, un rakstiet uzvārdu attiecīgās valodas rakstībā, – uzvārds nebūtu jātulko.*

Vārds(i): *Komentārs: obligāti aizpildāms lauks*

Meitas uzvārds, attiecīgā gadījumā:

Pseidonīms, attiecīgā gadījumā: *Komentārs: Iekļaujiet neīstus vārdus. Iekavās norādiet iesaukas. Ja persona lieto viltus identitāti, šī viltus identitāte ir jāiekļauj visos laukos, piemēram, neīsts dzimšanas datums un neīsta adrese.*

Dzimums: *Komentārs: obligāti aizpildāms lauks.*

Valstspiederība: *Komentārs: obligāti aizpildāms lauks.*

Dzimšanas datums: *Komentārs: obligāti aizpildāms lauks.*

Dzimšanas vieta: *Komentārs: obligāti aizpildāms lauks, ja informācija ir pieejama.*

Dzīvesvieta un/vai zināmā adrese: *Komentārs: obligāti aizpildāms lauks, ja informācija ir pieejama.*

Norādiet "nav zināms", ja informācijas nav.

Valoda(-as), kuras pieprasītā persona saprot (ja zināmas):

Pieprasītās personas īpašas pazīmes/apraksts: *Komentārs: obligāti aizpildāms lauks, ja informācija ir pieejama. Norādiet arī, vai persona ir bīstama un/vai varbūt bruņota.*

Pieprasītās personas fotogrāfija un pirkstu nospiedumi, ja tie ir pieejami un tos var nosūtīt, vai tās personas kontaktinformācija, ar kuru jāsazinās, lai šādu informāciju saņemtu vai lai saņemtu DNS profilu (ja šādus pierādījumus var piegādāt, bet tie nav iekļauti) *Komentārs: obligāti jāsniedz ar Interpola vai SIS starpniecību, ja informācija ir pieejama. Tas ir būtiski svarīgi, lai nodrošinātu, ka apcietina pareizo personu.*

Aile (b)
Informācija par nolēmumu, uz kura pamata EAO ir izsniegts

Komentārs:

Veidlapa būtu jāaizpilda tikai attiecībā uz pieprasīto nolūku – kriminālvajāšanas vai notiesāšanas lietās. Ailē (b) ir izmantots termins "nolēmums". Tas var būt tiesas vai tiesu iestādes rīkojums, tostarp rīkojums, ko izdevis izmeklēšanas tiesnesis vai līdzvērtīga kompetenta tiesu struktūra. Dažās dalībvalstīs pamatā esošais ar brīvības atņemšanu saistītais drošības līdzeklis var būt nolēmums, ar ko aizdomās turamā lietu nodod izskatīšanai pirmās instances tiesā, ja šis lēmums ir pamats (pirmstiesas) aizturēšanai šajās dalībvalstīs. Ja nolēmums, ar ko bija piemērots ar brīvības atņemšanu saistītais drošības līdzeklis (piespiedu līdzeklis), ir pārveidots, piemēram, par aizmugurisku spriedumu, būtu jāizsniedz jauns EAO (ar jaunu nosaukumu).

Pirmstiesas stadija (EAO ir izsniegts, lai veiktu kriminālvajāšanu)

- (b) 1. Norādiet nolēmumu, ar ko orderis ir pamatots (Tiesas rīkojums vai tiesu iestādes rīkojums, kas izdots dd/mm/gads un ar ko nosaka preventīvu aizturēšanu kā piespiedu pasākumu). Ievērojiet, ka tad, ja aizpilda aili (b) 1., ir jāaizpilda arī aile (c) 1.
- (b) 2. Ierakstiet "nav piemērojams".

Pēctiesas stadija (EAO izsniegts, lai izpildītu spriedumu vai, ja spriedums pieņemts aizmuguriski).

- (b) 1. Ja EAO ir izsniegts lietās, kur spriedums pieņemts aizmuguriski, lūdzu, norādiet tiesas nolēmumu. Jāaizpilda tikai viena aile. Ja tiesu iestādes nolēmums ir pieņemts aizmuguriski, tad spriedums lielākajā daļā dalībvalstu nav izpildāms un (b)1. būtu jāaizpilda. Lai izskaidrotu situāciju, varētu izmantot arī aili (f).
- (b) 2. Norādiet attiecīgo spriedumu vai lēmumu, kas stāties likumīgā spēkā dd/mm/gggg, un iekļaujiet lietas numuru un tās tiesas nosaukumu, kas izsniegusi nolēmumu.

-

(b) Nolēmums, uz kura pamata izsniegts apcietināšanas orderis:

1. Apcietināšanas orderis vai tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku:

Veids: Komentārs: Norādiet tiesas rīkojumu vai citu tiesu iestādes rīkojumu un lietas datumu un atsauci.

2. Izpildāms spriedums: *Komentārs: Ja spriedums ir izpildāms, norādiet arī datumu, kad tas stāties likumīgā spēkā.*

Atsauce: Komentārs: norādiet lietas datumu, numuru, nolēmuma veidu.

Aile (c)
Informācija par soda / brīvības atņemšanas soda ilgumu

Komentārs:

Šīs ailes nolūks ir apstiprināt, ka EAO pārsniedz pamatlēmuma 2. panta 1. punktā noteiktās soda ilguma robežas. Pirmstiesas stadijā šo minimālo lielumu piemēros spriedumiem, kurus var piemērot pēc būtības, un, ja ir piespriests spriedums, to piemēro faktiskā soda ilgumam. Tāpat kā ailē (b), arī šajā ailē principā būtu jāaizpilda tikai viens punkts.

Pirmstiesas stadija (EAO ir izsniegts, lai veiktu kriminālvajāšanu)

- (c) 1. Norādiet sodu, ko var piemērot pēc būtības. Lūdzu, ņemiet vērā, ka saskaņā ar pamatlēmuma 2. panta 1. punktu EAO var izsniegt par darbībām, par kurām paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz 12 mēneši. Ja aizpilda aili (b) 1., ir jāaizpilda arī aile (c) 1.
- (c) 2. ierakstiet "nav piemērojams".

Pēctiesas stadija (EAO izsniegts, lai izpildītu spriedumu / aizmugurisku spriedumu)

- (c) 2. Norādiet piesprieztā brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistītā drošības līdzekļa (piespiedu līdzekļa) ilgumu. Lūdzu, ņemiet vērā, ka saskaņā ar pamatlēmuma 2. panta 1. punktu EAO var izsniegt par sodiem, kuru ilgums ir vismaz 4 mēneši, ja ir piespriests sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis. Ja aizpilda aili (b) 2., ir jāaizpilda arī aile (c) 2.
- (c) 2. Norādiet gadus, mēnešus un dienas. Būtu jāņem vērā, ka pamatlēmumā nav noteikts minimālais atlikušā izciešamā soda ilgums, lai varētu izsniegt EAO. Tiešām, pamatlēmuma 2. panta 1. punkta noteikumus piemēro tikai piespriešiem sodiem, kuru ilgums ir vismaz 4 mēneši vai, ja ir lēmums par drošības līdzekli. Ir ieteicams rūpīgi apsvērt lēmumu izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi situācijās, kad atlikušais soda ilgums ir mazāks par 4 mēnešiem, bet sākotnējais sods bijis 4 mēneši vai vairāk. Parasti šādos gadījumos ir ieteicams neizdot EAO.

(c) Norādes par soda ilgumu:

1. Brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa maksimālais ilgums, ko var piespriest par nodarījumu (nodarījumiem):

2. Piespriedē brīvības atņemšanas soda vai piespiedu līdzekļa ilgums: *Komentārs: Gadījumā ja ir piespriests sods ar brīvības atņemšanu vai piespiedu līdzeklis, šā piespiedu līdzekļa termiņš var būt neierobežots, piemēram, mūža ieslodzījums vai sods, kas paredz psihiatrisku aprūpi.*

Atlikušais izciešamais soda laiks: *Komentārs: Ja soda termiņš nav ierobežots, norādiet, ka atlikušais soda izciešanas laiks ir vēl vismaz 4 mēneši.*

Aile (d)

Gadījumi, kad nolēmumi ir pieņemti aizmuguriski

Komentārs:

Ievilkumi veidlapā ir pārveidoti par lodziņiem, noklikšķiniet vienu lodziņu, lai atzīmētu piemēroto situāciju. Ir divas situācijas: vai nu attiecīgā persona ir personiski saņēmusi pavēsti vai citādi informēta par dienu un vietu, kurā notika tiesas sēde, vai ne. Otrajā situācijā attiecīgajai personai ir tiesiskas garantijas, ka lietu iztiesās atkārtoti, varēs iesniegt pārsūdzību vai pieteikt protestu (juridiskās sistēmas atšķiras). Šīs garantijas dažādās dalībvalstīs ir atšķirīgas. Lūdzu, garantijas norādiet ļoti konkrēti.

Pirmstiesas stadija (EAO ir izsniegts, lai veiktu kriminālvajāšanu)

- Nav piemērojams. Norādiet ailē, ka nav piemērojams.

Pēctiesas stadija (EAO izsniegts, lai izpildītu spriedumu / aizmugurisku spriedumu)

- **Ja ir atzīmēts 1. lodziņš, jums nav jānorāda tiesiskās garantijas.**
- "Citādi informēta" nozīmē, ka persona ir informēta atbilstīgi attiecīgas valsts tiesību aktiem. Norādiet konkrētus apstākļus. Kā attiecīgā persona ieguva faktisko informāciju? Būtu lietderīgi zināt sīkāk, kādā veidā attiecīgā persona ir informēta (skatīt aili (f)), kaut arī pamatlēmumā nav prasīts sniegt šādu informāciju. Lūdzu, norādiet, vai atkārtotai iztiesāšanai u.c.. ir paredzēti kādi termiņi. Būtu arī derīgi, ja jūs norādītu, kad un cik ilgā laikā var iesniegt pieteikumu par lietas atkārtotu izskatīšanu. Vai pieteikumu par lietas atkārtotu izskatīšanu var iesniegt pēc tam, kad persona ir jau faktiski nodota? Dažās valstīs paziņojumu par EAO var uzskatīt par informāciju, ar ko oficiāli paziņo pašu spriedumu, un līdz ar to sākas atkārtotai iztiesāšanai paredzētais termiņš. Šajā gadījumā izsniegšanas iestādei tas būtu skaidri jānorāda, lai izpildes iestāde varētu pareizi informēt personu, par ko pieņemts aizmugurisks spriedums.
- **Valstīs, kurās lietas nevar izspriest aizmuguriski, ierakstiet "tā kā pie mums lietas nevar izspriest aizmuguriski, šis punkts nav piemērojams"**

(d) Nolēmums pieņemts aizmuguriski un:

☐ attiecīgā persona personiski saņēmusi pavēsti vai citādi informēta par dienu un vietu, kurā notika tiesas sēde, kurā nolēmumu pieņēma aizmuguriski

vai

☐ attiecīgā persona nav personiski saņēmusi pavēsti vai citādi informēta par dienu un vietu, kurā notika tiesas sēde, kurā nolēmumu pieņēma aizmuguriski, bet tai ir šādas tiesiskas garantijas pēc tās nodošanas (šādas garantijas var sniegt iepriekš)

Norādīt tiesiskās garantijas

Komentārs: Dažās dalībvalstīs aptverti būs abi gadījumu veidi, un tiesnesis tādēļ norādīs tiesiskās garantijas arī pirmajā gadījumā minētajai situācijai. Norādiet pārsūdzības/ atkārtotas iztiesāšanas iespējas vai protesta iesniegšanas iespējas un nosacījumus tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai.

.....

(d) Norādiet, vai attiecīgā persona lietas izskatīšanā, kurā tika pieņemts nolēmums, piedalījās klātienē:

1. σ Jā, persona lietas izskatīšanā, kurā tika pieņemts nolēmums, piedalījās klātienē.
2. σ Nē, persona lietas izskatīšanā, kurā tika pieņemts nolēmums, klātienē nepiedalījās.
3. Ja uz 2. jautājumu atbildējāt ar "nē", lūdzu norādiet:

σ 3.1a vai persona tika personiski uzaicināta un tādējādi informēta par lietas izskatīšanas, kurā pieņemts šis nolēmums, plānoto datumu un vietu un bija informēta par to, ka nolēmums var tikt pieņemts, ja lietas izskatīšanā tiesā persona klātienē nav piedalījusies;

Datums, kurā persona tika personiski uzaicināta

.....dienu/mēnesis/gads

Vieta, kurā persona tika personiski uzaicināta:

.....

VAI

σ 3.1b vai persona netika personiski uzaicināta, bet ar citiem līdzekļiem saņēma oficiālu informāciju par lietas izskatīšanas, kurā pieņemts šis nolēmums, plānoto datumu un vietu, tādā veidā, ka ir nepārprotami skaidrs, ka attiecīgā persona zināja par paredzēto lietas izskatīšanu un bija informēta par to, ka nolēmums var tikt pieņemts, ja lietas izskatīšanā tiesā persona klātienē nav piedalījusies;

Aprakstiet, kā tiek noteikts, ka attiecīgā persona zināja par lietas izskatīšanu:

.....
.....
.....

¹ Tieslietu un iekšlietu padome 2008. gada 6. jūnija sanāksmē panāca vienošanos par vispārēju pieeju Slovēnijas Republikas, Francijas Republikas, Čehijas Republikas, Zviedrijas Karalistes, Slovākijas Republikas, Apvienotās Karalistes un Vācijas Federatīvās Republikas ierosmei, lai pieņemtu Padomes Pamatlēmumu par aizmugurisku spriedumu izpildi un grozītu Padomes Pamatlēmumu 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, Pamatlēmumu 2005/214/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz finansiālām sankcijām, Pamatlēmumu 2006/783/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu konfiskācijas rīkojumiem un Pamatlēmumu 2008/.../TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā. Gaidāms, ka šo lēmumu oficiāli pieņems līdz 2008. gada beigām un, kā tā īstenošanas procedūra ilgs divus gadus

VAI

- ☐ 3.2 zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, persona bija pilnvarojusi attiecīgās personas vai valsts ieceltu juriskonsultu aizstāvēt viņu tiesā, un minētais juriskonsults patiesi aizstāvēja attiecīgo personu minētajā tiesā;

Sniedziet informāciju par to, kā ir ievērots šis nosacījums:

.....

VAI

- ☐ 3.3 attiecīgā persona pēc oficiāla paziņojuma par lēmumu saņemšanas skaidri paziņoja, ka neapstrīd šo nolēmumu.

Aprakstiet, kad/kā persona skaidri paziņoja, ka neapstrīd pieņemto nolēmumu:

.....

VAI

- ☐ 3.4 personai bija tiesības uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai apelāciju, ievērojot šādus nosacījumus:
- ☐ 3.4.1 personisku oficiālu paziņojumu par nolēmumu persona saņēma diena/mēnesis/gads, un
- persona tika skaidri informēta par tiesībām uz atkārtotu lietas izskatīšanu vai apelāciju un par tiesībām uz klātbūtni lietas izskatīšanā, un
 - pēc tam, kad persona tika informēta par šīm tiesībām, tā nelūdza atkārtotu lietas izskatīšanu attiecīgā termiņā.

VAI

- ☐ 3.4.2 persona nesaņēma personisku oficiālu paziņojumu par nolēmumu, bet
- persona saņēms personisku oficiālu paziņojumu par nolēmumu nekavējoties pēc nodošanas, un
 - saņemot oficiālu paziņojumu par nolēmumu, persona tiks skaidri informēta par tiesībām uz atkārtotu lietas izskatīšanu vai apelāciju un par tiesībām uz klātbūtni lietas izskatīšanā, un

- pēc tam, kad persona būs saņēmusi oficiālu paziņojumu par nolēmumu, tai būs tiesības lūgt atkārtotu lietas izskatīšanu vai apelāciju ... dienu laikā.J

Ja atzīmējāt lodziņu 3.4.2, lūdzu apstipriniet, ka

- ☐ ja meklētā persona izpildes valstī, saņemot paziņojumu par Eiropas apcietināšanas ordera saturu, pirms nodošanas pieprasa sprieduma kopiju, tai šādu sprieduma kopiju ar izpildes iestādes starpniecību sniedz uzreiz pēc šāda pieprasījuma iesniegšanas,

un

- ☐ ja persona ir lūgusi atkārtotu lietas izskatīšanu vai apelāciju, tad tādas personas aizturēšanu, kas gaida lietas atkārtotu iztiesāšanu vai apelāciju, līdz izskatīšanas pabeigšanai, pārskata saskaņā ar izdevējvalsts tiesību aktiem regulāri vai pēc attiecīgās personas lūguma; šādā pārskatīšanā īpaši būtu jāizskata iespēja atlikt vai pārtraukt aizturēšanu,

un

- ☐ ja persona ir lūgusi lietas atkārtotu izskatīšanu tiesā vai apelāciju, tad šāda atkārtota izskatīšana vai apelācija tiek sākta laikus pēc nodošanas

Aile (e) *Attiecīgie nodarījumi*

Komentārs:

Sākotnēji ar aili (e) bija paredzēts sniegt salīdzinoši īsu, bet precīzu lietas apstākļu aprakstu, tostarp, par laiku, vietu un pieprasītās personas līdzdalības pakāpi nodarījumā. Izpildes tiesnesim lielākajā daļā gadījumu, kad ir izsniegts EAO, nevajadzētu "pārsniegt ailes robežas", proti, nevajadzētu izskatīt lietas apstākļus, ja ir atzīmēts lodziņš pie vienas no 32 nodarījumu kategorijām. Tas bija arī iemesls, kāpēc uzskatīja, ka šādos gadījumos pietiktu ar īsu un precīzu aprakstu un ka pilns apraksts būtu vajadzīgs tikai II iedaļā, kad jāpārbauda dubultā sodāmība.

Tomēr praksē ir pierādījies, ka daudzos gadījumos pilns lietas apraksts ir iekļauts jau pašā ailes sākumā. Ja dubultā sodāmība ir atcelta, piemēro izsniegšanas dalībvalsts kriminālkodeksā ietvērto nozieguma definīciju, un kodeksa teksts nav jāiekļauj EAO (un tas nav jāpievieno tam, kā to dara dažas tiesu iestādes – tas ļauj izvairīties no nevajadzīgas juridisku dokumentu tulkošanas, lai gan dažas jurisdikcijas pieprasa juridiskā teksta kopijas). Lietas apstākļiem vienmēr ir jābūt aprakstītiem pilnībā un izvērsti tā, lai būtu iespējams novērtēt specialitātes noteikuma, *ne bis idem* un preskriptivitātes principa piemērošanu.

Pirmstiesas un pēctiesas stadija

- Iekļaujiet attiecīgo nodarījumu skaitu.
- Sniedziet precīzu skaidrojumu par faktiem, uz kuriem pamatojas pieprasījums: rakstiet īsiem teikumiem, kurus viegli tulkot. Faktu aprakstam jābūt tikai īsam kopsavilkumam, nevis pilnīgam veselu lietas materiālu lappušu norakstam. Tomēr sarežģītākos gadījumos, un it īpaši tad, ja piemēro dubulto sodāmību, ir vajadzīgs garāks apraksts, lai dokumentētu galvenos faktus aspektus. Tādos gadījumos iekļaujiet datus, kas ir **būtiski**, lai izpildes iestāde varētu pieņemt lēmumu par EAO, it īpaši, noteikt jebkuru iespējamu pamatu neizpildīšanai vai piemērot specialitātes vai *ne bis in idem* noteikumu. Īss apraksts būs noderīgs arī, lai *SIRENE* birojs attiecīgā valstī varētu ievietot brīdinājumus *SIS* sistēmā.

- Iekļaujiet nodarījuma juridisko kvalifikāciju un to, kādus noteikumus tas pārkāpj.
- Ja izsniegšanas iestāde atzīst, ka nodarījums ir kāds no sarakstā iekļautajiem nodarījumiem, tai būtu jāatzīmē nodarījuma kategorijā sarakstā.
- Ja par nodarījuma mēģinājumu soda ar brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz 3 gadi, atzīmējiet attiecīgo (nodarījuma) lodziņu.
- Pamatlēmuma autoru sākotnējais nolūks bija, ka EAO nebūtu jāietver juridiski teksti. Tas tikai liek veikt nevajadzīgus tulkojumus. Juridisku tekstu izslēgšanai ir tehniski iemesli, piemēram, tas, ka *SIRENE* elektroniskajā pārraidē ailes garums nevar pārsniegt 1024 rakstu zīmes (apmēram 15 rindiņas ar izmēru 12 programmā *Word*); ja šo robežu pārsniedz, *SIRENE* automātiski sūta daļu informācijas citā papildu veidlapā (M veidlapā) un sagatavo "*atbalsta tulkojumu*", un ir risks, kas sistēma var tikt pārslogota, jo šim procesam atvēlētie resursi ir ierobežoti.
- Sagatavojot vienu EAO attiecībā uz vienu personu, ir ieteicams izmantot tikai vienu veidlapu. Ja tajā ir vairāki nodarījumi, vajadzētu nepārprotami norādīt (piem., izmantojot "1. nodarījums", "2. nodarījums", "3. nodarījums", utt.), kura atzīme attiecas uz kuru nodarījumu (skatīt īpaši aili (b)). Ievērojiet, ka *SIS* sistēma ļaus ievietot tikai vienu EAO.
- Nodošana par *saistītu noziedzīgu nodarījumu* izdarīšanu nozīmē nodot personu par vienu vai vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem piemēro sodu, kas ir mazāks par pamatlēmuma 2. panta 1. punktā minēto robežlielumu. Pamatlēmumā nav skaidri paredzēts, kā risināt jautājumu par saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem. Dažas dalībvalstis to atļauj, savukārt citas - nē. Pirms EAO izdošanas būt jāpievērš uzmanība tam, ka šāda situācija var padarīt EAO par spēkā neesošu, jo īpaši tad, ja ar EAO ir paredzēts panākt kumulatīva cietumsoda uzlikšanu un robežlielums neattiecas uz atsevišķām nodarījuma daļām.
- Ja viena un tā pati valsts ir izsniegusi vairākus EAO par vienu un to pašu personu, šos EAO nevajadzētu uzskatīt par savstarpēji konkurējošiem. Tomēr dažas jurisdikcijas nepieņem vairāk par vienu EAO par vienu un to pašu personu no tās pašas izdevējas dalībvalsts.

(e) Nodarījumi:

Šis orderis kopā attiecas uz: nodarījumu/nodarījumiem.

To apstākļu apraksts, kādos nodarījums(-i) veikts(-i), ieskaitot laiku, vietu un pieprasītās personas līdzdalības pakāpi nodarījumā (nodarījumos): *Komentārs: Skaidrības labad, gadījumos, kad ir 3 nodarījumi, aprakstiet tos, lietojot skaitļus 1., 2., 3.. Rakstiet īsiem teikumiem, bet aprakstiet faktus pilnīgi. Lūdzu, rakstiet skaidri un konkrēti.*

.....

Nodarījuma(-u) veids un juridiskā kvalifikācija un piemērojamā tiesību norma/kodekss:

Komentārs: Ierakstiet nodarījuma juridisko kvalifikāciju un valsti, kuras kriminālkodeksa noteikumi ar to ir pārkāpti.

.....

I. Attiecīgā gadījumā atzīmē vienu vai vairākus no šiem nodarījumiem, kas izsniegšanas dalībvalstī sodāmi ar brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz 3 gadi, kā noteikts izsniegšanas dalībvalsts tiesībās:

- ☐ dalība kriminālā organizācijā;
- ☐ terorisms;
- ☐ cilvēku tirdzniecība;
- ☐ bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija;
- ☐ narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ ieroču, munīcijas un sprāgstošu vielu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ korupcija;
- ☐ krāpšana, tostarp krāpšana, kas apdraud Kopienas finanšu intereses 1995. gada 26. jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību nozīmē;
- ☐ noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana;
- ☐ naudas, tostarp euro, viltošana;
- ☐ datornoziedzumi;
- ☐ noziedzumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku un augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ palīdzība nelikumīgi iebraukt un uzturēties;
- ☐ slepkavība, smagi miesas bojājumi;
- ☐ cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ personas nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana;
- ☐ rasisms un ksenofobija,
- ☐ organizēta vai bruņota laupīšana;
- ☐ kultūras preču, tostarp senlietu un mākslas darbu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ krāpšana;
- ☐ rekets un izspiešana;

- ☐ viltošana un pirātiska ražošana;
- ☐ administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība;
- ☐ maksāšanas līdzekļu viltošana;
- ☐ hormonu un citu augšanas veicinātāju nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība;
- ☐ izvarošana;
- ☐ dedzināšana;
- ☐ noziegumi, uz kuriem attiecas Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcija;
- ☐ kuģa vai gaisa kuģa sagrābšana;
- ☐ sabotāža.

II. Nodarījuma(-u) pilns apraksts, uz ko neattiecas I iedaļa: *Komentārs: To, kas jau ir iepriekš aprakstīts ailē (e), neatkārtojiet II iedaļā. Ir vajadzīgs tikai pilns apraksts; informācija par valsts tiesību aktiem nav vajadzīga.*

Ja apstākļi ir norādīti jau iepriekš, neatkārtojiet tos. Neiekļaujiet tiesību aktu tekstus, ja apstākļi ir skaidri norādīti iepriekš; izmantojiet šo aili tikai tad, ja ir piemērojama dubultā sodāmība un jums vajag apstākļus izklāstīt sīkāk nekā jau ir minēts iepriekš. Tiesnesim, lai izskatītu jautājumu par dubulto sodāmību, nav vajadzīgi tiesību aktu teksti, bet tikai precīza informācija par lietas apstākļiem, lai gan dažās jurisdikcijās pieprasa tiesību aktu teksta kopiju.

.....

.....

Aile (f)
Citi lietā būtiski apstākļi

Komentārs:

Parasti šo aili neaizpilda. Lietojiet to tikai tad, ja EAO izpildē ir paredzamas grūtības, kaut arī ir sniegti skaidrojumi, izmantojot tiešu tiesu iestāžu saziņu. Šī ir piemērota vieta, kur lūgt pagaidu izdošanu, vai arī tad, ja domājat, ka tiks pieņemts negatīvs nolēmums, vai ja ir vajadzīgs īpašs procesuāls akts (konkrēti, aizdomās turamā paziņojums). Ja izpildes valsts normatīvie akti to pieļauj, šeit var ierakstīt pieprasījumu sarīkot sēdi, izmantojot videokonferenci. Aizpildiet šo aili, lai, iesniegtu piekrišanas pieprasījumu saskaņā ar pamatlēmuma 27. panta 4. punktu.

Pirmstiesas stadija (EAO ir izsniegts, lai veiktu kriminālvajāšanu)

- Aprakstiet citus lietā būtiskus apstākļus, piemēram, ja noziegums izdarīts pirms ilga laika, kāpēc EAO izsniedz tikai tagad?

Pēctiesas stadija (EAO izsniegts, lai izpildītu spriedumu / aizmugurisku spriedumu)

- Aprakstiet citus lietā būtiskus apstākļus. Piemēram ... "nelikumīga atrašanās ārpus cietuma, jo likumpārkāpējs nav atgriezies ieslodzījuma vietā pēc pagaidu atbrīvošanas no 1995. gada 13. līdz 19. novembrim..".

(f) Citi lietā būtiski apstākļi (fakultatīva informācija):

(NB. Tās var būt piezīmes par ekstrateritorialitāti, noilguma pārtraukumiem un citām nodarījuma sekām). Komentārs: Tās varētu būt arī piezīmes par ierobežojumiem pēc aresta sazināties ar trešām pusēm, norādes, ka ir pierādījumu iznīcināšanas risks vai atkārtotas likumpārkāpuma izdarīšanas risks.

Parasti nav jānorāda noilguma pārtraukums, ja tāds ir bijis, taču, ja nodarījums ir pastrādāts pirms ilga laika, šāda norāde var būt noderīga. Arī dažas dalībvalstis to var regulāri pieprasīt, kaut arī pamatlēmumā šādas prasības nav.

Aile (g)
Apķīlāšana

Komentārs:

Pirmstiesas stadija (EAO ir izsniegts, lai veiktu kriminālvajāšanu)

- Iekļaujiet īsu pieprasītās lietas aprakstu (t.i., ierocis, identifikācijas, ceļojuma dokumenti utt.) Ja šādu sadarbību nepieprasa, ierakstiet "nav piemērojams".
- Piemēram, aprakstiet ieroci, ko pieprasa apķīlāt.
- Būtu jāsniedz visa informācija, ja tāda ir, par atsevišķu savstarpējas tiesiskās palīdzības pieprasījumu vai iesaldēšanas rīkojumu.
- Aile (g) neattiecas uz "personiskajām mantām"; norādiet priekšmetus, ko varētu uzskatīt par pierādījumiem, piem., portatīvais dators, personiski dokumenti vai mobilie tālruņi, – lai dotu iespēju apķīlāt īpašumu, neizdodot jaunu EAO.
- Aizpildiet, paturot prātā, ka apķīlāšana var ļaut nākotnē izvairīties no tiesiskās palīdzības pieprasījumiem.

Pēctiesas stadija (EAO izsniegts, lai izpildītu spriedumu / aizmugurisku spriedumu)

- Ierakstiet "nav piemērojams" (ja vien spriedumā nav iekļauts konfiskācijas rīkojums).

(g) Šis orderis attiecas arī uz tādu priekšmetu apķīlāšanu un nodošanu, kas var būt vajadzīgi kā pierādījumi:

Šis orderis attiecas arī uz tādu priekšmetu apķīlāšanu un nodošanu, ko pieprasītā persona ieguvusi nodarījuma rezultātā:

Priekšmetu apraksts (un atrašanās vieta) (ja zināma): *Komentārs: jo precīzāk aizpildīs šo aili, jo lielāka ir iespēja, ka nākotnē varēs izvairīties no tiesiskās palīdzības pieprasījumiem.*

.....
.....
.....

Aile (h)

Komentārs:

Ievilkumi ir pārveidoti par lodziņiem, atzīmējiet, ja ir piemērojams. Ja saskaņā ar Konstitūciju sodu uz mūžu nevar piespriest, rakstiet "nav piemērojams"

Pirmstiesas stadija (EAO ir izsniegts, lai veiktu kriminālvajāšanu)

- Atzīmējiet lodziņu, ja ir piemērojams.

Pēctiesas stadija (EAO izsniegts, lai izpildītu spriedumu / aizmugurisku spriedumu)

- Atzīmējiet lodziņu, ja ir piemērojams.

(h) Nodarījums(-i), uz kura(-u) pamata šis orderis ir izsniegts, ir sodāms(-i)/ ir sodīts(-i) ar brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli uz mūžu:

- ☐ izsniegšanas dalībvalsts tiesību sistēma ļauj pārskatīt noteikto sodu vai līdzekli pēc pieprasījuma vai vēlākais pēc 20 gadiem ar mērķi neizpildīt šādu sodu vai līdzekli,

un/vai

- ☐ izsniegšanas dalībvalsts tiesību sistēma ļauj piemērot apžēlošanas pasākumus, uz kuriem saskaņā ar izsniegšanas dalībvalsts tiesībām vai praksi personai ir tiesības, ar nolūku neizpildīt šādu sodu vai līdzekli.

Aile (i)
Informācija par izsniegšanas iestādi

Komentārs:

- Tās pārstāvja uzvārds: dažādās valodu versijās iekļaus atsauci uz tiesu varas "nesēju" (*holder*).
- Iekļaujiet izsniegšanas iestādes adresi
- Iekļaujiet izsniegšanas iestādes tālruņa numuru / faksu / e-pastu
- Kontaktinformācija, lai sazinātos par praktisko kārtību: Ja iespējams, norādiet tādas tiesu iestādes amatpersonas vārdu un kontaktinformāciju, kas prot svešvalodu (angļu vai franču).

(i) Tiesu iestāde, kas izsniegusi orderi: Oficiāls nosaukums: Tās pārstāvja uzvārds: Amats (statuss/pakāpe): Lietas atsauce:..... Adrese:..... Tālr.: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) (..)..... Fakss: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) () E-pasts: Tās personas kontaktinformācija, ar kuru jāsazinās, lai vienotos par praktisko nodošanas kārtību:.....

Kontaktinformācija par centrālo iestādi

Komentārs:

Ja piemērojams, visu kontaktinformāciju ierakstiet ļoti rūpīgi.

Ja par Eiropas apcietinājuma orderu nosūtīšanu un administratīvu saņemšanu ir atbildīga centrālā iestāde:

Centrālās iestādes nosaukums:

.....

Kontaktpersona, attiecīgā gadījumā (statuss/pakāpe un uzvārds):

.....

Adrese:

.....

Tālr.: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) (...)

Fakss: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) (...)

E-pasts:

Izsniegšanas tiesu iestādes amatpersonas paraksts un informācija par to

Komentārs:

- Tā var būt tiesu iestādes amatpersona vai, piemēram, tiesas sekretārs, kas parakstās tiesas vārdā.
- Ņemiet vērā, ka pieprasījuma saņēmēja valsts var pieprasīt izsniegšanas iestādes zīmogu.

Izsniegšanas tiesu iestādes amatpersonas un/vai tās pārstāvja paraksts:

.....

Uzvārds:

Amats (statuss/pakāpe):

Datums:

Oficiālais zīmogs (ja tāds ir) ***Komentārs: šis ir izsniegšanas iestādes oficiālais zīmogs saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem. Ja tāds ir, vienmēr lietojiet to.***

IV PIELIKUMS

DALĪBVALSTĪM PIEŅEMAMAS VALODAS, SAŅEMOT EIROPAS APCIETINĀŠANAS ORDERI

Saskaņā ar pamatlēmuma 8. panta 2. punktu dalībvalstis ir nākušas klajā ar šādām deklarācijām par pieņemamām Eiropas apcietināšanas ordera valodām:

Austrija:	vācu valoda vai cita valoda, ievērojot savstarpējības principu (Austrija pieņem EAO tādas dalībvalsts oficiālā valodā, kas pieņem arī EAO, kuru kāda Austrijas tiesu iestāde ir izdevusi vācu valodā)
Beļģija:	franču, holandiešu vai vācu valoda.
Bulgārija:	bulgāru valoda.
Kipra:	grieķu, turku vai angļu valoda.
Čehijas Republika:	čehu valoda; attiecībā uz Slovākijas Republiku Čehijas Republika pieņems slovāku valodā izstrādātu EAO vai EAO, kam pievienots tulkojums slovāku valodā, bet attiecībā uz Austriju tā pieņems EAO vācu valodā.
Dānija:	dāņu, angļu vai zviedru valoda.
Igaunija:	igauņu vai angļu valoda.
Somija:	somu, zviedru vai angļu valoda.
Francija:	franču valoda.
Vācija:	Vācija ievēro savstarpējības principu (Vācija pieņem EAO tādas dalībvalsts oficiālā valodā, kas pieņem arī EAO, kuru kāda Vācijas tiesu iestāde ir izdevusi vācu valodā).
Grieķija:	grieķu valoda.
Ungārija:	ungāru valoda vai EAO tulkojums ungāru valodā. Attiecībā uz dalībvalstīm, kas pieņem EAO arī citās valodās un nevis tikai savā valodā vai kādā no savām oficiālajām valodām, Ungārija pieņem EAO angļu, franču vai vācu valodā, vai kopā ar tulkojumu kādā no šīm valodām.

Īrija:	īru vai angļu valoda, vai valoda, ko Tieslietu ministrija var noteikt ar rīkojumu, vai arī EAO tulkojums īru vai angļu valodā.
Itālija:	itāļu valoda.
Latvija:	latviešu vai angļu valoda.
Lietuva:	lietuviešu vai angļu valoda.
Luksemburga:	franču, vācu vai angļu valoda.
Malta:	maltiešu vai angļu valoda.
Nīderlande:	holandiešu, angļu vai jebkura cita oficiāla Eiropas Savienības valoda ar nosacījumu, ka reizē iesniedz arī tulkojumu angļu valodā.
Polija:	poļu valoda.
Portugāle:	portugāļu valoda.
Rumānija:	rumāņu, franču vai angļu valoda.
Slovākija:	slovāku valoda vai – saskaņā ar iepriekš noslēgtiem divpusējiem līgumiem – vācu valoda attiecībā uz Austriju, čehu valoda attiecībā uz Čehijas Republiku un poļu valoda attiecībā uz Poliju.
Slovēnija:	slovēņu un angļu valoda.
Spānija:	spāņu valoda. Ja EAO izdod pēc <i>SIS</i> paziņojuma un orderis nav spāņu valodā, izpildes tiesu iestāde nodrošinās tulkojumu.
Zviedrija:	zviedru, dāņu, norvēģu vai angļu valoda vai tulkojums kādā no šīm valodām.
Apvienotā Karaliste:	angļu valoda vai EAO tulkojums angļu valodā.

V PIELIKUMS

TERMIŅI, KĀDOS IR JĀSAŅEM EIROPAS APCIETINĀŠANAS ORDERIS PĒC MEKLĒTĀS PERSONAS ARESTA

Austrija	40 dienas.
Beļģija	10 dienas.
Bulgārija	24 stundas.
Kipra	3 dienas ar nosacījumu, ka Eiropas apcietināšanas orderis ir izdots pirms meklētās personas aresta.
Čehijas Republika	40 dienas.
Dānija	Pēc iespējas drīzāk (saskaņā ar Dānijas tiesību aktiem par administratīviem lēmumiem izdošanu veic pēc iespējas drīzāk, vai pēc iespējas drīzāk 10 dienu laikā pēc attiecīgās personas aresta vai pēc tam, kad attiecīgā persona ir piekritusi izdošanai).
Igaunija	3 darba dienas.
Somija	Pēc iespējas drīzāk vai pēc lūguma, Somijas kompetentās izpildes iestādes noteiktā termiņā; tomēr Somijas tiesību aktos nav prasības obligāti iesniegt EAO, ja lūgums pēc EAO jau ir ietverts <i>SIS</i> brīdinājumā.
Francija	6 darba dienas.
Vācija	40 dienas.
Grieķija	15 dienas, ko var pagarināt līdz 30 dienām.
Ungārija	40 dienas.
Īrija	Meklēto personu arestē pēc tam, kad Augstākā tiesa EAO ir saņēmusi un apstiprinājusi. Ja <i>SIS</i> brīdinājums attiecas uz Īriju – 7 dienas.
Itālija	10 dienas.
Latvija	48 stundas.
Lietuva	48 stundas pēc attiecīgās personas aresta.

Luksemburga	6 darba dienas.
Malta	Gadījumos, kad ir <i>SIS</i> brīdinājums, to uzskata par EAO un tiesa var noteikt termiņu EAO saņemšanai. Citos gadījumos arestu var veikt uz pagaidu apcietināšanas ordera pamata un EAO saņemšanai piemēro 48 stundu termiņu. Pagaidu arestu piemēros tikai izņēmuma gadījumos.
Nīderlande	Attiecībā uz <i>SIS</i> iesaistītām dalībvalstīm: vēlākais 23. dienā pēc aresta, ja arestu uzliek, pamatojoties uz <i>SIS</i> brīdinājumu. Attiecībā uz dalībvalstīm, kas nav iesaistītas <i>SIS</i> , EAO ir jāsaņem pēc iespējas drīzāk.
Polija	48 stundas.
Portugāle	Atstāts tiesu ziņā, parasti 10 dienas.
Rumānija	48 stundas pēc tam, kad attiecīgā persona ir arestēta, piedaloties prokuroram, arestētās personas advokātam un vajadzības gadījumā tulkam, kā paredzēts Rumānijas Kriminālprocesa kodeksā.
Slovākija	18 dienas no attiecīgās personas aresta, lai saņemtu Eiropas apcietināšanas ordera oriģināleksemplāru un dokumenta oriģinālu, kurā ietverts EAO tulkojums slovāku valodā. Ja minētie dokumenti nav saņemti 18 dienās, prokurors vajadzības gadījumā var lūgt tiesnesim attiecīgo personu atbrīvot no aresta; ja tie nav saņemti 40 dienās, attiecīgā persona ir jāatbrīvo obligāti.
Slovēnija	10 dienas.
Spānija	Spānijas tiesību aktos nav paredzēts EAO oriģināleksemplāra saņemšanas termiņš. Izpildes tiesu iestādes tomēr vēlas saņemt EAO pēc iespējas drīzāk un katrā ziņā 10 dienās pēc attiecīgās personas aresta.
Zviedrija	pēc iespējas drīzāk (dažas dienas – prokurors pieņem lēmumu par konkrētu termiņu)
Apvienotā Karaliste:	48 stundas pēc pagaidu aresta; pagaidu arestu tomēr uzliek tikai ārkārtas gadījumos; ja EAO ir prasīts, tas ir jāsaģādā, citādāk attiecīgo personu atbrīvos.

VI PIELIKUMS

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2005. gada 16. jūnijā

Polijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – LES 34. un 35. pants – Pamatlēmums
2001/220/TI – Cietušo statuss kriminālprocesā – Mazāk aizsargātu personu aizsardzība –
Nepilngadīgo kā liecinieku nopratināšana – Pamatlēmuma iedarbība

Lieta C-105/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LES 35. pantam,
ko *Tribunale di Firenze* (Itālija) pirmstiesas izmeklēšanas tiesnesis iesniedza ar lēmumu, kas
pieņemts 2003. gada 3. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 5. martā, kriminālprocesā
pret

Maria Pupino.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*],
K. V. A. Timmermans [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], R. Silva de Lapuerta
[*R. Silva de Lapuerta*] un E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], tiesneši N. Kolnerika
[*N. Colneric*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*]
(referents), P. Kūris [*P. Kūris*], E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un M. Ilešičs
[*M. Ilešič*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 26. oktobrī,
ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Pupino [*Pupino*] vārdā – M. Gualjani [*M. Guagliani*] un D. Tancarella [*D. Tanzarella*],
avvocati,
- Itālijas valdības vārdā – I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz P. Džentili
[*P. Gentili*], *avvocato dello Stato*,
- Grieķijas valdības vārdā – A. Samoni-Rantu [*A. Samoni-Rantou*] un K. Boskovics
[*K. Boskovits*], pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – R. Abraāms [*R. Abraham*], Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un
K. Izidoro [*C. Isidoro*], pārstāvji,
- Nīderlandes valdības vārdā – H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un K. Viselsa [*C. Wissels*],
pārstāves,
- Portugāles valdības vārdā – L. Fernandišs [*L. Fernandes*], pārstāvis,
- Zviedrijas valdības vārdā – A. Kruse [*A. Kruse*] un K. Vistranda [*K. Wistrand*], pārstāvji,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – R. Kodvela [*R. Caudwell*] un Ī. O’Nīla [*E. O’Neill*],
pārstāves, kam palīdz M. Hoskinss [*M. Hoskins*], *barrister*,
- Eiropas Kopienų Komisijas vārdā – M. Kondu-Dirande [*M. Condou-Durande*] un L. Vizadžo
[*M. L. Visaggio*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 11. novembrī,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Padomes 2001. gada 15. marta
Pamatlēmuma 2001/220/TI par cietušo statusu kriminālprocesā (OV L 82, 1. lpp.; turpmāk
tekstā – “Pamatlēmums”) 2., 3. un 8. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar kriminālprocesu, kas uzsākts pret Pupino, bērnudārza
audzinātāju, kas tika apsūdzēta miesas bojājumu nodarīšanā audzēkņiem, kuri nodarījuma
izdarīšanas brīdī bija jaunāki par pieciem gadiem.

Atbilstošās tiesību normas

Līgums par Eiropas Savienību

- 3 LES 34. panta 2. punkts ar grozījumiem, kas izdarīti ar Amsterdamas Līgumu, kurš ietilpst Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļā ar nosaukumu “Noteikumi par policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās”, paredz:

“Padome nosaka pasākumus un veicina sadarbību, ievērojot attiecīgu formu un procedūras, kas izklāstītas šajā sadaļā, sekmējot Savienības mērķu sasniegšanu. Šajā sakarā Padome pēc kādas dalībvalsts vai Komisijas ierosinājuma vienprātīgi var
[..]

- b) pieņemt pamatlēmumus dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanai. Pamatlēmumi ir saistoši dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm izvēlēties to īstenošanas formu un metodes. Tiem nav tiešas iedarbības;
[..].”

- 4 LES 35. pants nosaka, ka:

“1. Eiropas Kopienų Tiesas kompetencē, ievērojot šā panta nosacījumus, ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par pamatlēmumu un lēmumu spēkā esamību un interpretāciju, par to konvenciju interpretāciju, kas pieņemtas saskaņā ar šo sadaļu, un šo konvenciju īstenošanas pasākumu spēkā esamību un interpretāciju.

2. Nākot klajā ar deklarāciju Amsterdamas līguma parakstīšanas laikā vai vēlāk, jebkura dalībvalsts var atzīt, ka Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus, kas precizēti 1. punktā.

3. Dalībvalstij, kas nāk klajā ar deklarāciju saskaņā ar 2. punktu, ir jānorāda, ka
- a) jebkura šīs dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, var lūgt Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par jautājumu, kas radies sakarā ar kādu lietu, kuru tā izskata un kura attiecas uz kāda 1. punktā minēta akta spēkā esamību vai interpretāciju, ja šī tiesa uzskata, ka lēmums attiecīgā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu sniegt spriedumu, vai ka
- b) jebkura šīs dalībvalsts tiesa var lūgt Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par jautājumu, kas radies sakarā ar kādu lietu, kuru tā izskata un kura attiecas uz kāda 1. punktā minēta akta spēkā esamību vai interpretāciju, ja šī tiesa uzskata, ka lēmums šajā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu sniegt spriedumu.

[..]”

- 5 No informācijas par Amsterdamas Līguma stāšanos spēkā, kas bija publicēta “Eiropas Kopienu Oficiālā Vēstneša” 1999. gada 1. maija numurā (OV L 114, 56. lpp.), ir zināms, ka Itālijas Republika atbilstoši LES 35. panta 2. punktam nāca klajā ar deklarāciju, kurā atzina Tiesas kompetenci jautājumu izskatīšanā saskaņā ar LES 35. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētajiem noteikumiem.

Pamatlēmums

- 6 Pamatlēmuma 2. pants, kura nosaukums ir “Cieņa un atzīšana”, ir šāds:

“1. Katra dalībvalsts nodrošina, lai cietušajiem būtu reāla un atbilstoša loma tās krimināltiesību sistēmā. Tā turpina pielikt visas pūles, lai nodrošinātu, ka pret cietušajiem procesa laikā izturas ar pienācīgu cieņu, un atzīst cietušo tiesības un likumīgās intereses, jo īpaši kriminālprocesā.

2. Katra dalībvalsts nodrošina, lai cietušie, kas ir sevišķi neaizsargāti, gūtu labumu no īpašā režīma, kas visvairāk piemērots viņu apstākļiem.”

- 7 Pamatlēmuma 3. pants, kura nosaukums ir “Liecinašana un pierādījumu iesniegšana”, paredz:

“Katra dalībvalsts nodrošina cietušajiem iespēju liecināt procesa laikā un iesniegt pierādījumus.

Katra dalībvalsts veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās iestādes nopratina cietušos tikai tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs kriminālprocesa nolūkam.”

- 8 4. punkts Pamatlēmuma 8. pantā, kura nosaukums ir “Tiesības uz aizsardzību”, paredzēts:

“Katra dalībvalsts nodrošina, lai tad, kad cietušie – jo īpaši neaizsargātākie – jāpasargā no sekām, ko var radīt liecības sniegšana atklātā tiesas sēdē, cietušajiem uz tiesas lēmuma pamata būtu tiesības liecināt veidā, kas dod iespēju sasniegt minēto mērķi, ar jebkuriem atbilstošiem līdzekļiem, kas ir savienojami ar dalībvalsts tiesību pamatprincipiem.”

- 9 Saskaņā ar Pamatlēmuma 17. pantu “2002. gada 22. martā” dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai panāktu atbilstību minētajiem šī pamatlēmuma pantiem.

Valsts tiesiskais regulējums

- 10 Itālijas Kriminālprocesa kodeksa (turpmāk tekstā – “KPK”) 392. pants, kas iekļauts V grāmatā, kuras nosaukums ir “Pirmstiesas izmeklēšana un pirmstiesas sēde”, paredz:

“1. Pirmstiesas izmeklēšanas gaitā prokurors un persona, pret kuru notiek izmeklēšana, var lūgt, lai tiesnesis blakusprocesā:

- a) pārbauda personiskos pierādījumus, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka liecinieku nevarēs nopratināt tiesas izmeklēšanā fizisku trūkumu vai citu būtisku šķēršļu dēļ;

b) pārbauda personiskos pierādījumus, ja konkrētu specifisku apstākļu dēļ ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pret liecinieku var vērst vardarbību vai draudus vai tam var piedāvāt vai solīt naudu vai citus labumus, lai neļautu tam liecināt vai lai panāktu, ka viņš sniedz nepatiesu liecību.

...

1.a Procesos, kas attiecas uz noziedzīgiem nodarījumiem, kuri paredzēti Kriminālprocesa kodeksa 600.a, 600.b, 600.d, 609.a, 609.b, 609.c, 609.d un 609.g pantā [dzimumnoziegumi un ar dzimumnoziegumiem saistīti noziedzīgi nodarījumi], prokurors vai persona, pret kuru notiek izmeklēšana, arī gadījumos, kas nav paredzēti 1. punktā, var lūgt blakusprocesā pārbaudīt personiskos pierādījumus, ko sniegušas personas, kas jaunākas par sešpadsmit gadiem. [..]”

11 KPK 398. panta 5.a punkts ir šāds:

“Ja pierādījumu iegūšana, izmeklējot noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Kriminālkodeksa 600.a, 600.b, 600.d, 609.a, 609.b, 609.c, 609.d un 609.g pantā, skar nepilngadīgas personas, kas jaunākas par sešpadsmit gadiem, tad gadījumā, ja nepilngadīgā stāvoklis to pieļauj un tas ir nepieciešams, tiesnesis rīkojumā [...] nosaka vietu, laiku un īpašus noteikumus, saskaņā ar kuriem veicama pierādījumu pārbaude. Šim nolūkam nopratināšana var notikt ārpus tiesas, specializētu palīdzības dienestu telpās vai – ja tādu nav – nepilngadīgā dzīvesvietā. Liecības ir pilnībā jādokumentē, veicot skaņu un attēlu ierakstus. Ja ierakstu aparatūra vai tehniskais personāls nav pieejams, tiesnesis izmanto eksperta atzinumus vai speciālista palīdzību. Liecību pilnībā fiksē protokolā. Ierakstus dokumentē rakstveidā tikai tad, ja to lūdz lietas dalībnieki.”

Faktiskie apstākļi un prejudiciālais jautājums

12 No rīkojuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet, ka minētajā kriminālprocesā Pupino tiek apsūdzēta vairākos nodarījumos, kas izdarīti 2001. gada janvārī un februārī; minētie nodarījumi ir izdarīti, “pārkāpjot disciplinārās sodīšanas tiesības” Itālijas Kriminālkodeksa (turpmāk tekstā – “KK”) 571. panta nozīmē, pret vairākiem audzēkņiem, kas nodarījuma izdarīšanas brīdī bija jaunāki par pieciem gadiem, tos bieži sitot, draudot tiem dot nomierinošus līdzekļus un aizlīmēt muti ar leikoplastu, kā arī neļaujot tiem doties uz tualeti. Tāpat minētā persona ir apsūdzēta “smagu miesas bojājumu” nodarīšanā, kas paredzēta KK 582., 585. un 576. pantā kopā ar tā paša kodeksa 61. panta 2. un 11. punktu, iesitot vienam no audzēkņiem tā, ka viņam radās viegls uztūkums pieres rajonā; minētais noziedzīgais nodarījums izdarīts 2001. gada februārī. Tiesvedība, kas uzsākta *Tribunale di Firenze* (Florences tiesā), ir pirmstiesas izmeklēšanas stadijā.

- 13 Iesniedzējtiesa šajā sakarā norāda, ka Itālijas tiesībās kriminālprocess ietver divas atsevišķas stadijas. Pirmajā stadijā, t.i., pirmstiesas izmeklēšanas stadijā, prokurors pirmstiesas izmeklēšanas tiesneša uzraudzībā savāc pierādījumus; pamatojoties uz šiem pierādījumiem, prokurors izvērtē, vai kriminālvajāšanu pārtraukt vai nodot personu tiesāšanai krimināltiesā. Pēdējā gadījumā minētais tiesnesis *ad hoc* sēdē pieņem galīgo lēmumu, kurā apstiprina prokurora ierosinājumu vai izbeidz lietu.
- 14 Ja tiek pieņemts lēmums personu, pret kuru notiek izmeklēšana, nodot tiesai, tad sākas otrā procesa stadija, – tā saucamā tiesas izmeklēšana – kurā pirmstiesas izmeklēšanas tiesnesis nepiedalās. Šajā stadijā sākas process šaurā nozīmē. Tikai šajā stadijā notiek pierādījumu iegūšana pēc lietas dalībnieku iniciatīvas un saskaņā ar sacīkstes principu. Iesniedzējtiesa norāda, ka pierādījumus tehniskā nozīmē lietas dalībnieki var iesniegt tiesas izmeklēšanas gaitā, kas notiek procesa laikā. Šādos apstākļos pierādījumi, ko prokurors savācis pirmstiesas izmeklēšanā, lai izlemtu, vai celt apsūdzību vai lietu izbeigt, ir jāizskata tiesas izmeklēšanā, ko procesa laikā veic ar mērķi piešķirt pierādījumiem pilnu “pierādījumu” spēku.
- 15 Minētā tiesa uzsver, ka šim noteikumam pastāv izņēmumi, kas paredzēti KPK 392. pantā un kas ļauj pēc pirmstiesas izmeklēšanas tiesneša lēmuma un, ievērojot sacīkstes principu, sākt pierādījumu iegūšanu pirmstiesas izmeklēšanas stadijā, blakusprocesā pārbaudot pierādījumus. Šādi iegūtiem pierādījumiem ir tāds pats pierādījumu spēks kā pierādījumiem, kas iegūti otrajā procesa stadijā. KPK 392. panta 1.a punktā ir ietverta iespēja izmantot minēto blakusprocesu gadījumā, ja ir jāiegūst tādu cietušo liecības, pret kuriem izdarīts kāds no izsmeljoši uzskaitītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem (dzimumnoziegumi vai ar dzimumnoziegumiem saistīti noziedzīgi nodarījumi) un kuri ir jaunāki par sešpadsmit gadiem, arī gadījumos, kas nav paredzēti tā paša panta 1. punktā. Savukārt KPK 398. panta 5.a punkts ļauj minētajam tiesnesim attiecībā uz izmeklēšanu saistībā ar KPK 392. panta 1.a punktā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem izdot rīkojumu pārbaudīt pierādījumus saskaņā ar īpašiem noteikumiem, kas aizsargā attiecīgos nepilngadīgos. Iesniedzējtiesa norāda, ka šīs papildu atkāpes ir paredzētas, lai, pirmkārt, aizsargātu liecinieka cieņu, tikumiskās jūtas vai personību, ja cietušais ir nepilngadīgs, kā arī, otrkārt, nodrošinātu pierādījumu autentiskumu.

- 16 Pamata lietā prokurors 2001. gada augustā lūdza pirmstiesas izmeklēšanas tiesnesim, pamatojoties uz KPK 392. panta 1.a punktu, blakusprocesā veikt iepriekšēju pierādījumu pārbaudi, nopratinot astoņus bērnus, kas ir liecinieki un cietušie noziedzīgajos nodarījumos, kuros apsūdzēta Pupino; prokurors norādīja, ka pierādījumu pārbaudi nevar atlikt līdz tiesas sēdei liecinieku ļoti nelielā vecuma un psihiskā stāvokļa nenovēršamo izmaiņu, kā arī iespējamā psiholoģiskās izstumšanas procesa dēļ. Sakarā ar faktisko apstākļu delikāto raksturu un smagumu, kā arī grūtībām, kas saistītas ar cietušo ļoti nelielo vecumu, prokurors lūdza iegūt pierādījumus atbilstoši īpašajiem noteikumiem, kas paredzēti KPK 398. panta 5.a punktā, saskaņā ar kuriem nopratināšana notiek īpašā secībā, atbilstoši noteikumiem par attiecīgo nepilngadīgo cieņas, privātās dzīves aizsardzības un garīgā līdzsvara nodrošināšanu, attiecīgā gadījumā ar psiholoģijas eksperta palīdzību. Pupino iebilda pret šo lūgumu, norādot, ka tas neattiecas ne uz vienu no gadījumiem, kas paredzēti KPK 392. panta 1. un 1.a punktā.
- 17 Iesniedzējtiesa norāda, ka prokurora lūgums būtu jānoraida, ņemot vērā attiecīgās valsts tiesību normas, jo tajās nebija paredzēts ne blakusprocess iepriekšējas pierādījumu pārbaudes veikšanai, ne arī īpašu noteikumu piemērošana, pārbaudot pierādījumus apstākļos, par kādiem ir apsūdzība, lai gan tad, ja cietušais ir nepilngadīgs, nekas neliedz piemērot šādus noteikumus arī gadījumos, kas nav minēti KPK 392. panta 1. punktā. Daudzi noziedzīgi nodarījumi, uz kuriem KPK 392. panta 1. punkts neattiecas, var kaitēt cietušajam vairāk nekā nodarījumi, kas šajā normā ir minēti. Tā varētu būt arī pamata lietā, jo, kā norāda prokurors, Pupino slikti izturējās pret vairākiem bērniem, kas jaunāki par pieciem gadiem, radot tiem psiholoģiskas traumas.

- 18 Uzskatīdams, ka, “abstrahējoties no Kopienų tiesību aktu tiesas iedarbības esamības vai neesamības”, valsts tiesnesim “valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstoši Kopienų tiesību normu tekstam un mērķim”, un pastāvēt šaubām par KPK 392. panta 1.a punkta un 398. panta 5.a punkta saderību ar Pamatlēmuma 2., 3. un 8. pantu, jo šīs minētā kodeksa normas ļauj pirmstiesas izmeklēšanas tiesnesim tikai attiecībā uz dzimumnoziegumiem un ar dzimumnoziegumiem saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem, attiecīgi, veikt pierādījumu iepriekšēju pārbaudi un piemērot īpašus pierādījumu savākšanas un atzīšanas noteikumus, *Tribunale di Firenze* pirmstiesas izmeklēšanas tiesnesis nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai jautājumu par Pamatlēmuma 2., 3. un 8. panta piemērojamību.

Par Tiesas kompetenci

- 19 Atbilstoši LES 46. panta b) punktam EK, EOTK un EAEK līgumu normas par Tiesas kompetenci un tās īstenošanu, to skaitā EKL 234. pants, ir piemērojamas Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļas normām ar LES 35. pantā paredzētajiem nosacījumiem. No tā izriet, ka EKL 234. pantā paredzētā sistēma attiecas uz Tiesas kompetenci prejudiciālo nolēmumu jomā saistībā ar LES 35. pantu ar nosacījumiem, kas paredzēti minētajā normā.
- 20 Kā norādīts šī sprieduma 5. punktā, Itālijas Republika deklarācijā, kas stājās spēkā 1999. gada 1. maijā – dienā, kad stājās spēkā Amsterdamas Līgums, – norādīja, ka atzīst Tiesas kompetenci jautājumu izskatīšanā par LES 35. pantā minēto tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju saskaņā ar tā paša panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētajiem noteikumiem.
- 21 Attiecībā uz LES 35. panta 1. punktā minētajiem tiesību aktiem tā paša panta 3. punkta b) apakšpunkts ar tādiem pašiem noteikumiem, kādi izklāstīti EKL 234. panta pirmajā un otrajā daļā, paredz, ka dalībvalstī “jebkura tiesa” var “lūgt Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu” par jautājumu, kas radies sakarā ar kādu lietu, kuru tā izskata un kura attiecas uz šādu aktu “spēkā esamību vai interpretāciju”, “ja šī tiesa uzskata, ka lēmums šajā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu sniegt spriedumu”.

- 22 Pirmkārt, ir zināms, ka pirmstiesas izmeklēšanas tiesnesis kriminālprocesā, kāds ir uzsākts pamata lietā, piedalās tiesas pienākumu izpildē, tādēļ viņš ir uzskatāms par “dalībvalsts tiesu” LES 35. panta nozīmē (šajā sakarā par EKL 234. pantu skat. 1995. gada 23. februāra spriedumu apvienotajās lietās C-54/94 un C-74/94 *Cacchiarelli un Stanghellini*, *Recueil*, I-391. lpp., un 1996. gada 12. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-74/95 un C-129/95X, *Recueil*, I-6609. lpp.) un, otrkārt, ir zināms, ka Pamatlēmums, kas balstās uz LES 31. un 34. pantu, ir viens no aktiem, kuri minēti LES 35. panta 1. punktā, attiecībā uz kuriem Tiesa var sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 23 Ja Tiesas kompetencē principā tomēr ir sniegt atbildi uz prejudiciālo jautājumu, Francijas un Itālijas valdības izvirza iebildumu par iesniegtā lūguma nepieņemamību, kas balstīts uz to, ka Tiesas atbilde nebūs noderīga pamata prāvas izskatīšanā.
- 24 Francijas valdība apgalvo, ka iesniedzējtiesa vēlas piemērot atsevišķas Pamatlēmuma normas valsts tiesību aktu vietā, bet saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumiem pamatlēmumiem nevar būt šāda tieša iedarbība. Turklāt, kā norāda minētā valdība, saskaņā ar pašas iesniedzējtiesas uzskatiem valsts tiesību interpretācija atbilstīgi Pamatlēmumam nav iespējama. Atbilstoši Tiesas judikatūrai atbilstīgas interpretācijas princips nedrīkst novest ne pie *contra legem* [jeb pozitīvajām tiesībām pretējas] interpretācijas, ne arī pasliktināt indivīda stāvokli kriminālprocesā, pamatojoties vienīgi uz Pamatlēmumu; pamata lietā tā tomēr varētu notikt.
- 25 Itālijas valdība norāda, ka Pamatlēmums un Kopienų direktīva ir divi savstarpēji būtiski atšķirīgi tiesību avoti un ka Pamatlēmums tādēļ neuzliek valsts tiesai pienākumu veikt valsts tiesību atbilstīgu interpretāciju, kādu Tiesa attīstījusi judikatūrā par Kopienų direktīvām.

- 26 Zviedrijas un Apvienotās Karalistes valdības, skaidri neapstrīdot lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, ir pilnībā vienisprātis ar Itālijas valdību, īpaši uzsverot, ka saistībā ar Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļu dalībvalstu sadarbībai ir starpvaldību sadarbības raksturs.
- 27 Visbeidzot, Nīderlandes valdība vērš uzmanību uz atbilstīgas interpretācijas pienākuma robežām un vēlas noskaidrot, vai tad, ja šis pienākums attiecas uz pamatlēmumiem, to var piemērot arī pamata lietā, tieši ņemot vērā šīs robežas.
- 28 Jānorāda – kā uzsvērts šī sprieduma 19. punktā, – ka EKL 234. pantā paredzētā sistēma attiecas uz LES 35. pantu ar nosacījumiem, kas paredzēti minētajā normā.
- 29 Tāpat kā EKL 234. pantā, arī LES 35. pantā prejudiciāla jautājuma uzdošanai Tiesai ir izvirzīts nosacījums, ka valsts tiesa “uzskata, ka lēmums šajā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu sniegt spriedumu”; tādējādi Tiesas judikatūra par tādu prejudiciālu jautājumu pieņemamību, kas uzdoti atbilstoši EKL 234. pantam, principā ir attiecināma uz lūgumiem sniegt prejudiciālus nolēmumus, kas Tiesai iesniegti saskaņā ar LES 35. pantu.
- 30 No tā var secināt, ka atbilstības prezumpciju, kas piemīt valstu tiesu prejudiciālā kārtā uzdotiem jautājumiem, var noraidīt tikai izņēmuma gadījumos, kad ir acīmredzami skaidrs, ka lūgtajai Savienības tiesību normu interpretācijai, uz ko attiecas [prejudiciālie] jautājumi, nav nekāda sakara ar faktisko situāciju vai pamata prāvas priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz uzdotajiem jautājumiem. Izņemot minētos gadījumus, Tiesai principā ir pienākums izskatīt prejudiciālus jautājumus par LES 35. panta 1. punktā minēto aktu interpretāciju (par EKL 234. pantu īpaši skat. 1999. gada 7. septembra spriedumu lietā C-355/97 *Beck un Bergdorf*, *Recueil*, I-4977. lpp., 22. punkts, un 2005. gada 7. jūnija spriedumu lietā C-17/03 *VEMW u.c.*, *Recueil*, I-4983. lpp., 34. punkts).

- 31 Ņemot vērā argumentus, ko izklāstījušas Itālijas, Francijas, Nīderlandes, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes valdības, ir jāpārbauda, vai – kā uzskata valsts tiesnesis un kā apgalvo Grieķijas, Francijas un Portugāles valdības un Komisija – valsts iestādēm uzliktais pienākums interpretēt savas tiesību normas, cik vien iespējams ņemot vērā Kopienu direktīvu tekstu un mērķi, tādā pašā veidā un tādās pašās robežās ir jāievēro, ja attiecīgais akts ir pamatlēmums, kas pieņemts, balstoties uz Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļu.
- 32 Ja atbilde ir apstiprinoša, ir jāpārbauda, vai – kā norādījušas Itālijas, Francijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes valdības – ir acīmredzams, ka atbilde uz prejudiciālo jautājumu nevar konkrēti ietekmēt pamata prāvas iznākumu, ņemot vērā robežas, kas piemīt atbilstīgas interpretācijas pienākumam.
- 33 Uzreiz jānorāda, ka LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunkta formulējumu ļoti lielā mērā ir ietekmējusi EKL 249. panta trešā daļa. LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunkts piešķir pamatlēmumiem saistošu spēku tādā nozīmē, ka tie “ir saistoši” dalībvalstīm “attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm izvēlēties to īstenošanas formu un metodes”.
- 34 Pamatlēmumu saistošais spēks, kas identiski noteikts EKL 249. panta trešajā daļā, uzliek valsts iestādēm un īpaši valsts tiesām pienākumu veikt valsts tiesību atbilstīgu interpretāciju.
- 35 Apstāklis, ka atbilstoši LES 35. pantam Tiesas kompetence attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļu ir šaurāka nekā kompetence attiecībā uz EK līgumu, un tas, ka nav pilnīgas sistēmas, kas paredzētu pārsūdzības iespējas un procesu, lai nodrošinātu to iestāžu aktu tiesiskumu, kuri attiecas uz minēto VI sadaļu, neliedz nonākt pie minētā secinājuma.

- 36 Neatkarīgi no Amsterdamas Līgumā paredzētās integrācijas pakāpes, veidojot vēl ciešāku Eiropas tautu savienību LES 1. panta otrās daļas nozīmē, ir pilnībā saprotams, ka Līguma par Eiropas Savienību autori uzskatīja par lietderīgu saistībā ar minētā līguma VI sadaļu ietvert norādes uz juridiskiem instrumentiem, kam ir tāda pati iedarbība kā EK līgumā paredzētajiem instrumentiem, lai efektīvi veicinātu Savienības mērķu sasniegšanu.
- 37 Par to, cik nozīmīga ir Tiesas kompetence prejudiciālo nolēmumu jomā saistībā ar LES 35. pantu, liecina tas, ka atbilstoši minētā panta 4. punktam jebkura dalībvalsts neatkarīgi no tā, vai tā ir nākusi klajā ar deklarāciju saskaņā ar šī paša panta 2. punktu vai nav, ir tiesīga iesniegt Tiesai procesuālos rakstus vai rakstveida apsvērumus par lietām, ko izskata atbilstīgi minētā panta 1. punktam.
- 38 Ja indivīdiem nolūkā panākt atbilstīgu valsts tiesību interpretāciju dalībvalstu tiesās nebūtu tiesību atsaukties uz pamatlēmumiem, minētajai kompetencei zustu liela lietderīgās iedarbības daļa.
- 39 Pamatojot savu izteikumu, Itālijas un Apvienotās Karalistes valdības norāda, ka atšķirībā no EK līguma Līgums par Eiropas Savienību neietver nekādus pienākumus, kas būtu līdzīgi pienākumam, kurš paredzēts EKL 10. pantā, uz ko daļēji ir balstīta Tiesas judikatūra, pamatojot pienākumu interpretēt valsts tiesības atbilstīgi Kopienų tiesībām.
- 40 Šis arguments ir noraidāms.
- 41 Līguma par Eiropas Savienību 1. panta otrā un trešā daļa paredz, ka šis Līgums ir jauna pakāpe, veidojot vēl ciešāku Eiropas tautu savienību, un ka Savienības, kuras pamatā ir Eiropas Kopienas, ko papildina minētā līguma noteikta politika un sadarbības formas, uzdevums ir konsekventi un solidāri attīstīt dalībvalstu un to tautu attiecības.

- 42 Savienībai būtu grūti efektīvi pildīt savu uzdevumu, ja lojālas sadarbības princips, kas paredz, ka dalībvalstis pieņem vispārīgus vai speciālus pasākumus, kuri ir piemēroti, lai nodrošinātu pienākumu izpildi, kas tām uzlikti ar Eiropas Savienības tiesībām, neattiektos arī uz policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, kas turklāt pilnībā balstās uz dalībvalstu un iestāžu sadarbību, kā ģenerālvokāte ir pareizi norādījusi secinājumā 26. punktā.
- 43 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, nākas secināt, ka atbilstīgas interpretācijas princips attiecas arī uz pamatlēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļu. Piemērojot valsts tiesības, iesniedzējtiesai, kam tās jāinterpretē, ir pienākums veikt šo interpretāciju, cik vien iespējams ņemot vērā pamatlēmuma tekstu un mērķi, lai tādējādi sasniegtu pamatlēmumā paredzēto rezultātu un līdz ar to izpildītu LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunkta prasības.
- 44 Taču jānorāda, ka valsts tiesas pienākuma – interpretējot attiecīgās valsts tiesību normas, ņemt vērā pamatlēmuma saturu – robežas nosaka vispārējie tiesību principi, īpaši tiesiskās drošības princips un atpakaļejoša spēka nepieļaujamības princips.
- 45 Šie principi nepieļauj, ka minētais pienākums, balstoties uz pamatlēmumu un neatkarīgi no valsts tiesību akta par tā piemērošanu, varētu radīt vai palielināt kriminālatbildību personām, kas ar savu rīcību pārkāpj pamatlēmuma normas (attiecībā uz Kopienas direktīvām īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *X*, 24. punkts, un 2005. gada 3. maija spriedumu apvienotajās lietās *C-387/02*, *C-391/02* un *C-403/02 Berlusconi u.c.*, *Recueil*, I-3565. lpp., 74. punkts).
- 46 Tomēr jānorāda, ka tiesību normas, uz kurām attiecas šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, nav par ieinteresētās personas kriminālatbildības robežām, bet gan par tiesvedības norisi un pierādījumu pārbaudes noteikumiem.

- 47 Valsts tiesas pienākums – interpretējot attiecīgās valsts tiesību normas, ņemt vērā pamatlēmuma saturu – beidzas, ja vien šos noteikumus nav iespējams piemērot tādā veidā, kas nodrošinātu to pašu iznākumu, kas paredzēts pamatlēmumā. Citiem vārdiem, atbilstīgas interpretācijas princips nevar būt pamats valsts tiesību *contra legem* [jeb pozitīvajām tiesībām pretējai] interpretācijai. Šis princips tomēr prasa, lai, izvērtējot, kādā mērā ir iespējams piemērot interpretāciju, kas nenovestu pie pamatlēmuma mērķiem pretēja rezultāta, iesniedzējtiesa vajadzības gadījumā ņemtu vērā visas valsts tiesības kopumā.
- 48 Kā secinājumu 40. punktā norāda ģenerālvokāte, nav redzams, ka pamata lietā nebūtu iespējama Pamatlēmumam atbilstīga valsts tiesību interpretācija. Valsts tiesai minētajā lietā ir jāpārlicinās, ka atbilstīga valsts tiesību interpretācija ir iespējama.
- 49 Tādēļ, ievērojot šo nosacījumu, ir jāatbild uz prejudiciālo jautājumu.

Par prejudiciālo jautājumu

- 50 Uzdodot prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Pamatlēmuma 2. un 3. pants un 8. panta 4. punkts ir interpretējams tādā veidā, ka valsts tiesai ir jābūt iespējai ļaut maziem bērniem, pret kuriem saskaņā ar viņu apgalvojumiem kāds ir slikti izturējies – kā ir noticis pamata lietā, – dot liecību atbilstoši noteikumiem, kas var nodrošināt tiem pienācīgu aizsardzības pakāpi, ārpus atklātas tiesas sēdes un pirms tās sākuma.
- 51 Atbilstoši Pamatlēmuma 3. pantam katra dalībvalsts nodrošina cietušajiem iespēju liecināt procesa laikā un iesniegt pierādījumus un veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās iestādes nopratina cietušos tikai tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs kriminālprocesa nolūkam.

- 52 Pamatlēmuma 2. pants un 8. panta 4. punkts uzliek katrai dalībvalstij pienākumu pielikt visas pūles, lai nodrošinātu, ka pret cietušajiem procesa laikā izturas ar pienācīgu cieņu, nodrošināt, lai cietušie, kas ir sevišķi neaizsargāti, gūtu labumu no īpašā režīma, kurš visvairāk piemērots viņu apstākļiem, un nodrošināt, lai tad, kad cietušie – it īpaši neaizsargātākie – ir jāpasargā no sekām, ko var radīt liecības sniegšana atklātā tiesas sēdē, cietušajiem, pamatojoties uz tiesas lēmumu, būtu tiesības liecināt veidā, kas dod iespēju sasniegt minēto mērķi ar jebkuriem atbilstošiem līdzekļiem, kuri ir savienojami ar dalībvalsts tiesību pamatprincipiem.
- 53 Pamatlēmumā nav dota neaizsargāta cietušā definīcija 2. panta 2. punkta un 8. panta 4. punkta nozīmē. Taču neatkarīgi no tā, vai ar apstākli, ka persona, kas cietusi no noziedzīga nodarījuma, ir nepilngadīga, principā pietiek, lai atzītu šādu cietušo par īpaši neaizsargātu Pamatlēmuma nozīmē, nav apstrīdams, ka tad, ja – kā ir pamata lietā – mazi bērni apgalvo, ka pret viņiem kāds ir slikti izturējies, turklāt minētā persona ir audzinātāja, tad šos bērnus var atzīt par īpaši neaizsargātiem, sevišķi ņemot vērā viņu vecumu, kā arī pret tiem vērsto noziedzīgo nodarījumu raksturu un sekas, un nodrošināt tiem speciālo aizsardzību, kas noteikta iepriekš minētajās Pamatlēmuma normās.
- 54 Nevienā no trim iesniedzējtiesas minētajām Pamatlēmuma normām nav paredzēti konkrēti noteikumi, kā sasniegt šajās normās izvirzītos mērķus, kas konkrēti ir šādi: nodrošināt īpaši neaizsargātiem cietušajiem “īpašu režīmu, kas visvairāk piemērots viņu apstākļiem”, kā arī tiesības “liecināt [īpašā] veidā”, kas ļautu nodrošināt, ka pret visiem cietušajiem izturas “ar pienācīgu cieņu”, iespēju liecināt un “iesniegt pierādījumus”, kā arī nodrošināt, ka šādus cietušos “noprātina tikai tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs kriminālprocesa nolūkam”.

- 55 Saskaņā ar tiesību aktiem, kas attiecas uz pamata lietu, liecība, kas dota pirmstiesas izmeklēšanas laikā, principā ir atkārtoti jādod atklātā tiesas sēdē, tikai tad tā iegūst visu pierādījuma spēku. Tomēr atsevišķos gadījumos ir atļauts dot liecību tikai vienu reizi, pirmstiesas izmeklēšanas laikā; tādos gadījumos liecībai ir tāds pats pierādījuma spēks, tikai atbilstoši citiem noteikumiem, nevis tiem, kas reglamentē atklātas tiesas sēdes norisi.
- 56 Šādos apstākļos, lai sasniegtu iepriekš minētajās Pamatlēmuma normās izvirzītos mērķus, valsts tiesai ir jāspēj attiecībā uz īpaši neaizsargātiem cietušajiem izmantot dalībvalsts tiesībās paredzētu īpašu procesu, piemēram, pierādījumu pārbaudi blakusprocesā, kā arī valsts tiesībās paredzētus īpašus liecināšanas noteikumus, ja šāds process vislabāk ir piemērots cietušo stāvoklim un ir vajadzīgs, lai novērstu pierādījumu zudumu, līdz minimumam samazinātu pratināšanu skaitu un novērstu kaitīgās sekas, kas šiem cietušajiem var rasties sakarā ar liecības došanu atklātā tiesas sēdē.
- 57 Šajā sakarā jāprecizē, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 8. panta 4. punktu izvēlētajam liecināšanas veidam jebkurā gadījumā ir jābūt saderīgam ar attiecīgās dalībvalsts tiesību pamatprincipiem.
- 58 Turklāt atbilstoši LES 6. panta 2. punktam Savienība kā vispārēju tiesību principu ievēro pamattiesības, ko nodrošina 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija (turpmāk tekstā – “Konvencija”) un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām.
- 59 Tādējādi Pamatlēmums ir interpretējams tādā veidā, lai tiktu ievērotas pamattiesības, kuru vidū īpaši jāmin tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kas noteiktas Konvencijas 6. pantā un ko interpretējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa.

- 60 Iesniedzējtiesai ir jānodrošina, ka tad, ja šajā gadījumā ir iespējams izmantot pierādījumu iepriekšēju pārbaudi blakusprocesā un veikt nopratināšanu saskaņā ar īpašiem noteikumiem, kas paredzēti Itālijas tiesībās, ņemot vērā valsts tiesību atbilstīgas interpretācijas pienākumu, minēto pasākumu piemērošana nepadara kriminālprocesu pret Pupino kopumā netaisnīgu Konvencijas 6. panta nozīmē saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas veikto interpretāciju (īpaši skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2001. gada 20. decembra spriedumu lietā *P. S.* pret Vāciju; 2002. gada 2. jūlija spriedumu lietā *S. N.* pret Zviedriju, *Recueil des arrêts et décisions 2002-V*; 2004. gada 13. februāra spriedumu lietā *Rachdad* pret Franciju un 2005. gada 20. janvāra lēmumu lietā *Accardi* u.c. pret Itāliju, prasības pieteikums Nr. 30598/02).
- 61 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdoto prejudiciālo jautājumu ir jāatbild: Pamatlēmuma 2. un 3. pants un 8. panta 4. punkts ir interpretējami tādā veidā, ka valsts tiesai ir jābūt iespējai ļaut maziem bērniem, pret kuriem saskaņā ar viņu apgalvojumiem kāds ir slikti izturējies – kā ir noticis pamata lietā, – dot liecību atbilstoši noteikumiem, kas var nodrošināt šiem bērniem pienācīgu aizsardzības pakāpi, piemēram, ārpus atklātas tiesas sēdes un pirms tās sākuma. Valsts tiesai ir jāņem vērā visas valsts tiesību normas kopumā un jāinterpretē tās, cik vien iespējams ņemot vērā minētā pamatlēmuma tekstu un mērķi.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 62 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, izņemot minēto lietas dalībnieku izdevumus, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Padomes 2001. gada 15. marta Pamatlēmuma 2001/220/TI par cietušo statusu kriminālprocesā 2. un 3. pants un 8. panta 4. punkts ir interpretējami tādā veidā, ka valsts tiesai ir jābūt iespējai ļaut maziem bērniem, pret kuriem saskaņā ar viņu apgalvojumiem kāds ir slikti izturējies – kā ir noticis pamata lietā, – dot liecību atbilstoši noteikumiem, kas var nodrošināt šiem bērniem pienācīgu aizsardzības pakāpi, piemēram, ārpus atklātas tiesas sēdes un pirms tās sākuma.

Valsts tiesai ir jāņem vērā visas valsts tiesību normas kopumā un jāinterpretē tās, cik vien iespējams ņemot vērā minētā pamatlēmuma tekstu un mērķi.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – itāļu.

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2007. gada 3. maijā (*)

Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – LES 6. panta 2. punkts un 34. panta 2. punkta b) apakšpunkts – Pamatlēmums 2002/584/TI – Eiropas apcietināšanas orderis un nodošanas procedūras starp dalībvalstīm – Valstu tiesību aktu tuvināšana – Abpusējās sodāmības pārbaudes prasības atcelšana – Spēkā esamība

Lieta C-303/05

PAR LŪGUMU sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LES 35. pantam, ko *Arbitragehof* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 13. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 29. jūlijā, tiesvedībā

Advocaten voor de Wereld VZW

Pret

Leden van de Ministerraad.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanns [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], R. Šintgens [*R. Schintgen*], P. Kūris [*P. Kūris*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un J. Klučka [*J. Klučka*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), J. Makarčiks [*J. Makarczyk*], U. Lehmušs [*U. Lohmus*], E. Levits un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*],

ģenerālvokāts D. Ruiss Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 11. jūlijā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Advocaten voor de Wereld VZW* vārdā – L. Delē [*L. Deleu*], P. Bekarts [*P. Bekaert*] un F. van Vlanderens [*F. van Vlaenderen*], *advocaten*,
- Beļģijas valdības vārdā – M. Vimmers [*M. Wimmer*], pārstāvis, kam palīdz E. Jakubovics [*E. Jacubowitz*] un P. de Maijers [*P. de Maeyer*], *avocats*,
- Čehijas valdības vārdā – T. Bočeks [*T. Boček*], pārstāvis,
- Spānijas valdības vārdā – H. M. Rodrigess Karkamo [*J. M. Rodríguez Cárcamo*], pārstāvis,
- Francijas valdības vārdā – Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un Ž. K. Niolē [*J.-C. Niollet*], kā arī E. Beljāra [*E. Belliard*], pārstāvji,
- Latvijas valdības vārdā – E. Balode-Buraka, pārstāve,
- Lietuvas valdības vārdā – D. Krjaučūns [*D. Kriaučiūnas*], pārstāvis,
- Nīderlandes valdības vārdā – H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], M. de Mola [*M. de Mol*] un K. M. Viselsa [*C. M. Wissels*], pārstāves,
- Polijas valdības vārdā – J. Pjetras [*J. Pietras*], pārstāvis,
- Somijas valdības vārdā – E. Biglina [*E. Bygglin*], pārstāve,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – S. Nvaokolo [*S. Nwaokolo*] un K. Gibsa [*C. Gibbs*], pārstāves, kurām palīdz E. Dešvuds [*A. Dashwood*], *barrister*,
- Eiropas Savienības Padomes vārdā – S. Kiriakupula [*S. Kyriakopoulou*], kā arī J. Šute [*J. Schutte*] un O. Petersens [*O. Petersen*], pārstāvji,
- Eiropas Kopienų Komisijas vārdā – V. Bogensbergers [*W. Bogensberger*] un R. Trousterss [*R. Troosters*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 12. septembrī, pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV L 190, 1. lpp., turpmāk tekstā – “pamatlēmums”) spēkā esamības novērtējumu.

- 2 Šis lūgums ir iesniegts sakarā ar prasību, ko cēla *Advocaten voor de Wereld VZW* (turpmāk tekstā – “*Advocaten voor de Wereld*”) *Arbitragehof* [Arbitrāžas tiesā], lai atceltu Beļģijas 2003. gada 19. decembra Likumu par Eiropas apcietināšanas orderi (*Moniteur belge*, 22.12.2003., 60075. lpp., turpmāk tekstā – “2003. gada 19. decembra likums”) un it īpaši tā 3. pantu, 5. panta 1. un 2. punktu, kā arī 7. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Saskaņā ar pamatlēmuma piekto apsvērumu:

“Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto [jāaizstāj] ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriti krimināllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem.”

- 4 Pamatlēmuma sestajā apsvērumā noteikts:

“Eiropas apcietināšanas orderis, kuru paredz šis pamatlēmums, ir pirmais konkrētais pasākums, ar kuru krimināltiesību jomā īsteno savstarpējas atzīšanas principu, kuru Eiropadome raksturojusi kā tiesu iestāžu sadarbības “stūrakmeni”.”

- 5 Saskaņā ar pamatlēmuma septīto apsvērumu:

“Tā kā, darbojoties vienpusēji, dalībvalstis nespēj pilnībā sasniegt mērķi aizvietot [aizstāt]daudzpusējo izdošanas sistēmu, kuras pamatā ir 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, un šis mērķis tā apjoma un rezultātu dēļ ir vieglāk sasniedzams Savienības līmenī, tad Padome var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts 2. pantā Līgumā par Eiropas Savienību un 5. pantā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šis pamatlēmums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai.”

6 Saskaņā ar pamatlēmuma vienpadsmito apsvērumu:

“Attiecībās starp dalībvalstīm Eiropas apcietināšanas orderim ir jāaizstāj visi iepriekšējie dokumenti, kas attiecās uz izdošanu, tai skaitā noteikumi par izdošanu, kas iekļauti Šengenas līguma izpildes konvencijas III sadaļā.”

7 Pamatlēmuma, kas tika pieņemts, pamatojoties uz LES 31. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, 1. pants nosaka:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums [ne]groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.”

8 Pamatlēmuma 2. pants nosaka:

“1. Eiropas apcietināšanas orderi var izsniegt par darbībām, par kurām izsniegšanas dalībvalsts tiesībās paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz 12 mēneši, vai par jau piespriestu sodu vai jau piemērotu drošības līdzekli, kuru ilgums ir vismaz četri mēneši.

2. Šādi nodarījumi, ja par tiem izsniegšanas dalībvalstī var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, un tādi, kā tie definēti izsniegšanas dalībvalsts tiesībās, saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem un nepārbaudot darbības abpusējo sodāmību ir pamats nodošanai, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi:

- dalība noziedzīgā organizācijā,
- terorisms,
- cilvēku tirdzniecība,
- bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija,
- narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība,
- ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība,
- korupcija,
- krāpšana, ieskaitot krāpšanu, kas apdraud Eiropas Kopienas finanšu intereses
1995. gada 26. jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību nozīmē,
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana,
- naudas, tostarp eiro [euro], viltošana,
- datornoziedzumi,
- noziedzumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku un augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība,
- palīdzība nelikumīgi iebrukt un uzturēties,
- [tīša] slepkavība, smagi miesas bojājumi,
- cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība,
- personas nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana,
- rasisms un ksenofobija,
- organizēta vai bruņota laupīšana,
- kultūras preču, tostarp mākslasdarbu un senlietu, nelikumīga tirdzniecība,
- krāpšana,

- rekets un izspiešana,
- izstrādājumu viltošana un pirātisms,
- administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība,
- maksāšanas līdzekļu viltošana,
- hormonu un citu augšanas veicinātāju nelikumīga tirdzniecība,
- kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība,
- zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība,
- izvarošana,
- dedzināšana,
- noziegumi, kuri ir Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā,
- kuģa vai gaisa kuģa sagrābšana,
- sabotāža.

3. Apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ievērojot Līguma par Eiropas Savienību

39. panta 1. punkta noteikumus, Padome vienprātīgi jebkurā brīdī var nolemt šī panta

2. punkta sarakstam pievienot citas noziegumu kategorijas. Ievērojot ziņojumu, ko saskaņā ar

34. panta 3. punktu iesniedz Komisija, Padome izvērtē to, vai saraksts būtu jāpaplašina vai jāgroza.

4. Tādu nodarījumu gadījumā, uz ko neattiecas 2. punkts, nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka darbības, par kurām izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, uzskata par nodarījumu saskaņā ar izpildes [dalīb]valsts tiesībām neatkarīgi no tā sastāva elementiem vai kvalifikācijas.”

9 Pamatlēmuma 31. pants paredz:

“1. Neietekmējot to piemērošanu attiecībās starp dalībvalstīm un trešajām [trešām] valstīm, šis pamatlēmums no 2004. gada 1. janvāra aizstāj attiecīgās normas šādās konvencijās, ko attiecībā uz izdošanu piemēro attiecībās starp dalībvalstīm:

- a) 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, tās 1975. gada 15. oktobra papildu protokols, tās 1978. gada 17. marta otrais papildu protokols un 1977. gada 27. janvāra Eiropas konvencija par terorisma apkarošanu, ciktāl tā attiecas uz izdošanu;
- b) 1989. gada 26. maija Nolīgums starp 12 Eiropas Kopienu dalībvalstīm par izdošanas pieprasījumu nodošanas metožu vienkāršošanu un modernizāciju;
- c) 1995. gada 10. marta Konvencija par vienkāršotu izdošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm;
- d) 1996. gada 27. septembra Konvencija par izdošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm;
- e) III sadaļas 4. nodaļa 1990. gada 19. jūnija Šengenas līguma [1985. gada 14. jūnijs] īstenošanas Konvencijā par kontroles pakāpenisku atcelšanu pie kopīgajām robežām.

2. Dalībvalstis var turpināt piemērot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai režīmus, kas ir spēkā šī pamatlēmuma pieņemšanas brīdī, ciktāl šādi nolīgumi vai režīmi ļauj padziļināt vai paplašināt šī pamatlēmuma mērķus un palīdz vienkāršot vai vēl vairāk atvieglot procedūras to personu nodošanai, par kurām ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis.

Dalībvalstis var noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai režīmus pēc tam, kad šis pamatlēmums ir stājies spēkā, ciktāl šādi nolīgumi vai režīmi ļauj paplašināt vai padziļināt šī pamatlēmuma noteikumus par tādu personu nodošanu, uz kurām attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, konkrēti, nosakot īsākus termiņus par 17. pantā paredzētajiem, paplašinot 2. panta 2. punktā paredzēto nodarījumu sarakstu, paredzot citus ierobežojumus atteikuma iemesliem, kas minēti 3. un 4. pantā, vai samazinot robežas, kas paredzētas 2. panta 1. vai 2. punktā.

Nolīgumi un režīmi, kas minēti punkta otrajā daļā, nekādā gadījumā nevar ietekmēt attiecības ar dalībvalstīm, kas nav to puses.

Trīs mēnešu laikā no šī pamatlēmuma stāšanās spēkā dalībvalstis paziņo Padomei un Komisijai par tiem pastāvošiem nolīgumiem un režīmiem, kas minēti pirmajā daļā, kurus tās vēlas turpināt piemērot.

Dalībvalstis paziņo Padomei un Komisijai arī par ikvienu jaunu nolēmumu vai režīmu, kā minēts punkta otrajā daļā, trīs mēnešu laikā pēc to parakstīšanas.

3. Ja konvencijas vai nolīgumus, kas minēti 1. punktā, piemēro tādām dalībvalstu teritorijām vai tādām teritorijām, par kuru ārlietām dalībvalstis ir atbildīgas, kurām šo pamatlēmumu nepiemēro, šie tiesību akti turpina regulēt attiecības starp šīm teritorijām un citām dalībvalstīm.”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 10 No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka ar 2004. gada 21. jūnija prasības pieteikumu *Advocaten voor de Wereld* ir cēlušī prasību *Arbitragehof* pilnībā vai daļēji atcelt 2003. gada 19. decembra likumu, ar kuru Beļģijas valsts tiesībās transponē pamatlēmuma noteikumus.
- 11 Prasības pamatojumam *Advocaten voor de Wereld* uzsver tostarp, ka pamatlēmums nav spēkā, jo jautājums par Eiropas apcietināšanās orderi bija jāīsteno ar konvenciju un nevis ar pamatlēmumu, tā kā saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu pamatlēmumi var tikt pieņemti, tikai “dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanai”, kas šajā lietā tā nebija.

- 12 *Advocaten voor de Wereld* turklāt apgalvo, ka ar 2003. gada 19. decembra likuma 5. panta 2. punktu, ar kuru Beļģijas tiesībās transponē pamatlēmuma 2. panta 2. punktu, tiek pārkāpts vienlīdzības princips un nediskriminācijas princips tādejādi, ka attiecībā uz sodāmiem nodarījumiem, kas norādīti šajā pēdējā minētajā noteikumā, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, bez objektīva un saprātīga pamatojuma paredzēta atkāpe no abpusējas sodāmības prasības, lai gan attiecībā uz citiem noziedzīgiem nodarījumiem šī prasība ir saglabāta.
- 13 *Advocaten voor de Wereld* arī apgalvo, ka 2003. gada 19. decembra likums turklāt neatbilst kriminālprocesa tiesiskuma principa nosacījumiem, jo uzskaita nevis [noziedzīgus] nodarījumus, kas ir saturiski pietiekami skaidri un precīzi, bet gan nevēlamas rīcības plašas kategorijas. Tiesību aizsardzības iestādei, kurai jālemj par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, ir nepietiekama informācija, lai efektīvi kontrolētu, vai [noziedzīgi] nodarījumi, par kuriem meklētā persona tiek kriminālvajāta, vai par kuriem tā ir sodīta, pieder pie kādas no šī likuma 5. panta 2. punktā minētajām kategorijām. Tas, ka šajā noteikumā nav sniegta skaidra un precīza [noziedzīgu] nodarījumu definīcija, rada nesaskanīgu šī likuma piemērošanu dažādās iestādēs, kuru pienākums ir Eiropas apcietināšanas ordera izpilde, un tādejādi tiek pārkāpts arī vienlīdzības un nediskriminācijas princips.
- 14 *Arbitragehof* norāda, ka 2003. gada 19. decembra likums ir Padomes lēmuma noregulēt Eiropas apcietināšanas ordera jautājumu ar pamatlēmumu tiešas sekas. *Advocaten voor de Wereld* iebildumi attiecībā uz šo likumu attiektos arī attiecībā uz pamatlēmumu. Tiesu iestāžu atšķirīgā Kopienų aktu un tiesiskā regulējuma, ar ko [tos] ievieš valsts tiesībās, interpretācija kaitē Kopienų tiesiskās kārtības vienotībai un apdraud vispārējo tiesiskās drošības [noteiktības] principu.
- 15 *Arbitragehof* piebilst, ka saskaņā ar LES 35. panta 1. punktu tikai Tiesai ir kompetence sniegt prejudiciālus nolēmumus par pamatlēmumu spēkā esamību un ka saskaņā ar šī paša panta 2. punktu Beļģijas Karaliste ir atzinusi Tiesas kompetenci šajā jautājumā.

16 Šādos apstākļos *Arbitragehof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [...] pamatlēmums [...] ir saderīgs ar Līguma [par Eiropas Savienību] 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, saskaņā ar kuru pamatlēmumus pieņem tikai un vienīgi dalībvalstu normatīvu aktu tuvināšanai?
- 2) Vai [...] pamatlēmuma [...] 2. panta 2. punkts tiktāl, ciktāl tas neprasa veikt pārbaudi par abpusēju sodāmību attiecībā uz tajā uzskaitītajiem pārkāpumiem, ir saderīgs ar Līguma [par Eiropas Savienību] 6. panta 2. punktu un it īpaši ar tajā garantēto kriminālprocesa tiesiskuma principu un vienlīdzības un nediskriminācijas principu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

Par pieņemamību

- 17 Čehijas valdība apgalvo, ka pirmais prejudiciālais jautājums ir nepieņemams tādēļ, ka tas liek Tiesai pārbaudīt LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kurš ir primāro tiesību noteikums, kas neietilpst tās kontrolē.
- 18 Šī argumentācija ir nepamatota. Saskaņā ar LES 35. panta 1. punktu Tiesas kompetencē, ievērojot šā panta nosacījumus, ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par tostarp pamatlēmumu interpretāciju un spēkā esamību, kas noteikti netieši nosaka, ka tai var, pat ja nav skaidri izteiktas kompetences, lūgt interpretēt primāro tiesību noteikumus, tādus kā LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunkts, ja kā pamata lietā Tiesai tiek lūgts izvērtēt, vai pamatlēmums ir pieņemts tiesiski pareizi, pamatojoties uz šo pēdējo minēto noteikumu.

- 19 Kā uzskata Čehijas valdība, pirmais prejudiciālais jautājums ir nepieņemams arī tādēļ, ka lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu nav skaidri norādīti attiecīgie motīvi, kas pamato pamatlēmuma spēkā neesamības konstatēšanu. Līdz ar to šī valdība nespēja lietderīgi iesniegt apsvērumus par šo jautājumu. Precīzāk, tā kā *Advocaten voor de Wereld* apgalvo, ka pamatlēmums netuvināja dalībvalstu normatīvos noteikumus, tai būtu bijis jāatbalsta šis apgalvojums un *Arbitragehof* būtu bijis šajā sakarā jāizsakās lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu.
- 20 Ir jānorāda, ka lēmumos lūgt prejudiciālu nolēmumu iekļautajai informācijai ir ne vien jāļauj Tiesai sniegt noderīgas atbildes, bet arī jāsniedz iespēja dalībvalstu valdībām un citām ieinteresētajām personām iesniegt apsvērumus saskaņā ar Kopienas Tiesas Statūtu 23. pantu (skat. it īpaši 1999. gada 2. marta rīkojumu apvienotajās lietās C-422/98 *Colonia Versicherung u.c.*, *Recueil*, I-1279. lpp., 5. punkts).
- 21 Pamatā lietā lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu ir pietiekami norādījumi, kas atbilst šīm prasībām. Kā tika norādīts šī sprieduma 11. punktā, no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Advocaten voor de Wereld* aizstāv apgalvojumu, ka Eiropas apcietināšanas ordera jautājums bija jāneregulē ar konvenciju, nevis ar pamatlēmumu, jo saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu pamatlēmumus var pieņemt tikai “dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanai”, kas šajā gadījumā tā nebija.
- 22 Šāda informācija ir pietiekama ne tikai lai ļautu Tiesai sniegt noderīgu atbildi, bet arī lai nodrošinātu iespēju sniegt apsvērumus, kas ir attiecīgajiem lietas dalībniekiem – dalībvalstīm, Padomei un Komisijai, saskaņā ar Kopienas Tiesas Statūtu 23. pantu, ko arī pierādīja apsvērumi, kurus iesniegušas visas personas, kas iestājušās lietā šajā tiesvedībā, tajā skaitā Čehijas valdības iesniegtie apsvērumi.

23 Līdz ar to pirmais prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

24 *Advocaten voor de Wereld* pretēji visiem citiem lietas dalībniekiem, kas šajā tiesvedībā iesniedza apsvērumus, apgalvo, ka Eiropas apcietināšanas ordera jautājums saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta d) apakšpunktu bija jānoregulē ar konvenciju.

25 Pirmkārt, pamatlēmumu nevarēja pieņemt, lai tuvinātu normatīvos aktus, ko paredz LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunkts, jo Padome varēja pieņemt pamatlēmumus, ar ko pakāpeniski tuvina krimināltiesiskās normas, tikai tajos gadījumos, kas paredzēti LES 29. panta otrās daļas trešajā ievilkumā un 31. panta 1. punkta e) apakšpunktā. Attiecībā uz citām kopīgām rīcībām tiesu sadarbības krimināllietās jomā Padomei, piemērojot LES 34. panta 2. punkta d) apakšpunktu, bija jāizmanto konvencijas.

26 Otrkārt, saskaņā ar pamatlēmuma 31. pantu tas ar 2004. gada 1. janvāri aizstāja līgumtiesības, kas piemērojamas dalībvalstu attiecībās izdošanas jautājumā. Tikai ar šāda paša rakstura aktu, proti, konvenciju LES 34. panta 2. punkta d) apakšpunkta izpratnē, var atkāpties no spēkā esošajām līgumtiesībām.

27 Šī argumentācija nevar tikt atbalstīta.

28 Kā it īpaši izriet no pamatlēmuma 1. panta 1. un 2. punkta un no tā piektā līdz septītajam apsvērumam un no vienpadsmitā apsvēruma, tā mērķis ir aizstāt daudzpusējo izdošanu starp dalībvalstīm ar notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, pamatojoties uz savstarpējās atzīšanas principu.

- 29 Apcietināšanas orderu, kas izdoti dažādās izsniegšanas dalībvalstīs saskaņā ar attiecīgās izsniegšanas valsts tiesībām, savstarpējā atzīšana prasa tuvināt dalībvalstu normatīvos aktus tiesu sadarbības krimināllietās jomā un precīzāk – tuvināt normas par nodošanas starp valstu iestādēm nosacījumiem, procedūrām un sekām.
- 30 Tieši tāds ir pamatlēmuma mērķis, it īpaši attiecībā uz normām par uzskaitītajiem [noziedzīgajiem] nodarījumiem, attiecībā uz kuriem netiek pārbaudīta abpusējā sodāmība (2. panta 2. punkts), par Eiropas apcietināšanas ordera obligātās izpildīšanas pamatu vai fakultatīvas neizpildīšanas pamatu (3. un 4. pants), par ordera saturu un formu (8. pants), par šāda ordera pārsūtīšanu un tās nosacījumiem (9. un 10. pants), par minimālajām garantijām, kas jāpiešķir pieprasītai un arestētai personai (11.–14. pants), par šī ordera izpildes lēmuma pieņemšanas termiņiem un kārtību (17. pants) un par pieprasītās personas nodošanas termiņiem (23. pants).
- 31 Pamatlēmums ir pamatots ar LES 31. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, kas paredz, ka kopīgai rīcībai attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās ir attiecīgi jāatvieglo un jāpaātrina sadarbība starp tiesu iestādēm attiecībā uz procesuālajām darbībām un lēmumu izpildi, kā arī jāatvieglo izdošana starp dalībvalstīm.
- 32 Pretēji tam, ko apgalvo *Advocaten voor de Wereld*, nekas neļauj secināt, ka dalībvalstu tiesību un normatīvo aktu tuvināšana, pieņemot pamatlēmumus saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, attiektos tikai uz dalībvalstu krimināltiesiskajām normām, kas minētas LES 31. panta 1. punkta e) apakšpunktā, proti, normām par noziedzīgo darbību elementiem un piemērojamiem sodiem, kas piemērojami šajā noteikumā uzskaitītajās jomās.

- 33 Saskaņā ar LES 2. panta pirmās daļas ceturto ievilkumu viens no Savienības mērķiem ir attīstīt telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, un LES 29. panta pirmā daļā paredz, ka, lai nodrošinātu pilsoņiem augstu aizsardzības līmeni šajā teritorijā, tiek izveidota dalībvalstu kopīga rīcība it īpaši tiesu sadarbības krimināllietās jomā. Saskaņā ar šī paša panta otrās daļas otro ievilkumu šo mērķi sasniedz, “ciešāk sadarbojoties dalībvalstu tiesu iestādēm un citām kompetentām iestādēm, [...] saskaņā ar [LES] 31. un 32. pantu”.
- 34 LES 31. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā nav norāžu uz šīm mērķim izmantojamiem juridiskiem līdzekļiem.
- 35 Turklāt LES 34. panta 2. punkts vispārīgi noteic, ka Padome “nosaka pasākumus un veicina sadarbību, [...] sekmējot Savienības mērķu sasniegšanu”, un “šajā sakarā” pilnvaro Padomi pieņemt dažādu veidu aktus, kas uzskaitīti šī 2. punkta a)–d) apakšpunktā, kurā tostarp ir minēti pamatlēmumi un konvencijas.
- 36 Tāpat ne LES 34. panta 2. punkts, ne kāds cits Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļas noteikums nenošķir to aktu veidus, kas var tikt pieņemti jomā, uz kuru attiecas kopīgā rīcība sadarbības krimināllietās jomā.
- 37 LES 34. panta 2. punkts nenosaka arī prioritāro kārtību dažādajiem līdzekļiem, kas ir uzskaitīti šajā noteikumā, kā dēļ nav izslēgts, ka Padome varētu izvēlēties no vairākiem līdzekļiem, lai regulētu šo jomu, ievērojot izvēlēta dokumenta rakstura uzliktos ierobežojumus.
- 38 Šajos apstākļos LES 34. panta 2. punkts, tā kā tas vispārīgi uzskaita un definē dažādo juridisko līdzekļu veidus, kas var tikt izmantoti, “sekmējot Savienības mērķu sasniegšanu”, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļā, nevar tikt interpretēts tādējādi, ka tas izslēdz to, ka dalībvalstu tiesību un normatīvo aktu tuvināšana, pieņemot pamatlēmumu saskaņā ar šī paša 2. punkta b) apakšpunktu, var attiekties uz jomām, kas nav uzskaitītas LES 31. panta 1. punkta e) apakšpunktā, un it īpaši uz Eiropas apcietināšanas ordera jautājumu.

- 39 Interpretāciju, saskaņā ar kuru dalībvalstu tiesību un normatīvo aktu tuvināšana, pieņemot pamatlēmumus, ir atļauta ne tikai jomās, kuras paredz LES 31. panta 1. punkta e) apakšpunkts, apstiprina šī paša 1. punkta c) apakšpunkts, kas noteic, ka ar kopīgu rīcību arī “nodrošina dalībvalstīs piemērojamo normu saderību, ciktāl tas vajadzīgs šīs [tiesu iestāžu krimināllietās] sadarbības uzlabošanai”, nenošķirot dažādos aktu veidus, kas var tikt izmantoti, lai tuvinātu šīs normas.
- 40 Šajā gadījumā, tā kā LES 34. panta 2. punkta c) apakšpunkts izslēdz to, ka Padome varētu izmantot lēmumu, lai tuvinātu dalībvalstu tiesību un normatīvos aktus, un ka kopīgās rīcības līdzeklim šī paša 2. panta a) apakšpunkta izpratnē ir vienīgi jādefinē Savienības pieeja noteiktā jautājumā, rodas jautājums, vai pretēji tam, ko apgalvo *Advocaten voor de Wereld*, Padome varēja likumīgi regulēt Eiropas apcietināšanas ordera jautājumu ar pamatlēmumu nevis ar konvenciju atbilstoši LES 34. panta 2. punkta d) apakšpunktam.
- 41 Lai arī nav šaubu, ka par Eiropas apcietināšanas orderi var pieņemt arī konvenciju, no Padomes rīcības brīvības izriet [tiesības] dot priekšroku pamatlēmumam kā juridiskam līdzeklim, ja, kā šajā lietā, ir ievēroti šāda akta pieņemšanas nosacījumi.
- 42 Šim secinājumam nav pretrunā fakts, ka saskaņā ar pamatlēmuma 31. panta 1. punktu tas no 2004. gada 1. janvāra aizstāj tikai attiecībās starp dalībvalstīm to iepriekšējo izdošanas konvenciju attiecīgos noteikumus, kas ir uzskaitītas šajā noteikumā. Citāda interpretācija, kurai nav pamatojuma ne LES 34. panta 2. punktā, ne kādā citā Līguma par Eiropas Savienību noteikumā, var radīt risku, ka zūd Padomei noteikto pilnvaru pieņemt pamatlēmumus jomās, kas pirms tam ir regulētas ar starptautiskām konvencijām, lietderīgā iedarbība.

- 43 No tā izriet, ka pamatlēmums nav pieņemts, neievērojot LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

Par otro jautājumu

- 44 *Advocaten voor de Wereld* pretēji visiem pārējiem lietas dalībniekiem, kas ir iesnieguši apsvērumus šajā tiesvedībā, apgalvo, ka pamatlēmuma 2. panta 2. punkts, tā kā tas atceļ prasības par [noziedzīgu] nodarījumu, kas minēti šajā noteikumā, abpusējas sodāmības pārbaudi, ir pretrunā vienlīdzības un nediskriminācijas principam, kā arī kriminālprocesa tiesiskuma principam.
- 45 Uzreiz jānorāda, ka saskaņā ar LES 6. pantu Savienība ir dibināta, ievērojot tiesiskuma principu, un tā ievēro pamattiesības kā Kopienų vispārējos tiesību principus, ko nodrošina 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītā Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām. No tā izriet, ka iestādes ir pakļautas to izdoto aktu atbilstības līgumiem un vispārējiem tiesību principiem pārbaudei tādā pašā veidā kā dalībvalstis, kad tās ievieš Savienības tiesības (skat. it īpaši 2007. gada 27. februāra spriedumu apvienotajās lietās C-354/04 P *Gestoras Pro Amnistía* u.c./Padome un C-355/04 P *Segi* u.c./Padome, Krājumā vēl nav publicēts, 51. punkts).
- 46 Ir zināms, ka šo principu vidū ir arī tādi principi kā noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma princips, kā arī vienlīdzības princips un nediskriminācijas princips, kas tika apstiprināti arī 2000. gada 7. decembrī Nicā proklamētās Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (OV C 364, 1. lpp.) attiecīgi 49., 20. un 21. pantā.
- 47 Līdz ar to Tiesai ir jāpārbauda pamatlēmuma spēkā esamība saistībā ar šiem principiem.

Par noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības principu

- 48 Kā uzskata *Advocaten voor de Wereld*, vairāk nekā 30 [noziedzīgu] nodarījumu saraksts, attiecībā uz kuriem parastais abpusējas sodāmības princips tiek atcelts, ja izsniegšanas dalībvalsts soda par tiem ar brīvības atņemšanu līdz trīs gadiem, vismaz šajā ziņā ir vispārīgs un neskaidrs, ar to pārkāpj vai vismaz var pārkāpt kriminālprocesa tiesiskuma principu. Šajā sarakstā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem nav sniegta juridiskā definīcija, bet tie ir ļoti vispārīgi definētu nevēlamu darbību kategoriju uzskaitījums. Personai, kurai atņemta brīvība, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, nepārbaudot abpusējo sodāmību, tiek liegta garantija, ka krimināllikumam ir jābūt precīzam, skaidram un paredzamam, kas ļauj katram zināt, izdarot darbību, vai šī darbība ir vai nav noziedzīgs nodarījums, atšķirībā no personām, kurām atņemta brīvība citādi, nevis saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi.
- 49 Turklāt ir jāatgādina, ka noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma princips (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), kas ir viens no Kopienas tiesību vispārējiem principiem, kuri izriet no dalībvalstu kopējām konstitucionālajām tradīcijām, ir nostiprināts arī dažādos starptautiskos līgumos, it īpaši Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. panta 1. punktā (šajā sakarā skat. it īpaši 1996. gada 12. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-74/95 un C-129/95 *X, Recueil*, I-6609. lpp., 25. punkts, un 2005. gada 28. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri u.c./Komisija*, Krājums, I-5425. lpp., 215.–219. punkts).
- 50 Šis princips nozīmē, ka likumam ir skaidri jādefinē pārkāpumi un par tiem paredzētie sodi. Šis nosacījums ir izpildīts tad, ja attiecīgā persona no atbilstošās normas formulējuma, un vajadzības gadījumā izmantojot tiesu sniegto normas interpretāciju, var uzzināt, par kādām darbībām vai bezdarbību tai iestāsies kriminālatbildība (skat. it īpaši Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2000. gada 22. jūnija spriedumu lietā *Coëme u.c./Beļģija, Recueil des arrêts et décisions*, 2000-VII, 145. punkts).
- 51 Saskaņā ar pamatlēmuma 2. panta 2. punktu šajā noteikumā uzskaitītie noziedzīgie nodarījumi, “ja par tiem izsniegšanas dalībvalstī var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, un tādi, kā tie definēti izsniegšanas dalībvalsts tiesībās,” ir pamats nodošanai, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, nepārbaudot darbības abpusējo sodāmību.

- 52 Līdz ar to, pat ja dalībvalstis burtiski pārņem noziedzīgu nodarījumu uzskaitījumu pamatlēmuma 2. panta 2. punktā, lai īstenotu pamatlēmumu, pati noziedzīgu nodarījumu definīcija un piemērojamie sodi izriet no “izsniegšanas dalībvalsts” tiesībām. Pamatlēmums neparedz saskaņot attiecīgos noziedzīgos nodarījumus attiecībā uz to pamatelementiem vai ar tiem saistītajiem sodiem.
- 53 Līdz ar to, lai arī pamatlēmuma 2. panta 2. punkts atceļ abpusējas sodāmības pārbaudi šajā noteikumā minēto noziedzīgo nodarījumu kategorijām, noziedzīgo nodarījumu definīcija un piemērojamie sodi tik un tā izriet no izsniegšanas dalībvalsts tiesībām, kurai, kā turklāt noteikts šī paša pamatlēmuma 1. panta 3. punktā, ir jāievēro pamattiesības un tiesību pamatprincipi, kas noteikti LES 6. pantā, un līdz ar to noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma princips.
- 54 No tā izriet, ka pamatlēmuma 2. panta 2. punkts, ciktāl tas atceļ abpusējās sodāmības pārbaudi attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti šajā noteikumā, nav spēkā neesošs sakarā ar noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības principa pārkāpumu.

Par vienlīdzības principu un nediskriminācijas principu

- 55 Kā uzskata *Advocaten voor de Wereld*, ar pamatlēmumu ir pārkāpts vienlīdzības princips un nediskriminācijas princips, tā kā attiecībā uz citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas nav paredzēti pamatlēmuma 2. panta 2. punktā, nodošana var tikt pakļauta nosacījumam, ka fakti, sakarā ar kuriem ir izdots Eiropas apcietināšanas orderis, ir noziedzīgs nodarījums izpildes dalībvalsts tiesībās. Šāda nošķiršana nevar tikt objektīvi attaisnota. Abpusējas sodāmības pārbaudes atcelšana turklāt ir apstrīdama tādēļ, ka pamatlēmumā nav detalizētas to faktu definīcijas, sakarā ar kuriem ir pieprasīta nodošana. Pamatlēmuma izveidotā sistēma rada nepamatotu atšķirību attieksmē pret indivīdiem atkarībā no tā, vai inkriminētie fakti ir notikuši izpildes dalībvalstī vai ārpus šīs valsts. Šie paši indivīdi bez attaisnojuma tiek aplūkoti dažādi attiecībā uz brīvības atņemšanu.

- 56 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka vienlīdzības princips un nediskriminācijas princips prasa, ka līdzīgas situācijas nevar aplūkot atšķirīgi un dažādas situācijas nevar aplūkot vienādi, ja vien tādai pieejai nav objektīva attaisnojuma (skat. it īpaši 2006. gada 26. oktobra spriedumu lietā C-248/04 *Koninklijke Coöperatie Cosun*, Krājumā vēl nav publicēts, 72. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 57 Attiecībā, pirmkārt, uz izvēli no 32 noziedzīgo nodarījumu kategorijām, kas uzskaitītas pamatlēmuma 2. panta 2. punktā, Padome varēja uzskatīt, pamatojoties uz savstarpējās atzīšanas principu un ņemot vērā uzticēšanās un solidaritātes paaugstināto līmeni dalībvalstu starpā, ka, vai nu to rakstura dēļ vai sakarā ar radušos maksimālo trīs gadu sodu, attiecīgo noziedzīgo nodarījumu kategorijas ir tādi nodarījumi, kuru smagums apdraud sabiedrisko kārtību un drošību, kas attaisno to, ka netiek prasīta abpusējās sodāmības pārbaude.
- 58 Līdz ar to, pat ja pieņem, ka personu, kuras tiek turētas aizdomās par noziedzīgu nodarījumu, kas izriet no pamatlēmuma 2. panta 2. punkta, izdarīšanu vai kuras ir notiesātas par šādiem noziedzīgiem nodarījumiem, situācija ir līdzīga to personu situācijai, kuras tiek turētas aizdomās vai ir notiesātas par tādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas nav uzskaitīti šajā noteikumā, nošķiršana katrā ziņā ir objektīvi pamatota.
- 59 Attiecībā, otrkārt, uz faktu, ka attiecīgajās noziedzīgo nodarījumu kategorijās iztrūkstošā precīzā definīcija var radīt atšķirīgu pamatlēmuma īstenošanu dažādās valstu tiesību sistēmās, pietiek tikai norādīt, ka pamatlēmuma mērķis nav saskaņot dalībvalstu materiālās krimināltiesību normas un ka neviens noteikums Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļā, kura 31. un 34. pants ir norādīti kā šī pamatlēmuma juridiskais pamats, nepakļauj Eiropas apcietināšanas ordera piemērošanu dalībvalstu krimināltiesiskā regulējuma saskaņošanai attiecīgo noziedzīgo nodarījumu jomā (skat. pēc analogijas it īpaši 2003. gada 11. februāra spriedumu apvienotajās lietās C-187/01 un C-385/01 *Gözütok un Brügge*, *Recueil*, I-1345. lpp., 32. punkts, kā arī 2006. gada 28. septembra spriedumu lietā C-467/04 *Gasparini* u.c., Krājums, I-9199. lpp., 29. punkts).

- 60 No tā izriet, ka pamatlēmuma 2. panta 2. punkts, tā kā tas atceļ abpusējās sodāmības pārbaudi attiecībā uz šajā noteikumā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, nav spēkā neesošs sakarā ar LES 6. panta 2. punkta pārkāpumu un precīzāk – sakarā ar noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma principu, kā arī ar vienlīdzības un nediskriminācijas principu.
- 61 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāatbild, ka no uzdoto jautājumu pārbaudes neizriet neviens faktors, kas varētu ietekmēt pamatlēmuma spēkā esamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 62 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

No uzdoto jautājumu pārbaudes neizriet neviens faktors, kas varētu ietekmēt Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm spēkā esamību.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

VII PIELIKUMS

DAŽU AUGSTĀKO TIESU NOLĒMUMI (kopsavilkums)

Portugāle

- **Spānijas pieteikums par Portugāles valstspiederīgā nodošanu. EAO bija izsniegts, lai izpildītu trīs gadus ilgu cietumsodu.**

Évora apelācijas tiesa bija pieņēmusi nolēmumu, ar ko atļauj nodot attiecīgo Portugāles valstspiederīgo, lai izciestu piespriesto sodu. Prokurors pārsūdzēja šo nolēmumu, atsaucoties uz pamatlēmuma 4. panta 6. punktu un to, ka Spānija neievēro savstarpīguma principu (skatīt 12. panta 2. punkta f) apakšpunktu 14. marta likumā Nr. 3/2003).

Augstākā tiesa atzina, ka saskaņā ar Spānijas tiesu praksi līdzīgā situācijā būtu ieņemta atšķirīga nostāja, tomēr tā piemēroja Portugāles Republikas Konstitūcijas 33. panta 5. punktu un nosprieda, ka savstarpīguma trūkums nevar būt šķērslis sadarbībai Eiropas Savienībā, un tāpēc nolēma nodot Portugāles valstspiederīgo attiecīgajai Spānijas tiesai soda izpildei.

- **Atbildētājs pārsūdzēja Lisabonas apelācijas tiesas nolēmumu, ar kuru viņu atļāva nodot Spānijas iestādēm, pamatojoties uz to, ka viņš nebija iesniedzis savu aizstāvību rakstiski un ka izpildes tiesa nezināja par izsniegšanas tiesas nolēmumu.**

Konstitucionālā tiesa, tāpat kā Augstākā tiesa, sprieda, ka rakstiska aizstāvība ir obligāta tikai tad, ja ir mutiska tiesas sēde – un tāda nebija notikusi –, un ka izpildes tiesa zināja par izsniegšanas tiesas nolēmumu. Nolēmums vienkārši nebija atbildētājam labvēlīgs, un tas, protams, viņam nebija paticis.

- **Atbildētājs pārsūdzēja Lisabonas apelācijas tiesas nolēmumu, ar kuru viņu atļāva nodot Beļģijas iestādēm, pamatojoties, pirmkārt, uz to, ka nolēmums nav spēkā, jo veidlapā bijis mainīts formulējums un tā bijusi aizpildīta vairākas reizes pēc kārtas, tādējādi padarot apsūdzību neskaidru, un, otrkārt, uz to, ka bija pamats atteikt EAO izpildi.**

Augstākā tiesa lēma šādi.

1. Apelācijas tiesa patiešām bija pieprasījusi papildu informāciju par lietas faktiskajiem apstākļiem, lai varētu noteikt attiecīgā nodarījuma veidu un secināt: tā kā nodarījuma veids bija iekļauts 2. panta sarakstā, pārbaudīt darbības dubulto sodāmību nav nepieciešams.
2. Par atbildētāja minēto izpildes atteikuma pamatu: izsniegšanas tiesas iesniegtajās ziņās par atbildētāja valstspiederību, vietu, kurā notikušas darbības vai šo darbību īpašībām nebija nekā tāda, ko varētu uzskatīt par pamatu izpildes atteikšanai, turklāt šāds izpildes atteikums tāpat nebūtu bijis obligāts. Tāpēc Lisabonas apelācijas tiesas nolēmums par nodošanu tika atstāts spēkā.

Kipra

Kipras Augstākā tiesa 2005. gada 7. novembrī ir pieņēmusi ļoti svarīgu nolēmumu attiecībā uz pamatlēmuma par Eiropas apcietināšanas orderi īstenošanu un izpildīšanu.

Kipras Republikas Augstākā tiesa, izskatot ģenerālprokurora iesniegtu pārsūdzību par rajona tiesas nolēmumu, apstiprināja šo rajona tiesas nolēmumu, kurā bija secināts, ka apcietināt Kipras valstspiederīgo un izdot viņu Apvienotās Karalistes tiesu iestādēm nav iespējams, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, jo valsts tiesību akti, ar kuriem pamatlēmumu transponē valsts tiesiskajā kārtībā, ir pretrunā Konstitūcijai. Kipras Konstitūcijā ir aizliegts Kipras valstspiederīgos izdot citai valstij.

Divus galvenos argumentus ģenerālprokurora iesniegtajā pārsūdzībā, proti, ka Eiropas apcietināšanas ordera procedūra nav identa izdošanas procedūrai un ka jebkurā gadījumā princips par Kopienas tiesību pārkumu pār dalībvalstu tiesībām būtu *mutatis mutandis* jāpiemēro arī Eiropas Savienības tiesību aktiem, Augstākā tiesa noraidīja ar šādu pamatojumu:

- a. kaut arī Eiropas apcietināšanas ordera īpašības tika apspriestas – galvenokārt atsaucoties uz Polijas Augstākās tiesas nolēmumu tajā pašā jautājumā –, Tiesa lēma, ka neatkarīgi no šā ordera īpašībām un no tā, vai to var pielīdzināt izdošanai vai ne, tā Konstitūcijā nevar atrast piemērotu tiesisko pamatu, lai atļautu apcietināt Kipras valstspiederīgo ar mērķi viņu izdot kompetentām citas dalībvalsts tiesu iestādēm, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi. Iemesli, kas var būt par pamatu personas apcietināšanai, ir visā pilnībā uzskaitīti Konstitūcijā, un nevienam no tiem nevar interpretēt tā, lai Kipras valstspiederīgo varētu apcietināt un nodot citai dalībvalstij. Tāpēc Tiesa nevarēja interpretēt valsts tiesību aktus atbilstīgi Eiropas Savienības tiesībām.
- b. Pamatlēmumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz 34. pantu Līgumā par Eiropas Savienību, nav tiešas iedarbības. Dalībvalstīm saistošs ir sasniedzamais rezultāts, bet to var panākt tikai ar transponēšanu, ko veic "saskaņā ar piemērotām likumīgām procedūrām katrā dalībvalstī". Tiesa uzskatīja, ka Kiprā tas nav izdarīts, jo attiecīgie tiesību aktu noteikumi, ar kuriem transponē pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi, ir pretrunā Konstitūcijai. Tādējādi Tiesa, kaut arī ne tiešiem vārdiem, ir secinājusi, ka pamatlēmumus nevar uzskatīt par pārkumiem par Konstitūciju.

Ievērojot Augstākās tiesas nolēmumu un sekas, kādas tas rada Kipras Republikas pienākumu izpildei saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienību, valdība ir pieņēmusi lēmumu iesniegt Pārstāvju palātai priekšlikumu izdarīt grozījumus Konstitūcijā.

Kamēr Konstitūcija nebūs grozīta, Kipras kompetentās iestādes nevarēs izpildīt citu dalībvalstu kompetento iestāžu izsniegtus Eiropas apcietināšanas orderus pret Kipras valstspiederīgajiem.

Kiprā Augstākā tiesa ar 2005. gada 7. novembra lēmumu pasludināja, ka EAO transponēšanas likums ir pretrunā Kipras Konstitūcijai. Pārskatīta likuma versija stājās spēkā 2006. gada 28. jūlijā, tomēr ar jauno grozīto 11. pantu termiņš, kādā valstspiederīgos var nodot, ir ierobežots tiktāl, ciktāl iespējams, tikai attiecībā uz nodarījumiem, kas pastrādāti pēc dienas, kad Kipra pievienojās Eiropas Savienībai, proti, 2004. gada 1. maija.

Francija

- **Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšana par darbībām, kas pastrādātas pirms un pēc 1993. gada 1. novembra**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 21. septembra spriedumā Nr. 5233 ir noteikusi, ka Eiropas apcietināšanas orderi var izpildīt, ja pieprasījums nodot personu, lai tā izciestu brīvības atņemšanas sodu, attiecas vismaz uz vienu darbību, kas pastrādāta pēc 1993. gada 1. novembra.

- **Darbības, kas daļēji pastrādātas Francijā**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 8. jūlija spriedumā Nr. 4351 ir noteikusi – ja daļa no darbībām ir pastrādātas Francijas teritorijā, tas ir pamats, lai atteiktos personu nodot.

- **Vai tiesām ir sistemātiski jāpārbauda, vai sodu varētu izciest Francijā (Kriminālprocesa kodeksa 695-24-2. pants)**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 5. augusta spriedumā Nr. 4540 ir noteikusi, ka provizoriskās izmeklēšanas palātai, kurai jālemj par tādas personas nodošanu, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis ar mērķi izpildīt sodu, nav pienākuma pārbaudīt, vai sodu varētu izpildīt valsts teritorijā.

- **Atļauja nodot personu par darbībām, kas nav sodāmas saskaņā ar Francijas tiesību aktiem**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 5. augusta spriedumā Nr. 4540 ir noteikusi, ka provizoriskās izmeklēšanas palāta nevar likumīgi izdot rīkojumu nodot Francijas valstspiederīgo, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis par darbībām, kas nav pārkāpums saskaņā ar Francijas tiesību aktiem.

- **Eiropas apcietināšanas ordera procedūras īpašības**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 5. augusta spriedumā Nr. 4630 ir noteikusi, ka Eiropas apcietināšanas ordera procedūra un tās piemērošanas kārtība nav uzskatāmas par tiesību aktiem par spriedumu izpildes un piemērošanas kārtību Kriminālkodeksa 112-2-3. panta nozīmē un ka tāpēc saskaņā ar Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmuma 32. pantu tās ir piemērojamas darbībām, kas pastrādātas 1993. gada 1. novembrī vai vēlāk (skatīt arī Krimināllietu palātas 2004. gada 23. novembra spriedumu Nr. 6578).

- **Eiropas apcietināšanas ordera saņemšanai noteiktā sešu dienu termiņa nozīme**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 1. septembra spriedumā Nr. 4785 ir noteikusi, ka Francijas tiesību aktos paredzētais sešu dienu termiņš Eiropas apcietināšanas ordera oriģināleksemplāra vai kopijas saņemšanai nav paredzēts, lai pēc tā beigām orderis zaudētu spēku. Jautājums par to, vai šā termiņa neievērošana ir pamats atbrīvot attiecīgo personu, vēl nav atrisināts.

- **Tāda Eiropas apcietināšanas ordera spēkā esamība, kas izsniegts vēlāk par Šengenas brīdinājumu, uz kuru pamatojoties attiecīgā persona ir arestēta.**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 5. oktobra spriedumā Nr. 5548 ir noteikusi, ka provizoriskās izmeklēšanas palāta nebija sniegusi juridisku pamatojumu savam nolēmumam atteikties nodot personu, kas apcietināta pēc Šengenas sistēmā ievietota brīdinājuma par starptautisku apcietināšanas orderi, pamatojot šo nolēmumu ar to, ka Eiropas apcietināšanas orderis izsniegts vēlāk par minēto brīdinājumu (skatīt arī Krimināllietu palātas 2005. gada 1. februāra spriedumu Nr. 00742).

- **Tādu provizoriskās izmeklēšanas palātas nolēmumu īpašības, kas pieņemti pēc nolēmuma par nodošanu (Kriminālprocesa kodeksa 695-46. pants).**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 13. oktobra spriedumā Nr. 5834 ir noteikusi, ka provizoriskās izmeklēšanas palāta, kurā iesniegts pieprasījums atļaut sākt kriminālvajāšanu par pārkāpumiem, kas nav pārkāpums, uz kuru pamatojoties tika veikta nodošana, un kas ir izdarīti pirms šā pārkāpuma, pieņem nolēmumus, kuri nav pārsūdzami (skatīt arī Krimināllietu palātas 2004. gada 14. decembra spriedumu Nr. 7034).

- **Pagaidu nodošana un ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa neesamība (Kriminālprocesa kodeksa 695-39. pants).**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2004. gada 13. oktobra spriedumā Nr. 7071 ir noteikusi, ka saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 695-39. pantu nolēmums par Francijā meklētas un kriminālvajāšanā esošas personas pagaidu nodošanu nav atkarīgs no tā, ka šai personai nav piespriests ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis.

- **Tādas personas nodošana, kurai piespriests ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis (Kriminālprocesa kodeksa 695-12. pants).**

Kasācijas tiesas krimināllietu palāta 2005. gada 25. maija spriedumā Nr. 3197 ir noteikusi, ka tādas personas nodošana, kurai piespriests ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, šajā konkrētajā gadījumā – aprūpe slēgtā psihiatriskās aprūpes iestādē, aprūpes nepieciešamību obligāti pārskatot reizi sešos mēnešos, ir saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 695-11. līdz 695-24. pantu, jo piespriestā ar brīvības atņemšanu saistītā drošības līdzekļa ilgums ir lielāks par četrus mēnešus ilgu brīvības atņemšanas sodu.

VIII PIELIKUMS

KONTAKTPUNKTU SARAKSTS UN EAO EKSPERTU KONTAKTINFORMĀCIJA

EIROPAS APCIETINĀŠANAS ORDERIS Kontaktpunktu saraksts un EAO ekspertu kontaktinformācija					
VALSTS	KONTAKTPERS ONA	ADRESE	TĀLRUŅA NR.	FAKSA NR.	E-PASTS
BE Beļģija	Marie-Hélène DESCAMPS kundze	Ministère de la Justice Bd de Waterloo, 115 1000 Bruxelles	+32-2-542.67.28	+ 32 2 542 70 25	marie-helene.descamps @just.fgov.be
BG Bulgārija	Milena PETROVA kundze	Ministry of Justice 1, Slavianska Str. 1040 SOFIA	+ 359 2 9237 418		m.petrova@ justice.government.bg (e-mail not correct)
CZ Čehijas Republika	Nicole PETRIKOVITSOVÁ kundze	Ministry of Justice International Department International Treaties and Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Unit, Vršehradská 16, CZ 128 10 Prague	+420/ 221 997 923 vai 221 997 925	+420/ 221 997 919 vai 221 997 986	npetrikovitsova@msp.justic e.cz / om@msp.justice.cz
DK Dānija	Morten N. JACOBSEN kungs	Ministry of Justice Slotsholmsgade 10 1216 Copenhagen K	+ 45 72 26 86 01	+ 45 33 92 26 89	mnja@jm.dk
DE Vācija	Dr. Ralf RIEGEL Dr. Yvonne WILMS	Bundesamt für Justiz Adenauerallee 99-103, 53113 BONN	+ 49 228 99 410 5310 + 49 228 99 410 5395	+ 49 228 99 41 5591	Ralf.Riegel@bfj.bund.de Yvonne.Wilms@ bfj.bund.de
EE Igaunija	Imbi MARKUS kundze Astrid LAURENDT- HANIOJA	Ministry of Justice International Legal Cooperation Unit Tõnismägi 5a Tallinn 15911 Estonia	+372 620 81 90 +372 620 81 86	+ 372 620 81 09 +372 620 81 09/91	imbi.markus@just.ee astrid.laurend@just.ee
EL Grieķija	Elsa DAFNI kundze, Head of Section of International Judicial Cooperation in Criminal Matters	Ministry of Justice Greece	+ 30 210 776 7311	+ 30 210 776 7497	mjust4@otenet.gr
ES Spānija	Luis AGUILERA RUIZ kungs Ana GALLEGÓ kundze	REPER Deputy General Director for International Judicial Cooperation	+ 32 2 509 8819 + 34 91 390 2298	+ 34 91 390 4457	luis.aguilera@ reper.mae.es ana.gallego@mjusticia.es
FR Francija	Loic GUERIN kungs/ Samuel LAINE kungs Chef du Bureau de l'entraide pénale internationale Bureau de l'entraide pénale internationale Direction des affaires criminelles et des Graces Ministère de la Justice	Ministère de la justice 14, rue Halévy 75001 Paris	+ 33 1 44 86 14 36 + 33 1 44 86 14 00	+ 33 1 44 86 14 11	loic.guerin@ justice.gouv.fr samuel.laine@ justice.gouv.fr

VALSTS	KONTAKTP ERSONA	ADRESE	TĀLRUŅA NR.	FAKSA NR.	E-PASTS
IE Īrija	Anne FARRELL kundze	Department of Justice, Equality & Law Reform Pinebrook House Harcourt Street Dublin 2	+ 353 1 602 8472	+ 353 1 476 8664	warrantsmail@justice.ie
IT Itālija	Gabriele IUZZOLINO kungs	Italian Ministry of Justice Via Arenula 70 00 186 Roma	+ 39 06 688 52 682	+ 39 06 68897568	gabriele.iuzzolino@ giustizia.it
CY Kipra	Eleni LOIZIDOU kundze, Senior Law Officer	Law Office of the Republic	+ 357 22 889100 + 357 22 889156 (direct)	+ 357 22 66 50 80	att.gen@law.gov.cy
LV Latvija	Māris STRADS prokurors Juris BULĀNS juriskonsults	International Cooperation Division Prosecutor General's Office Ministry of Justice Brivibas Buld, 36 LV - 1536 RIGA	+ 371 704 4562 +371 6703 6913	+ 371 704 4804 + 371 6703 6916	maris.strads@lrp.gov.lv juris.bulans@tm.gov.lv
LT Lietuva	Andrada BAVEJAN kungs	Ministry of Justice International Law Department Division of Legal Cooperation Gedimino ave. 30/1 LT-01104 Vilnius	+ 370 526 629 40	370 526 628 54	a.bavejan@tm.lt
	Rolandas TILINDIS kungs	Prosecutor's General Office Div of International Relations and Legal Assistance A.Smetanos str. 4 LT 01515 Vilnius	+370 526 623 60	+370 526 623 17	rolandas.tilindis@ prokuraturos.lt
LU Luksemburga	Annick HARTUNG kundze	Ministère de la Justice 16 Boulevard Royal L-2934 Luxembourg	+ 352 478 8526	+ 352 22 0519	annick.hartung@ mj.etat.lu
HU Ungārija	Dr. Klára NÉMETH- BOKOR Head of Department	Department of International Criminal Law Ministry of Justice and Law Enforcement	+36-1-4413113	+36-1-4413112	bokork@irm.gov.hu nemzb@irm.gov.hu
MT Malta	Dr. Donatella FREND DIMECH kundze Senior Counsel of the Republic	International Cooperation in Criminal Matters Unit, Attorney General's Agency Valletta Malta	+356 212 21223	+ 356 25683103	donatella.m.frendo- dimech@gov.mt
NL Nīderlande	Marjorie BONN kundze, Senior legal adviser	Ministry of Justice Schedeldoekshaven 100 2500 EH Den Haag	+31 70 370 6632	+31 70 370 7519	m.bonn@minjus.nl
AT Austrija	Stefan BENNER kungs	Ministry of Justice Museumstraße 7 1016 Wien	+ 43 1/52152-2225	+43-1-52152/2500	stefan.benner@bmj.gv.at

VALSTS	KONTAKTPER SONA	ADRESE	TĀLRUŅA NR.	FAKSA NR.	E-PASTS
PL Polija	<i>Alicja KLAMCZYNSKA</i> kundze	<i>Ministry of Justice Dept. of Judicial Assistance and European Law Ujazdowskie 11 Ave. 00-950 WARSAW Poland</i>	+ 48 22 56 18 406	+ 48 22 62 80 949	klamczynska@ms.gov.pl
PT Portugāle	<i>Patricia LISA</i> kundze, Legal Adviser	<i>Bureau for International Affairs (Gabinete para as Relações Internacionais) - Ministry of Justice</i>	+ 351 217 924 030	+ 351 217 924 032	plisa@dgpj.mj.pt
RO Rumānija	<i>Florin RAZVAU RADU</i> kungs, <i>Mariana ZAINEA</i> kundze, <i>Cătălina MIRON</i> kundze <i>Legal adviser</i>	<i>Ministry of Justice, Directorate of International Law and Treaties, Division for International Judicial Cooperation in Criminal matters, Apolodor 17 Bucarest</i>	+ 40 21 3141514 (Directorate) + 40 21 3118951 (Division)	+ 40 21 3101662	rradu@just.ro mzainea@just.ro gmiron@just.ro
SI Slovēnija	<i>Ana BUČAR</i> kundze	<i>Ministry of Justice of the Republic of Slovenia Directorate for International Cooperation Unit of Mutual Assistance Zupanciceva 3 1000 Ljubljana</i>	+ 386 1 369 56 10	+ 386 1 369 5306	ana.bucar@gov.si
SK Slovākija	<i>Branislav BOHACIK</i> , kungs, <i>Director</i>	<i>Ministry of Justice of the Slovak Republic International Law and European Integration Department Division for Judicial Co-operation in Criminal Matters Zupne namestia 13 813 11 Bratislava</i>	+ 421 2 593 53240	+ 421 2 593 53604	branislav.bohacik@ justice.sk
FI Somija	<i>Johanna HERVONEN</i> kundze, <i>District Prosecutor</i>	<i>Helsinki District Prosecutor's Office POB 318 00181 Helsinki FINLAND</i>	+ 358 10 36 22401	+ 358 10 3622203	johanna.hervonen@ oikeus.fi helsinki.sy@oikeus.fi
SE Zviedrija	<i>Joakim ZETTERSTEDT</i> kungs, <i>Legal Adviser</i>	<i>Ministry of Justice Division for Criminal Cases and International Judicial Cooperation SE - 103 33 STOCKHOLM</i>	+ 46 8 405 1000	+ 46 8 4054676	joakim.zetterstedt@ justice.ministry.se
UK Apvienotā Karaliste	<i>Ferella TAYLOR</i> kundze / <i>Richard WEST</i> kungs	<i>Judicial Co-operation Unit Home Office 5th Floor, Fry Building 2 Marsham Street London SW1P 4DF</i>	+ 44 20 7035 1263	+ 44 20 7035 6986	richard.west@ homeoffice.gsi.gov.uk
	<i>David DICKSON</i> kungs	<i>International Co- operation Unit (all matters concerning the EAW in Scotland)</i>	+ 44 131 243 8152	+ 44 131 2438153	DavidJ.Dickson@ copfs.gsi.gov.uk

VALSTS	KONTAKTPERSONA	ADRESE	TĀLRUŅA NR.	FAKSA NR.	E-PASTS
GSC Ģenerālsekretariāts	<i>Hans G. NILSSON</i> kungs, <i>Guy STESSENS</i> kungs, <i>Angel GALGO</i> kungs	<i>General Secretariat of the Council of the EU</i>	+ 32 2 281 79.33 + 32 2 281 79.15 + 32 2 281 67 11 + 32 2 281 77 92	+ 32 2 281 63 54	<i>hans.nilsson@</i> <i>consilium.europa.eu</i> <i>guy.stessens@</i> <i>consilium.europa.eu</i> <i>angel.galgo@</i> <i>consilium.europa.eu</i>
